

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם אֵת יַעֲקֹב
 אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ י"ל בֹּזֵה ע"ד שֶׁאֲמַרְתִּי עַל
 פְּסוּק אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרַיִם וְאֲנֹכִי אֲעֲלֶךְ גַּם עִלָּה
 שֶׁנִּשְׁאַלְתִּי מִה זֶה גַּם עִלָּה גַּם חִיבַת עִלָּה מִשְׁמַע לִשְׁוֹן
 עֵבֶר וְהִיא רֵאשִׁי לֹמַר גַּם הָעִלָּה וְאֲמַרְתִּי מִה שְׁחַנְנִי
 ה' בְּרַחֲמָיו וּבְרוּחַ ע"ס הַיְדוּעַ כִּי כָל אִדָּם לָרִיךְ
 לִהְיוֹת עֵייל וְנִפְיָק וְעֵייל כְּמוֹ וַיִּרְדּוּ אֲבָרָם מִצְרַיִם
 וַיֵּטֵל אֲבָרָם מִצְרַיִם וְהִיתָא בִּזְוִיָּה קְשִׁימוֹ בֹּזֵה
 שֶׁאֲמַר אֲחֻזִּי הִיא בְּשִׁבִיל שֶׁהִיא יִרְאָ וְדָחִיל הֵינִי
 שֶׁהִיא יִרְאָ וְדָחִיל מֵאֹד לִיחֻת לְמִצְרַיִם עַד דִּאֲדַבֵּיק
 נַפְשׁוֹ בְּשִׁכְנֵיהָ כְּבִיכּוֹל כְּמוֹ אֲמֹר לַחֲכָמָה אֲחֻזִּי אֵת
 וְכֹאשֶׁר קָשָׁר עֲלָמוֹ בְּשִׁכְנֵיהָ קָשָׁר חֻזַּק וְאֲמִין אִזְ שׁוֹב
 לֹא דָחִיל וְהַמְשַׁל הוּא כְּמוֹ אִדָּם שְׂרוּנָה לִירְדָ לְבוֹר
 עֲמוּק וּמִתִּירָא שֶׁמֵּא לֹא יוֹכֵל לַעֲלוֹת לַכֶּךְ לֹקַח סוּלָם
 עֲמוֹ לְבוֹר כְּדִי שִׁיכּוֹל לַעֲלוֹת וְהַנְּמַשֵּׁל הוּא הַשִּׁכְנֵיהָ
 כְּבִיכּוֹל הוּא הַסּוּלָם וְהוּא שֶׁאֲמַר לוֹ הַש"י אֵל תִּירָא
 מִצְרַיִם כִּי יַעֲקֹב מִסְתַּמֵּחַ הִיא יִרְאָ וְדָחִיל
 לִירְדָ לְמִצְרַיִם לְבוֹר עֲמוּק שֶׁלֹּא יִשְׁכַּח ח"ו לְעוֹלָם שֶׁס
 וְלֹא יוֹכֵל לַעֲלוֹת וַיִּרְאָתוֹ הִיא בִּזְוִיָּה יִרְאָה פְּנִימִיּוֹת
 שֶׁלֹּא לְהַשְׁחִקַע ח"ו בְּעַמְקֵי הַקְּלִיפּוֹת וְכִשְׁהַדְּבִיק עֲלָמוֹ
 לִירְאָה פְּנִימִיּוֹת וְעִיקָרִיוֹת שֶׁהוּא מִמֶּשׁ הַשִּׁכְנֵיהָ
 כְּבִיכּוֹל נִמְלָא הוּא דְבוּק בְּהַשְׁכִּינִי כְּבִיכּוֹל וְהוּא שֶׁאֲמַר
 לוֹ אֵל תִּירָא כִּי אֲנֹכִי הִיא הַשִּׁכְנֵיהָ אֲרַד עִמָּךְ הֵינִי
 הִדְרָא שִׁירָאֵת סָן תִּרְדָ מִמִּדְרִיגַתְךָ הִיא תִּרְדָ עִמָּךְ
 שֶׁהִיא מִמֶּשׁ הַשִּׁכְנֵיהָ כְּבִיכּוֹל וְלַכֶּךְ גַּם עִלָּה הֵינִי
 בְּוֹדָאִי תַעֲלֶה אֲתָה ג"כ ע"י הַשִּׁכְנֵיהָ כְּמַשֵּׁל הַסּוּלָם
 הַג"ל וְמֵה שֶׁאֲמַר עִלָּה לִשְׁוֹן עֵבֶר כִּי בְּדַבַּר שֶׁהוּא וּוְדָאִי
 עֵבֶר וְעַתִּיד שׁוּיִים הֵם כֹּאֲלוֹ כְּכַר הִיא כִּיּוֹן שְׂבוּדָאִי
 יְהִי כֵן כֶּךְ ג"כ כֹּאֲלוֹ כִּיּוֹן שְׂבוּדָאִי תַעֲלֶה ע"י הַסּוּלָם
 שְׁלַקְחַת לָךְ שֶׁהוּא הִירְאָה שִׁירָאֵת יִרְאָת פְּנִימִיּוֹת
 וְדַבְּקָת עִמָּךְ לַשִּׁכְנֵיהָ וְכֹאשֶׁר שְׁמַעְתִּי בְּפִירוּשׁ מֵאֲח"ו
 זְלַלְה"ה כִּי כְּשֶׁאֲדָם מִדְּבַק עֲלָמוֹ לִירְאָה פְּנִימִיּוֹת אִזְ
 יִתְפַּרְדּוּ כָל פְּעוּלֵי אֲוֵן מִמֶּנּוּ וְזֶה י"ל שֶׁאֲמַר הַכְּתוּב
 כֹּאֲלוֹ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם אֵת
 יַעֲקֹב בְּשִׁלְמָא יַעֲקֹב פִּי בֹזֵה הַכְּתוּב יִרְאָתוֹ אֲבָל
 הַשִּׁכְנֵיִם אֵיךְ יַעֲלוּ מִשֶּׁס מְבַר עֲמוּק לִזֶּה רִימּוֹ
 הַכְּתוּב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ לִידוּעַ בֵּית מְכוּנָה כְּשֶׁס יִרְאָה
 כְּמוֹ מֵאֵן דְּבַעֵי לְמִיחֻזִּי לְמַלְכָּא לִיחֻזִּי בְּהִיכְלָא דִּילֵיהָ
 גַּם בְּגִמְרָא חֲבַל עַל דְּלִית לֵיהָ דְרַתָּא וְתַרְעָא לְדְרַתָּא
 עֵבֶד ע"ש נִמְלָא כִּי יִרְאָה מְכוּנָה כְּשֶׁס בֵּית וְהוּא
 שֶׁאֲמַר אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ שְׂכַל אֶחָד וְאֶחָד הִתְקַשֶּׁר עֲלָמוֹ
 אֵל הִירְאָה הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁהוּא בֵּית בְּכַדִּי שִׁיכּוֹל לַעֲלוֹת
 מִשֶּׁס וְמֵה שֶׁאֲמַר וּבֵיתוֹ הֵינִי כ"א הִתְקַשֶּׁר עֲלָמוֹ
 בִּירְאָה שְׁלוֹ לְפִוּם מִדְרִיגַתוֹ וְלַכֶּךְ עָלוּ מִשֶּׁס כְּסוּד
 הַסּוּלָם כְּנ"ל וְהַכֵּן :

וַיְדַבֵּר כִּי יִרְאָה הַמִּילְדוֹת אֵת הָאֲלֻקִּים וַיַּעַשׂ לָהֶם
 בְּתִים י"ל בֹּזֵה בְּדֶרֶךְ רִמּוֹ כִּי עֵינֵן הִירְאָה
 הוּא שֶׁמִּגְבִּיל לַחֲכָמָה ע"ד מַשֵּׁל בַּחֲכָמָה לְבַד בְּלִי
 יִרְאָה יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת כָּל הַרְשָׁעוֹת וְלִהְיוֹת ח"ו חֲכָמִים
 לְהַרְעֵ אֵךְ ע"י הִירְאָה נַעֲשֶׂה גְבוּל לַחֲכָמָה שֶׁלֹּא יִכְנַס
 חֲכָמָתוֹ בְּדַבַּר זֶר רַק בְּתוֹרָה וְעַבּוּדָה נִמְלָא הִירְאָה

עוֹשֶׂה גְבוּל וְכֹלִי לְהַחֲכָמָה שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁס יוֹתֵר מִדָּאִי
 וְכֵן הוּא בְּכֹ: הַפְּעוּלָמוֹת כִּי כּוֹלָם בַּחֲכָמָה עֲשִׂית וְהִי
 רוּנָה לְהַתְפַּשֵּׁס יוֹתֵר מִדָּאִי עַד שֶׁנַּעַר בְּהֵם הַקְּב"ה
 וְזֶה בְּחִי יִרְאָה שֶׁהוּא לְמַעַס וְגָבֹל שֶׁלֹּא יִתְפַּשֵּׁס יוֹתֵר
 מִדָּאִי וְזֶה י"ל הַפִּירוּשׁ כָּל מִי שִׁישׁ בֹּזֵה יִרְאָת שְׁמִים
 דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים ע"ד וַיִּשְׁמַע שֶׁאֵל אֵת הָעַם שְׁפִירוּשׁוֹ
 לִשְׁוֹן אֲסִיפָה וְהֵינִי ע"י הִירְאָה שֶׁבֹזֵה דְבָרָיו נִשְׁמָעִים
 וְנִקְבָּלִים הַכֵּל בְּחֵדָה וְנִמְשָׁקֵל וְגָבֹל שֶׁנַּעֲשֶׂה כְּלִי
 וְגָבֹל אֵל הַחֲכָמָה וְלַכֶּךְ י"ל שִׁירְאָה נִקְרָא בֵּית ע"י
 שֶׁהוּא לְמַעַס וְגָבֹל וְכֹלִי זֶה י"ל פִּירוּשׁ הַפְּסוּק וַיַּעַשׂ
 לָהֶם בְּתִים הֵינִי כִּי יִרְאָה הַמִּילְדוֹת אֵת הָאֲלֻקִּים וַיַּעַשׂ
 לִירְאָה וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים הֵינִי שׁוֹבוֹ לִירְאָה הַנִּקְרָא
 בֵּית וְנַעֲשֵׂי כְּלִי וְגָבֹל וְנִמְנֹי בְּדֶרֶךְ הִירְאָה כְּנ"ל וְהַכֵּן:
עוֹד י"ל וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים ע"ד וְרֵאשׁוֹ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
 כִּי שֶׁס ה' נִקְרָא עֲלֵיךְ וַיִּרְאָה מִמָּךְ שֶׁהִפִּי הוּא
 שֶׁהַש"י הַנְּעִיחַ לָהֶם שֶׁהֵם יִכְנָסוּ בְּגִדְרֵ הִירְאָה
 שִׁירְאִים מִן הַש"י הֵם יִתְהוּוּ זֶה הִירְאָה שִׁירְאָה מֵהֶם
 מִחֲמַת הַשְּׂרָאֵת שֶׁס ה' עֲלֵיהֶם וְזֶה י"ל כֹּאֲלוֹ בְּשֶׁכַר
 שִׁירְאָה הַמִּילְדוֹת אֵת הָאֲלֻקִּים וְכֵן וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים
 הֵינִי שֶׁהֵם נַעֲשׂוּ בְּחִיגַת יִרְאָה שֶׁהִיוּ יִרְאִים מֵהֶם כָּל
 עַם הָאָרֶץ כִּי שֶׁס ה' נִקְרָא עֲלֵיהֶם וְנִכְנָסוּ בְּגִדְרֵ
 הִירְאָה שִׁירְאָה מֵהֶם וְהַכֵּן :

עוֹד י"ל וַיְהִי כִּי יִרְאָה הַמִּילְדוֹת אֵת הָאֲלֻקִּים וַיַּעַשׂ
 לָהֶם בְּתִים י"ל בֹּזֵה בְּדֶרֶךְ רִמּוֹ ע"ד וְרֵאשׁוֹ כָּל
 עַמֵּי זְכוֹ וַיִּרְאָה מִמָּךְ זְכוֹ . ע"ד שֶׁאֲמַרְתִּי כְּמֵה
 פְּעַמִּים שְׁמִי שׁוֹכֵה לִיכְנַס בְּשַׁעַר הִירְאָה הַשַּׁעַר לֵה'
 שֶׁהוּא הֵיכַל ה' וְהֵיכַל גִּימ' אֲדִנִּי בְּחִי יִרְאָה אִזְ
 מִתְשַׁךְ עַל עֲלָמוֹ הִירְאָה וְנַעֲשֶׂה בְּעֲלָמוֹ בְּחִי מַלְכוּת
 שֶׁהֵכַל יִרְאִים מִמֶּנּוּ כִּי כֶךְ הוּא הַמְּדָה כְּמוֹ שְׁעוּשָׂה
 לְמַעַס כֶּךְ מַעֲוֹרֵר ע"פ מַלְמַעְלָה וְנַעֲשֶׂה הוּא בְּעֲלָמוֹ
 שַׁעַר הִירְאָה שֶׁהוּא הֵיכַל ה' וְזֶה וְרֵאשׁוֹ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
 כִּי שֶׁס ה' נִקְרָא עֲלֵיךְ הֵינִי שֶׁנִּמְשָׁךְ עֲלֵיךְ שֶׁס וְהֵיכַל
 שֶׁל הוִי"ה ב"ה שֶׁהוּא אֲדִנִּי מִקּוֹר הִירְאָה אִזְ וַיִּרְאָה
 מִמָּךְ הֵינִי שְׁנַתְּהוּוּהָ שַׁעַר הִירְאָה וְהוּא שְׂדֵרְשׁוֹ חו"ל
 עַל שֶׁס ה' אֲלוֹ תְּפִילִין שְׂבָרָאשׁ וּפִירַשׁ הַמְּהַרְש"א ו"ל
 כִּי הַשִּׁי"ן שֶׁל שְׂדֵי הוּא נַחֲקָה בְּחַפְּסִילִין שֶׁל רֵאשׁ
 מִבְּחוּץ וְהַדְּלָתָת בְּקָשָׁר שֶׁל רֵאשׁ וְהִיוּ"ד בְּקָשָׁר שֶׁל יָד
 וּבְצִירוֹף שְׁנֵיהֶם נִשְׁתַּלֵּם הַשֶּׁס וַיְדוּעַ שְׁתַּפְּסִילִין שֶׁל יָד
 הוּא סוּד אֲדִנִּי וְהוּא הֵיכַל ה' שַׁעַר הִירְאָה וְהֵנָּה
 בֵּית נִקְרָא יִרְאָה כְּמֵאֲמָרָם ז"ל חֲבַל עַל דְּלִית לֵיהָ
 דְרַתָּא וְהוּא שְׂרִימּוֹ הַפְּסוּק וַיְהִי כִּי יִרְאָה הַמִּילְדוֹת
 הֵינִי הַדְּדִיק נִקְרָא מִיִּילָד ע"ש שֶׁהֵם מוֹלִידִים הַשֶּׁס
 הַנְּגוּר לְבוֹא עַל הָעוֹלָם שֶׁהֵם מְסִיעִים וּמְמַלְאִים
 הַדְּבַר מִכָּח אֵל הַפּוֹעֵל כְּדַמְיוֹן מִילְדוֹת וְגַם הַמְּלַמֵּד
 בֶּן הַבִּירוֹ תוֹרָה כֹּאֲלוֹ יִלְדוּ וְכֵן מִי שֶׁמִּרְאָה לוֹ רֵאשִׁית
 וְעוֹשֶׂה לוֹ חֶשֶׁק לְלַמּוֹד תוֹרָה וְלַעֲבֹד אֵת ה' בְּוֹדָאִי
 ג"כ כֹּאֲלוֹ יִלְדוּ וְהַדְּדִיקִים הֵם מְלַמְדִים תוֹרָה וּמוֹסֵר
 לַעַם ה' לַכֶּךְ נִקְרָאִים מִילְדוֹת כֹּאֲלוֹ מוֹלִידִים . וְזֶה
 כִּי יִרְאָה הַמִּילְדוֹת אֵת הָאֲלֻקִּים הֵינִי כְּשׁוֹבוֹ לִיכְנַס
 בְּשַׁעַר הִירְאָה אִזְ וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים הֵינִי שְׁנַתְּהוּוּ הֵם
 עֲלָמָם בְּחִי בֵּית שֶׁהוּא יִרְאָה זְכוֹ וְהַכֵּן :

שמות

ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור ונערותיה הולכות על יד היאור נתרא את התיבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה ותפתח ותראה את הילד ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה ותאמר אחותו וכו' האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות ותקרא את אס הילד. יש בכלן ברמו דברים נוראים ונסלאים אשר חגני ה' ברחמי וברו"ח בת פרעה י"ל שקאי על הנשמה הקדושה כי פרעה לשון החגלות הוא. וזה שמרמו ותד בת פרעה הנשמה קדושה יודת מלעילא להתגלות בזה העולם לרחוץ על היאור לרחוץ מגילולי בית אביה היינו שהיה מכוסה ומגולל ועכשיו בא להתגלות על היאור דא אורייתא לעבדה ולשמרה זו מצות עשה ומצות לא תעשה ונערותיה היינו אותם שרונים לדבק בהתורה הולכים ממדריגה למדריגה על יד היאור היינו ע"י נשמה קדושה הבאה לעולם שדבוקה תמיד בהתורה הנקרא יאור ע"ד שאמרתי להבין ענין ימינו פשוטה לקבל שנים איך שייך ימין גשמי אלל הש"י ואמרתי שהכוונה בזה הוא שזה חסדו הגדול ששלח נשמה קדושה לעולם לתקן נשמת ישראל ולהחזירם בתשובה וזהו ידו הפשוטה לקבל שנים. או י"ל ונערותיה היינו אותם שמנערין עצמם ומפרידין עצמם מן התורה הולכות היינו הולכות למות על יד היאור היינו בשביל התורה שמרפים עצמם ממנו ולדרך הראשון ותרא את התיבה היינו שהנשמה הקדושה רואה את התיבה היינו השכינה כביכול בתוך הסוף היינו שהיא מתלבש בסוף כל המדריגות תחתונות בכולם יש השכינה כביכול ותשלח את אמתה אותיות האמת ותקחה היינו ע"י שמדבק עצמו לאמת יכול לעלות השכינה כביכול עם כל המדריגות תחתונות מעלה מעלה ותפתח ותראהו וכו' ותחמול עליו היינו במאמרם ז"ל שראתה השכינה שם ותחמול עליו זדונה לגמול חסד עם השכינה כביכול ותאמר מילדי העברים זה היינו השכינה אומרת זאת מילדי העברים זה היינו זה בודאי הולדם מן העברים במוחין שלהם והתדבקותם בהש"י והם שמשחוקקים לזה לגמול חסד עם השכינה כביכול ותאמר אחותו האלך וקראתי לך אשה מינקת היינו זה בחי' גומל חסדים טובים ותקרא את אס הילד דא תשובה אמת עילאה וכו' ותקרא שמו משה היינו במילואו מ"ס שי"ן ה"א הוא מספר האמת והמשכיל יבין:

ותפתח ותראהו והנה נער בוכה ודרשו בגמרא שראתה השכינה עמו וי"ל לפע"ד בעוה"י שכתוב זה מפורש בפסוק והנה נער בוכה היינו בו כה שמרמו שהיה בו השכינה הנקראת כה והבן:

ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה וכו' ויזכור אלקים את בריתו את אברהם ואת יצחק ואת יעקב יש להעיר בזה שחפס שם אלקים שהוא דין אלל ותעל שועתם ויותר היה צודק לומר כאן דת הי"א ב"ה דהו' חסד גם לריד להבין מדוע

הוכפל ב' פעמים אלקים בפסוק א' והיה די לומר ויזכור את בריתו וי"ל בזה בדרך רמו ע"פ הידוע מאח"י זללה"ה כי במקום שמחשבתו של אדם שם הוא כולו וכן הוא בדיבור ובמעשה בחיזה מדריגה ובחיזה עולם שהוא שם שם הוא קשור כולו בזה העולם ובמעשה היינו כשהוא קשור בפעיות ולא הגיע לאמונת אלוהות אז גורם בגופו ג"כ עבודת פעיות כיון שעוסקים בדברים פעיים הוא קשור כולו בטבע וכמ"ש כבר כי יש ד' יסודות באדם ומשם באים כל הרעות ותאוות ודברים פעיים וכשהוא משבר כל הפעיות והתאוות וזכה שנפשה מלך על כל הד' יסודות שלו וכולם משמשים לו כפי צרכו ויש בזה דרוש ארוך ואס ח"ו הולך בדרך הנגרע וגמטך אחר תאוות גופניות וטבעיים אזי גורם מלך לשדה נפסד ונעשה הוא עבד שרירך להחפסק בעבודת גופו למלאות תאוותו וכשהש"י עוזר לו ויולא מן מדת פעיות וכנס לבחינה אמונת אלוהות יתברך ויתעלה שאין שום עוד מבלעדו והכל חיים ממנו שהוא מחיה את כולם אז הוא יולא ג"כ מן עבודת פעיות וכנס לעבודת אלוהות יתברך ויתעלה והנה ידוע במארים היו ישראל דבוקים בדרך הטבע ולכך היה עליהם בגופם ג"כ עבודת פעיות שיטבדו הגלות וזה היה צורך כל המצות שהיה שיבדו המערכות למעלה מן הטבע כדי להכניס בלבם אמונת אלוהות שהוא כל יכול ואין בלחו כדאיתא בספרים וממילא ילאו מן עבודת פעיות וכנסו לעבודת אלוהות כמ"ש בהו"א א' את העם ממארים תעבדון את האלקים וכו' שיכנסו לעבודת אלוהות והנה ידוע אלהים מספר הטבע וזה י"ל ביאור כוונת הפסוק ותעל שועתם אל האלקים האלקים מספר ז"א שהוא יחוד הו"ה ואלד"י והיינו שכתבנו לעבודת אלוהות מן העבודה עבוד"ה הוא מספר אלקים ע"ה שהוא הטבע והיינו שילאו מן מדת פעיות וכנסו לעבודת אלוהות כנ"ל. והיינו אל האלקים לייחד הו"ה ואלד"י וזהו ב' פעמים אלקים כדאיתא בכוונת כי יעקב מספר ב' פעמים אלקים עם יוד אותיותיהם והוא שממתיקם וזהו ויזכור אלהים וכו' את יעקב היינו עם יעקב גם כי אלקים עם הנקודות ואותיות הוא מספר השטן וב' פעמים יעקב ג"כ מספר השטן והוא שדוהה אותו עיין בכוונת מוסף יוה"כ והוא שמרמו ויזכור אלהים וכו' את יעקב והבן:

ומשה היה רועה לאן יתרו וכו' וינהג את הלאן אחר המדבר י"ל בזה ע"ד דאיתא במדרש שמרע"ה ודוד המע"ה זכו להיות רועי ישראל ע"י שהיו מתחלה רועי לאן בחסד וברחמים גדולים ואמר הש"י כדאי אתם שתהיו רועים את בני וזה י"ל שמרמו בפסוק ומשה היה רועה לאן וינהג את הלאן וע"י שהיה נוהג לאן אחר המדבר היינו זכה אח"כ לרעות המדבר היינו האדם שהם ישראל שקרויין אדם ומתחלה היה רועה בעלי חי ולאח"כ היה רועה בעלי מדבר כנ"ל וק"ל:

לנצלך ח"ו מן החפלה וכן :
ואמר לי מה שמו מה אומר אליהם . יל בזה
 ע"ד הלצה שירא מהם מחמת פגמכמו
 במצרים בעמקי הקליפות ובמדת גדלות והתפארות
 והוא שאמר ואמר לי דייקא מה שמו היינו שכם
 יאמרו לי שמו של הקב"ה שיודעים אותו יותר ממנו
 מה אומר אליהם איך אוכל שוב לשתוח פי לדבר
 אליהם בשמך הגדול לגאול אותם ממעמקים :
כי שם פה לאדם נריך להבין דהיה די לומר מי שם
 פה אדם או יותר היה נדק לומר מי שם לאדם
 פה וי"ל לפי ענ"ד שיש בזה רמז נפלא דבר עמוק כי
 ידוע מלכות נקרא פה שהוא כוד הדיבור להתגלות
 המחשבה ע"י הדיבור וכשחלילה ישראל אינם
 מטיבים מעשיהם נעשה בסוד אלם כמו נאלמתי
 דומיה והוא בסוד דין חלילה וכשישראל מטיבים
 מעשיהם אז נמתק דינם בסוד אמא פילאה ע"י
 כדעת ואז הדיבור יוצא בהתגלות אורות עליונים
 שהם המחשבה בסוד י"ה והוא כוד המתקת הדינים
 ע"י ופ"ר ונעשה מזה אלני שפתי חפתח והוא כוד
 אשת הנוכר במקום אחר בשם אל"י נ"ע זללה"ה
 והוא פי יניד תהלתך ונעשה מזה יחוד בסוד אשה'לס
 וזהו כוד "מי הוא הבינה כידוע שם פה היינו מלכות
 לאדם היינו ע"י הבינה נעשה במלכות כלי לאדם
 היינו שיביה אדם שלם כוד דכר ונוקבא וכן זה
 הטיב :

ותקח נפרה נר ותכרות את ערלת בנה . יש בכאן
 רמז נפלא כי יש להעיר בזה בחינת נר
 שאין כלשון הזה בכל התורה כולה בכל מקום כתיב
 סלע וי"ל לפענ"ד מה שחנני ה' ברחמיו ובר"ח
 שהתורה מרמזת לנו מה ראיה היא למול אותו כי
 ידוע שם של אדם היא נשמתו ושורשו והנה נפורה
 הסתכלה בשמה שהיא אותיות נר פה פה הוא
 מספר מילם ומורה למול בנר ומסתמא שורש נשמתה
 היא זה שצריכה לכרות ערלה בנר ולכך ותקח נפורה
 נר ותכרות את ערלת בנה והמשי :

פרשת וארא

וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה' נריך
 להבין בזה בשינוי הלשון שפתח וידבר
 אלקים וסיים ויאמר וי"ל בזה אשר חנני ה' ברחמיו
 וברו"ח כי ידוע שכל המכות שהיו למצרים היה ננוף
 ורפוא ננוף למצרים ורפוא לישראל ולכך היה המופת
 הראשון שאמר לו הקב"ה כי ישאל אליכם פרעה תנו
 לכם מופת כי כן דרך כל הרשעים שואלים אות או
 מופת ואמר השלך את המטה ויכי לתנין כמו שאמר
 הרב הקדוש מו"י יעקב יועף הכהן ז"ל על הנמרה
 כל ת"ח שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו ת"ח כי הנחש
 היו לו שני בחי' כי הנחש ממית וכתיב כי ישוך הנחש
 והבים אל נחש הנחושת ומי וכן ת"ח שדבוק בחורש
 נריך להיותו נוקם היינו בחי' נבורה ונוטר היינו
 בחי' נעירה ושמירה שהוא בחי' החסד כי ת"ח
 דבוק

וירא מלאך ה' אליו בלכתו אש מתוך הסנה וכו'
 ויאמר אסורה נא ואראם את המראה
 הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה וירא ה' כי סר
 לראות ויקרא אליו אלקים מתוך הסנה וכו' ויאמר
 של נעליך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עומד
 עליו אדמת קודש היא ויאמר אנכי אלקי אברהם
 אלקי יצחק ואלכי יעקב וכו' . י"ל בזה מה שחנני
 ה' בימי חורפי ברחמיו וברו"ח ע"פ ששמעתי מאל"י
 וללה"ה כי המ"ו הבאים לאדם בתוך החפלה הוא
 כדי לתקן ולהעלות הניצולין קדישין שהם מלובשים
 בתוך אותם המחשבות ונריך לידע איך להעלותם
 ולדבוקם לשורש ד"ת אס בל לו ח"ו הרכורים
 רעים מזנות ח"ו יבין שהם משורש חסד הגדול שנפל
 משורשו בהתפשטותו מעלילא לתת' למדריגת תחתוני'
 ושפלים מאד ונריך להעלותו ולדבוקו לשורשו שהוא
 חסד עליון וכן אס בל מחשבות של איזה פחד ויראה
 חילונית ידבק עמו אל השורש שהוא יראה פילאה
 שורש כל היראה וכן כשנפול במחשבתו איזה גדלות
 והתפארות ידבק עמו למדת תפארת שמשם שורש
 כל התפארות והכן וזה י"ל שמרמזו כאן בפסוק כי
 סנה היינו מ"ו ורעות ע"ד קוליה ככוחים שהוא
 מרמז על רשעים וקליפות ומחשבות זרות ורעות
 והרכורים רעים ובישין וזש"ה וירא אליו מלאך ה'
 בלכתו אש מתוך הסנה היינו בתוך עבודתו בהתלככות
 אש ובדביקות גדול בל לו הסנה שהוא מ"ו כנ"ל
 ויאמר משה אסורה נא היינו אפנים מחשבותו ואסור
 כל דבר הסורדת מחשבתו ואראה מדוע לא יבער
 הסנה היינו שתמה מאד איך יקרצ אליו כלל שום
 מחשבה זרה לבטלו מעבודתו כי מחיוב הדבר שיבא
 נשרף ונפל כל הקליפות וכל המחשבת זרות ככל
 פי' הקדוש ובהתלהבותו וגודל דבקותו בהש"י וירא
 ה' כי סר לראות היינו לגודל חסדו וסובו של הש"י
 צ"ה מיד וירא ה' כי סר לראות והשתוקק לידע
 אמיתת דברים מיד נתראה ונתגלה אליו מתוך אותן
 המ"ו . וזהו ויקרא אליו מתוך הסנה וגילה לו רז
 זה של נעליך מעל רגלך היינו שיראה להסיר הרע
 מאותן המחשבות ולהביא אותם בבחי' הטוב ולדבוק'
 לשורשם כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת
 קודש היינו שבאמת אתה הוא עומד על מקום
 קודש ומדריגת קדושה ותפלתך קדושה ומה שבאים
 לך מ"ו באמצע החפלה הוא אנכי אלקי אביך לשון
 תאוה כמו ואבית תהלה היינו מחמת בחינת אלהות
 שיש בתוך אותן התאוות ומחשבות הבאים לך והיינו
 ניצולין קדישין שנפלו משורשם ומשתוקקים ומתאוים
 לתקן אותם ולהעלותם לשורשם ולכך נדחקו אללך
 בתוך החפלה והעבודה ויש בזה כמה בחינות יש
 אלקי אברהם היינו מחשבות הבאים משורש מחסד
 מדת אברהם ובחי' אלקות שבו מתאוה לשורשו ויש
 אלקי יצחק היינו מחשבות מבחי' גבורה שהוא יראה
 ופחד בחי' יצחק ונריך להעלותו לשורש היראה
 פילאה אלהי יעקב היינו מן מדת ה"ח בל
 התפארת וגדלות והכל כדי להעלותם לשורשם ולא

וארא

צריה בחי' יסוד כידוע והנה חברהם היה ראש
 הנימולים והאבות הם שקיימו וקבלו עליהם זה ולכך
 נגלה הש"י עליהם בשם שד"י כפי בחינתם שהיה בו
 ידוע דכל א' כלול מג' וג' פעמים אל הוא מספר
 מנן שהוא רוח דברית קדישא כנ"ל בשם הזוהר והוא
 שכתוב אל בכחו"א שכ"א היה רוח דברית והיה כלול
 בו ג"ס אל שהוא מספר מנן שהוא רז' דברית קדישא:
א וארא אל חברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי
 ושמי ה' לא נודעתי להם איתא בתיקונים שד"י
 זו לבר ממזוזה ושמי ה' כו"ו לנאו ממזוזה ונראה
 לפי שד"י פ"א אשר חנני ה' ברחמי וברו"ח כי ידוע
 שד"י הוא בחי' למנוס שאמר די שהוא דין והוי"ה
 הוא שורש לכל החסדים והתפשטות הרהמים והנה
 איתא מוזהרות אותיות ז"ו מו"ח וידוע מות נמתק על
 ידי שם מה"ש שהוא במילואו מספר האמת והוא
 שאמר וארא אל האבות באל שדי שהוא בחי' למנוס
 שהוא דין לבר ממזוזה שהוא אותיות ז"ו מו"ח היינו
 שלא הגיעו עדיין למדרגת אמת שימתק כל הדינים
 ויהיה לגמרי זו מות וזהו ושמי ה' שהוא שורש
 התפשטות כל החסדים לא נודעתי להם כפרש"י לא
 נברתי להם במידת אמיתית שלי שעליה נקראתי
 הוי"ה אבל למשה נתגלה ה' בבחי' הוי"ה שאותיות
 משה במילואו מספר האמת והוא שם של מה"ש הנ"ל
 שבו זו מות ונמתקו כל הדינים ונעשה הוי"ה שורש
 כל החסדים כי בשמו כן הוא שזכה למדרגת אמת
 והבין:

א וארא אל חברהם אל יצחק ואל יעקב באל
 שדי ושמי ה' לא נודעתי להם הראני ה' בזה
 ברחמי וברו"ח דברים נוראים ונפלאים ונקדים
 מה דאיתא בגמרא קיים חברהם אבינו כל התורה
 כולה עד שלא ניתנה וכו' עי"ש וצריך להבין זה
 מהיכן ידע והשיג לקיים כל פרטי מצות התורה.
 וי"ל לפע"ד ע"פ ששמעתי בשם האשל הגדול כי
 חברהם קיבל על עצמו אות ברית ובמלוא זאת היא
 כלול כל התרי"ג מצות גם שמעתי כי ברית מספר
 תרי"ג ע"ה וי"ל שזהו כוונתו שבו כלול כל התרי"ג
 מצות. וי"ל שמה המצוה הסתכל א"א ע"ה פרטי
 כל התרי"ג מצות של כל התורה כולה וקיים כל מצוה
 ומצוה מן התרי"ג מצות ע"י מצוה זו שהוא ברית
 קדישא כולל כל המצות ולכן היה חברהם אע"ה
 מגייר גרים והבין זה ואפרש מעט כי כתבתי לעיל
 במ"א בשם אא"ז נ"ע וללה"ה כי כשאדם בקטנות
 מוליד גשמות גרים וזהו את הנפש אשר עשו בחרן
 שהם ג' בחינות חלקים דקטנות מספר חרן ואז בימי
 חברהם בוודאי היה כל התורה כולה שהיא נגד
 האדם באברים ונידין היה אז בסוד קטנות שהיה
 מלומדו' באבר קטן שהוא אות ברית והתורה וקב"ה
 ונשמתייהו דישאל כולהו חד ונמלא אור נשמתו
 ובהינתו היה בסוד קטנות כענין התור' ולכך היה
 מגייר גרים והבין וכן כל האבות היו מגיירים גרים
 כדאיתא במדרש ויש יעקב בארץ מגורי אביו מלמד
 שהיו יצחק ויעקב מגיירין גרים כמו חברהם ע"כ
 והיינו

דבוק בתורה ובתורה יש ג"כ שני בחינות אלו זכה
 נעסק לו סם חיים לא זכה וכו' וכן ת"ח צריך שיהיה
 לו שני בחי' אלו בחי' נבחרה ונחיה הסד והנה משה
 היה פניו מלאך והיה מחנבר בו בחי' חסד מאוד
 ולכך היה המזעזע הראשון שהראה לפרעה שמהסך
 התסה לתנין והראה לפרעה שיש לו שני בחי' אלו
 ויהיה עוף ורפוא לישראל רפוא ולמאריס עוף בשני
 הבחי' אלו והוא שאמר וידבר חלקים אל משה היינו
 שדיבר שהיה לו בחי' חלקים ולכך נאמר וידבר לשון
 קשה ויאמר אליו אמירה הוא רבה והיינו שיהיה לו
 גם בחי' חסד כדי נגוף ורפוא נגוף למאריס ורפוא
 לישראל והבין:

וארא אל חברהם ואל יצחק ואל יעקב וכו' ופירש
 רש"י וארא אל האבות והנה דברי רש"י
 אלו אין להם שום ביאור מה רוצה רש"י בזה ויש
 לומר לפי עניית דעתו אשר חנני ה' ברחמי וברוב
 חסדיו כי זה ודאי ואמיתית כי התורה ניתנה בלא
 נקודות והספ' הוא כי יש ע' חנפין לאורייתא ונדרש'
 התורה בנקודות השיך לפנין הדרוש פנים מפנים
 שונים ויוכל לנקוד התורה בכל נקודות שרונ' שיפלה
 יפה ענין הדרוש ויש לזה רמז מה שזכר בתיקונים
 בענין פתח אליהו וכו' מלכות פה ותורה שבעל פה
 קרינין לה וידוע שמלכות הוי"ה שלה בלי ניקוד
 והיינו כי מלכות הוא סוד תורה שבש"ס וא"א להיות
 בניקוד כי ע' פנים לתורה וצריך לדרוש פנים בניקוד
 זה פעם בניקוד אחר לפי ענין הדרוש והנה ידוע
 חברהם היה מדת החסד שהוא אל ויעקב היה בו
 ג"כ מדת החסד שהוא אל כמ"ס ויקרא לו אל אלהי
 ישראל ופרש"י אלהי ישראל קראו ליעקב אל וכו'
 עי"ש וזה י"ל שמרמו וארא אל ואר"א מספר יצחק
 א"ל בצירי שהוא הסד הם האבות כי אל הם חברהם
 ויעקב שהם בחי' אל כנ"ל ויצחק שלא היה בחי' אל
 וארא מרמו עליו שהוא מספר יצחק נמלא בחיבת
 וארא אל כלולים האבות והוא שפירש"י אל האבות
 שבתבות אלו נכללו האבות והבין:

עוד י"ל ברמו דברי רש"י אלו ע"פ מה שקבלתי
 מן אא"ז וללה"ה למ"ד היינו תלת יוד"ן שהם
 תלת מוחין והם בחי' חברהם יצחק ויעקב וזה י"ל
 שרימו רש"י אל אותיות אל היינו שמתלבש אלופו
 של עולם בלמ"ד שהם מוחין האבות הם עצמם
 האבות וכנ"ל והמשכיל יבין:

עוד י"ל וארא אל חברהם אל יצחק ואל יעקב דיש
 להעיר בזה יתור תיבת אל בכחו"א וי"ל לפי
 ענ"ד אשר חנני ה' ברחמי וברו"ח ע"ד דאיתא כי
 הר"ת של חברהם יצחק יעקב הוא מספר כ"א שהוא
 שם אהי"ה וכ"א כלול מחלת נמלא בכ"א הוא שם
 אהי"ה וי"ש אהי"ה עולם שם ס"ג שהוא במילואו ג'
 יודי"ן וא' בני' אל וכ"א כלול מכולם נמלא בכ"א יש
 שם אל והוא שרימו פרט תיבת אל בכחו"א והבין:
א וארא אל חברהם אל יצחק ואל יעקב דף ג' ע"ב שמש
 ומנן דא ברית קדושה מה שמש זרח ואנהור
 על שלמא אף ברית קדישא כן ע"ש ושדי הוא שם של

וארא

שאמרתי כבר על פסוק וידעו מצרים כי אני ה' שהקשה אח"י זללה"ה שלפי הנראה היא תמיה מאוד שיפשה ה' כל האותות והמופתים בשידוד המערכות למעלה מדרך העבד וכל היד החזקה וכל המורא הגדול שעשה הכל הוא בשביל שידעו מצרים כי אני ה' ולפענ"ד נראה פשוט שבאמת קאי על ישראל אותם שהם בחי' מצרים שעושים מעשה מצרים שנטבעו בשקר ר"ל וכל עבודתם שעובדים הש"י הכל הוא בשקר והוא שאמר הש"י שכל כך יהיה התפשטות אור השכינה והתגלות אלהות עד שאפי' הם יכירו וידעו כי אין שום דבר מבלעדו יתברך רק אני ה' ומבלעדי אין אלקים והיינו ע"י שיראו שמי שנטב' בשקר ר"ל יהיה לו יריד' והשפלי' עד נוקבא דתהום רבא ומי שיש לו נקוד' של אמת יתעלה ויחנשא למעלה למעלה ברום המעלות ואז יתחזק האמונה בלבם באל יתברך שא"א להרים יד ורגל בלתי נפש חיונית מהבורא יתברך ויתעלה והכל הוא ממנו ית' וזה י"ל פירוש הפסוק אני שמעתי את נאקת בני ישראל שזה נאקתם אשר מצרים מעבידים אותם היינו לעקתם לפי הש"י שיעזור להם להוציאם ממעמקים מזה שנטבעו בשקר וכל עבודתם הוא בשקר בחי' מצרים וזהו אשר מצרים מעבידים אותם ולגודל רחמיו וחסדיו של הש"י תיכף כשרוצים ליטהר ולעקם ע"ז לפסוק מהצר והמיצר ומשתוקקים לבא לבחי' אמת ואזכור את בריתי היינו כי ידוע כפי המד' אשר האדם מעורר במחשבתו ובמעשיו מלמע' כך מעוררים עליו מלמעלה ולזה כיון שהם מעוררים מדת האמת שהוא מורה על אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים שהוא ראש תוך סוף שהוא התקשרות אלהותו מן אין סוף עד אין תכלית וזהו בחי' ברית התקשרות מעילא לתתא ולכך ואזכור את בריתי היינו שאהי' מעורר מלמעל' אותו המד' ואהי' ממשי' מדת אמת שהוא התקשרו מעילא לתתא בחי' ברית מן א"ס עד אין תכלי' והבן :

עוד י"ל וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם דהתורה ניתנה תמיד לידרש לפי ענין ראשי הדור ובחינתם ומדריגת' ולפי דורם כמו שראיתי באיזה ספר וכמדומה לי שהוא בספר ברית מנוחה ששם המפורש היא נמסר לדרוש בו כל דור לפי אותו הדור ולפי מה שצריך לאותו הדור ע"כ וידוע הוא שכל התורה כולה הוא שמותיו של הקב"ה נמצא בוודאי ג"כ נדרשת בכל דור ודור לפי דורשיו ולפי נשמת אותו הדור . והנה בדורות שלפנינו בימי אח"י זללה"ה היה לפע"ד נדרש פירוש הפסוק באופן זה ע"פ הידוע ממה שהאיר לנו כי צדיקויה אינון שלוחי דמטרוניתא פירו' בכל צרתם לו צר כביכול היינו כשיש ח"ו איזה צרה ולער לאדם יבין שבוודאי לו צר כביכול הצרה הזו והחסרון הזה יש בשכינה ולא היו יודעים מזה להתפלל עליה ולכך שולח הש"י אותו הצרה והחסרון ח"ו על הצדיק כדי שיבין להתפלל על חסרון השכינה וזהו

צדיקויה אינון שלוחי דמטרוניתא ע"כ דברי קדשו ולפי דברי אלו יש לומר כך הפירוש בפסוק אני שמעתי את נאקת ר"ת אל נא קרב תשועה כי ידוע השכינה כביכול נקרא תשועה והוא שזעקים עבור השכינה כביכול לקרב השכינה הנקרא תשועה שהוא בהרחק ובפירודא כביכול וזהו אשר מצרים מעבידים אותם והיינו שיש להם מצרים בגשמיות ומזה רואי' שבוודאי כביכול לו צר דוגמת זה שכביכול השכינה נפלה לעמקי הקליפות הנקרא מצרים והוא לעקתם למלאות חסרונם ואז אני שמעתי את לעקתם זה ואזכור את בריתי היינו השכינה כביכול והנה כך היה נדרש הפסוק לפע"ד בימי בע"ש זללה"ה ואנשי דורו שהיו בזה המדריגה שלא להתפלל כלל על חסרון של עצמו רק חסרון על השכינה כביכול כנ"ל ועתה לפי דורותינו כך נדרש לפע"ד זה הפסוק ע"פ הג"ל שר"ת נאקת הוא אל נא קרב תשועה והיינו סתם תשועות כ"א לפי מה שצריך לו והוא הצעקה עצמה אשר מצרים מעבידים אותם ולעקם עבור עצמם ואעפ"כ לגודל רחמיו וחסדיו של הש"י שהוא רחמי גוי רחמי הוא מקבל אפילו תפלה וצעקה עבור עצמם ואמר וגם אני שמעתי דלכאורה היה לו לומר וגם שמעתי ותיבת אני נראה כמיותר אבל לפע"ד י"ל כך הכוונה אף שהם אינם שומעים ואינם מבינים זה כלל ואינם במדריגה זו שלא לבקש כלל על עצמו רק עבור השכינה הקדושה אבל אני שמעתי זה כדאיתא שכל ההרגשות שבאדם החיות הוא המרגיש והחיות הוא משורש חיות לכל החיים ואני שומע ומרגיש כביכול ער השכינה הקדושה וזהו ואזכור את בריתי היינו למעני אעשה לזכור את בריתי שהוא השכינה כביכול וממילא ימולא חסרונם בגשמיות ג"כ כנ"ל והמשכיל יבין :

וידבר משה לפני ה' לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ופירש"י זה אחד מן העשרה ק"ו שבתורה והקשה האוה"ח אמאי לא כתיב תירוצ' של הש"י בזה ע"ש מה שתירץ . ולפע"ד נראה לומר פירוש ולא שמעו אל משה מקולר רוח . רוח לשון רוחניות היינו שהיה קטן וקצר כח המושג שלהם ולא יכלו לקבל דיבור הש"י ולכך ויצאם אל בני ישראל היינו לשון חיבור בצוותא חדא והיינו שיהברו רוחניותם אל בני ישראל ואז יוכלו לקבל דיבור הש"י כי משה הוא התורה ע"ד ותרא אותו כי טוב הוא והמשכיל יבין :

א וידבר משה לפני ה' לאמר צריך להבין תיבת לאמר שאינו צודק כאן שאינו לאמר לזולתו כיון שעם ה' היה מדבר וי"ל בזה בדרך רמז לפע"ד מה שהנני ה' ברחמיו וברו"ח ע"פ ששמעתי פירוש לשון קל וחומר כי מן הקולא נידון חומר וכי להיפוך מן החומר נידון קולא כפי ענין הק"ו . והנה כאן אמר משה גם כן ק"ו כפירש"י זה אחד מעשרה ק"ו שבתורה והנה כאן היה באמת כך מן החומר נידון קולא היינו אותו דבר שהיה חומר ונגוף למצרים היה קולא ורפוא לישראל כדאית' מתבט

לילית גם בשביל ת"ף מחנות שמה וע"כ לישראל הוא פדת אותיות פדות וישע שהוא מרמו על השכינה הקדושה השרויה ביניהם והיא מלשון פדות וגאולה והללה ולמזרים אותיות תד"ף שהוא ת"ף וד' באמצע כשמה דאמא דע"ר שהיא חורבה ושמה שנמשך ממנה אבל לישראל הוא פדות כנ"ל וה' יפדה אותנו במהרה אמן :

וממקנה בני ישראל לא מת אחד י"ל הרמו בזה כי מכות דבר וברד כשמצטרף פס א' שהוא אלופו של עולם נעשה אור רז וזהו ומקנה בני ישראל לא מת והטעם אחד היינו ע"י הצטרפות אחד שהוא יחודו של עולם כנ"ל נמתק ונעשה מן דבר וברד אותיות אור ורו והבן :

פרשת בא

בא אל פרעה וכו' י"ל הרמו בזה ע"ד דאיתא בזה"ק על בא אל התיבה רזא דא למימחא חייבא ע"ש בפ' נח :

בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וכו' למשן שתי אותותי אלה בקרבו יש בזה דרוש פמוק והוא מסוד התפילין הנקראים אות ואות שבת ויו"ט הנקראים אות ואי"ה כשיהי' מאת ה' אבאר בעזרתי ובעת נבאר בקצרה ונקדים הנמרא שהקב"ה מניח תפילין ושמתני בזה מהו ענין התפילין ולהבין זה שהם תענוגים ושעשועים של הקב"ה מישראל בהתדבקותם בו ועי"ז הוא מקבל מוחין מאבא ואימא וזהו ישראל אשר בך אתפאר ופאר הוא תפילין כידוע וזהו ענין שהקב"ה מניח תפילין וזהו ג"כ ענין תפילין של ישראל כשמתדבקים ומתקשרים מעשיהם ע"י שמאמינים בהקב"ה וע"י האמונה שמאמינים בו ובגדולותיו ובנוראותיו יתברך ויתעלה באים לאהבה ויראה פנימיות והם ממש תפילין של ראש ושל יד ועי"ז נמשך יראתו ואהבתו של הקב"ה ב"ה וב"ש בכל העולמות ובכל הנבראים והטוב עולה לטוב והרע נופל כמו תפול עליהם אימתה ופחד וכו' ע"י הניסים שעשה הש"י לישראל ביציאת מצרים ועל הים וירא ישראל את הים הגדולה אשר עשה ה' במצרים ועי"ז ויאמינו בה' ובמשה עבדו ובאו לכלל אהבה ויראה פנימיות כמ"ש ויראו העם את ה' וכו' וכו' נמשך שגסל אימתה ופחד על כל הנבראים ועליהם וזהו ממש תפילין שלנו הם ארבע פרשיות הנאמרים בהם ניסים ונפלאות של יציאת מצרים ועי"ז באים לישראל לדביקות ואמונה גדול' בהש"י ב"ה ובאים לאהבה ויראה פנימית ותפילין דמארי עלמא היינו הארת הפסוקים הנאמרים בהם חבת ואהבת הקב"ה את ישראל והם נקראו נטע שעשועיו כמו או הנסה אלקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי וכו' וחבת ואהב' ישראל להקב"ה והתדבקות' בו והם ממש ישראל אשר בך אתפאר כנ"ל שזהו התענוגים והשעשועים והמוחין של הקב"ה ב"ה וב"ש והנה בתפילין

דס נתעשרו בני ישראל וכן בכל המכות כידוע זה . וזה י"ל פי' הפסוק וידבר משה לפניו לאמר היינו מן הדבור שהוא קשה מורה על דין יכנס לבחי' אמירה שהיא רכה והיינו שיהיה לישראל נמתק הדין של מצרים והבן :

כבד לב פרעה מאן לשלח העם יש להעיר בזה שלא נכתב זה הלשון רק במכה הראשונה שהיתה דס גם עדיין לא נודע כ"כ כבדות לבו . והנה שמעתי בזה בשם מחותני הרב המפורסם מו"ה ליפא מק"ק המעלניק וכמדומה לי שראיתי אח"כ כתוב זה במדרש והיינו כבד לב פרעה שאלל פרעה נתהפך הלב ונעשה כבד ע"כ . והנה ידוע זה שמאחו לא תלא הרעות ח"ו וכל רעה שבא ח"ו לאדם העון עצמו הוא מייסרו וגמול ידיו יעשה לו תייסרך רעתך ותמוגנינו ביד עונינו ח"ו ולכך בוודאי מעין הפגם והרע שעשה הוא העונש . וזה י"ל הטעם שהיתה מכה הראשונה מכת דס כי היה מענין הפגם והחטא שלו שהרע שלו היה אז שלבו נעשה כבד ומהחטא הזה נולד משחית ומוזה בא עליו מכת דס שהיא מעין כבד שיש בו ריבוי דס והוא מלאה דס וי"ל ע"ד הלנה שזהו שרמו חו"ל מכת דס העשירו בני ישראל כי ידוע שכל המכות היה עוף ורפוא נגוף למצרים ורפוא לישראל וכדאיתא בספרים הקדושים של הרב מפולגאה ע"ת כי ממכה עצמה מתקן רפיה והיינו אותו דבר שהי' למצרים נגוף היה רפוא לישראל כמבואר שם באריכות ע"ש . והנה כאן הי' למצרים מכה מכבד מכת דס ודמים תרתי משמע היה אלל ישראל המשמעות השני שהוא ממון והעשירו בני ישראל ויש עוד בדברים אלו דברים סתומים ונעלמים למעיין ומשכיל היסב היסב וימלא בהם דברים נפלאים :

ושמתי פדות בין עמי ובין עמך למחר יהי' האו' הזה . י"ל בזה בדרך רמו ע"פ הידוע דכל המכות היו נגוף למצרים ורפוא לישראל וי"ל שגם כאן רימו בתיבת פדות שהיה לישראל פדות וגאולה ולמצרים היה צירוף חדף שהוא למפרע אותיות חדף ע"ד להדוף אויבי' מפני' וזרו ושמתי פדות אותיות פדת יהיה בין עמי ובין עמך שיתחלף בין עמי הצירוף ובין עמך כנ"ל וזהו למחר יהיה האות הזה למחר כמו למחר לשון הילוף היינו האות הזה היינו התיבת פדת יהיה לחילוף למצרי' יהיה הצירוף למפר' כנ"ל ומלות האות הזה מנינו גם תיבה נקרא אות כמאמר' ז"ל גדולה דעה שניתנה בין שתי אותיות שנאמר אל דעות ה' ע"כ הרי שמכנה שני תיבות לאותיות וכן י"ל ג"כ כאן שקאי האות הזה על תיבת פדת והבן ויש עוד בזה מילין פילאין כי השכינה הקדושה השרויה בישראל היא בחי' דלת על דלית לה מגרמ' כלום כדאיתא בזה"ק ונקראת ג"כ פת ע"ד לחם אלהיו הוא מקריב וז' לפומת זה עשה אלקים אמא דע"ר היא ג"כ קוראת עצמה לילית שהיא אותיות לי לית והיינו ג"כ ע"ד דלית לה מגרמה כלום ונקראת גם ת"ף שהיא מספר

בא

בתפילין כתוב שנין כבודת וקשיות של פרעה מכוח
 ובכורות שהיה תכלית כל המכות כמ"ס ויהי כי
 הקשה פרעה לשלחנו ויהרוג ה' כל בכור וכו' ואם
 חסר או יתיר אות א' אפי' פ' או ר' של פרעה הם
 פסולין והיינו שבדלתי תלויים כמה עולמות נחות
 ומצומצמות ואורות עליוני' בכל קוץ וקוץ ובכל אות
 ואות מהם וזש"ה בא אל פרעה כי אני הכבדתי
 את לבו וכו' למען שתי אותתי אלה בקרבו היינו
 אות תפילין של ישראל ושל הקב"ה יתב"ש אלה
 בקרבו היינו שהם בנויים באותיות יציאת מצרים
 ומכות בכורות אשר עליהם תלויים אורות נחות
 עליונים הצריכים לצירופים כאלה שנין סיפור יציאת
 מצרים והכאת בכורות ודי בזה למבין כי לא
 יכולתי להאריך וה' יכפר בעדי :

א"י למען שתי אותתי אלה בקרבו ע"ד הג"ל אך
 אין מדרש בלא חידו' כי תפילין נקרא אות
 כמ"ס והיה לאות על ידך וכו' וכשנהסר אות אחת
 אפילו פ' של פרעה וכיוצא בו הוא פסול ואינו קרוי
 אות תפילין כלל והיינו ע"כ כנ"ל שיש בכל אות
 אורות נחות עליונים וצריך להיות כך בשלימות כל
 האותיות שכתוב בהם בלי שום חסרון . וזהו שכתוב
 כי אני הכבדתי את לבו היינו אף שהי' די במכות
 הראשונות אעפ"כ אני הכבדתי את לבו למען שתי
 אותתי אלה בקרבו היינו שיהיה אות של תפילין
 בשלימות ע"פ סודות עליונים הרמוזים בהם בלי
 שום חסרון והיה צריך לכתוב בהם ויהי כי הקשה
 פרעה לשלחנו גם הוצרך ויהרוג ה' כל בכור וכו'
 ולכך הכבדתי את לבו וכו' וזהו למען שתי אותתי
 אלה בקרבו דייקא היינו שעי' יושלם האות תפילין
 שנעשה מן סיפור כל המאורע ומן אותיו' שמוחות
 תפילין והוא שיה' לשאר כל התור' שהדין היא אם
 נחסר אות א' פסול ולא הוי אות כלל עד שיהי'
 נכתב כל האותיו' הכתובו' בהם בשלימות גמור בלי
 שום חסרון כלל והבן ומ"ס אותתי בלשון רבים ו"ל
 דאיכא מאן דאמר בגמ' כי תפילין שתי מצות ניגהו
 ומ"ס לפי דברינו זה אין הכרע במאן הלכתא
 די"ל אותתי היינו אותיות שיהיו אותיות קדושות שלי
 בקרבו שיהיו נעשים מכל הענין האותיו' הקדושו'
 גם י"ל דידוע ג' נקראים אות שבת ותפילין ואות
 ברית קודש ואצל אות ברית אינו מפורש יציאת
 מצרים ואצל שבת מפורש בו זכר ליציאת מצרים
 שהוא ראשון למקראי קודש ובכל הימים טובים
 נאמר יצ"מ וענין תפילין כולו נסדר על ענין יצ"מ
 וזהו י"ל למען שתי חסר היינו למען שתי אותתי
 אלה בקרבו ששתי אותות אלו שבת ותפילין בקרבו
 הם תלויים היינו בענין יצ"מ והבן כי כל עוד שנתרב'
 ענין יצ"מ נתרבה יותר אור שבת ותפילין :

ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר
 התעללתי במצרים כאן נשאלתי הלא
 כתוב בענין יצ"מ למען תזכור את יום צאתך מארץ
 מצרים כל ימי חיך אמרו חכמים גם לימו' המשיח
 וראו חלה הפיפור רה בג' דורות וי"ל לפענ"ד אשר

חנני ה' ברחמי וברו"ח כי אית' בעשרה מאמרות
 נצרא העולם וזה גלוי כי העשרה מאמרות תלת
 הראשונים נקראים אבות ושבתיים נקראים בני
 והשלישיים נקראים בני בני ושרש ונחונת האבות
 הוא בוודאי בסוד הדעת כי ע"י הדעת בא הזיווג
 וההולדה כמו וידע אדם את חוה ואלו עדין לא בא
 אדם לכלל דעת אינו מוליד והכל מצומצם במוח
 האדם וכשזוכה שכל לכלל דעת אז הוא בבחי' זיווג
 והולדה כנ"ל ונעשה אב ותולדתו כיוצא בו בתחלה
 הוא קטן ואח"כ הוא בא לכלל גדלות בסוד הדעת
 כנ"ל ונעשה ג"כ בזה בחי' אב לבני בניו וכן הוא
 מעילא לעילא כי ע"י הדעת יורש מוחין דא"ו
 ומוליד כיוצא בו וידוע דגלות מצרים היה כי היה
 חסר סוד הדעת וזה היה הגלות ממש לכן היה הכל
 מצומצם במוחין בקטנותם והיה כלולין וכו' וסוד
 יצ"מ הוא היה התגלות והתפשטות הדעת ונעשה
 הזה בחי' אבות ובנים ובני בניו וזה היה בכל
 הבחינות בעולמות ונשמות ואלוהות והכל א' הוא
 וזהו פ"ה ס"ה פ"ה מספר מילה שהוא בחי' יסוד
 וס"ח הוא מספר חיים ונעשה מזה יחוד והולדה כי
 החכמה מהיה את בעליה והוא האב הראשון אשר
 בו נכללו תלת אבהן בסוד חס"ד . וזה י"ל
 הפירוש ולמען תספר לשון כהירות כספיר והיינו
 ע"י יצ"מ יבוא אור ובהירות ע"י הדעת באזני בנך
 ובן בנך היינו באבות ובנים ובני בניו יולדו להם
 בסוד הדעת והזיווג וזה ממש חידוש העול' שנעשה
 ע"י מצרים בעשרה מאמרות וזהו ממש כל ימי חיך
 כל ימי העולם וגם לימות המשיח כי זה קבלה מן
 אצ"ו זללה"ה כי זה ממש בחי' ביאת משיח נמצא
 דא ודא אחת היא באזני בנך וכו' וימי חיך וכו'
 והמשכיל יבין :

ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו
 למוקש וכו' הערס חדע כי אבד' מצרים
 יש להעיר בזה כי נראה כסתרו דברי ענת' תוך כדי
 דיבור שפתח דבריה ה' שהוא להם רק למוקש
 ולמכשול ולבסוף סיימו כי אבדה מצרים כי חילוק
 והפרש גדול הוא בין מוקש ומכשול לאבדה לגמרי .
 והנכון בזה לפי ענ"ד ע"פ מה שחנני ה' ברחמי
 ובר"ח כי ידוע דאותיות מה"ש במילואם מספר מות
 ונמתק ע"י שנעשה ממנה צירוף האמת כנוצר
 בכחצ"ו יטו"ש והנה הצעה"ט פירש זה היינו
 משה וכו' ע"ס וזה י"ל שרימוזו בכוננת דבריהם כי
 כל המכות היו עגוף ורפוא אותו שהי' למצרים נגוף
 היה לישראל רפוא והכל היה ע"י משה וי"ל שב'
 הבחינות האלו היה כלולים בשמו משה שהוא אותיות
 השם מה"ש שהוא במילואו מספר מות וזה הי'
 למצרים ולישראל היה נמתק ונעשה צירוף האמת
 והוא שאמרו עד מתי יהיה זה היינו משה כנ"ל לנו
 למוקש כי מוקש מספר מות היינו אצלנו נעשה
 הצירו' של מות הכלול בשמו במילואו והוא שדייקא
 באמרם לנו כי רק להם היה זה הצירוף והיה להם
 נגוף אבל לישראל היה להם רפוא ע"י שהיה להם

ועי' נקראים עם קדוש בני ישראל בסוד אדם בייט
 שיש א' שהוא אלוהו של עולם בתוך דם שלהם
 המחיה אוהם והוא תוספות על דמים פנעים
 וסוד אדם הוא בתי' הוי"ה ב"ה וב"ש שהוא במילואו
 מספר שם מ"ה היינו אלוהו ש"ע אך הוא מסתתר
 בסוד רבוע אהי"ה שהם דמים ונכורות ובישראל
 נמתקים הנכורות ע"י א' שיש בהם שהוא אותיות
 פלא העליון אשר הוא חסדים נמורים והוא שאמר
 חז"ל ישראל שעמדו על הר סיני פסקה וזהמתן
 היינו ע"י קבלת התורה שמעם יונק שורש נשמתם
 ע"י רמ"ח מלות עשה ושם"ה מלות ל"ת וכו' ניתן
 חיים לכל רמ"ח אבריו ושם"ה נידו של אדם
 והתורה כולם כלולה בשם הוי"ה ב"ה וב"ש כנ"ל
 בפרשה וארא והוא סוד אדם ונמתקו כל הנכורות
 והדמים וזהו פסקה וזהמתן וכן ממש ג"כ בענין
 המכות דם שנעסין ממש כל איש ישראל בכלל ובפרט
 בסוד אדם שלם בכלל ובפרט ונמתקו כל הנכורות
 והיה אללם בתי' מים שהם חסדים כי לכל אחד היה
 לפי שורשו ולפי מה שדבוק בו וישראל שדבוקים
 בשורש השרשים באלוהו ש"ע שהוא סוד א' והוא
 אותיות פלא ונמתקו להם הנכורות בפלא העליון
 וזה י"ל ג"כ כאן במכות חשך היה לכל אחד לפום
 דרגא דיליה ומדיליה נטל כל אחד כי חושך הוא בתי'
 השכחה אשר זה היה גלות מצרים בסוד שכחה
 ואותיות חשך הוא שכת ר"ל והוא מבתי' אחריים
 הנקרא עורף ופרעה וזה היה הגנות של ישראל
 שנפלו לבתי' שכחה ועורף בסוד אחריים אבל
 כשהתחיל להתנונץ הגאולה וישבו לאורם כבראשונה
 אשר היו דבוקים בו והשם האיר עיני עמו הקדוש
 באורו הזך והקדוש כמ"ש ואזכור את בריתי שהם
 בתי' פנים שהוליא אותם מן השכחה אל בתי' זכור
 שהם בתי' מוחין וזהו ואזכור כי הם סוד זכור וא'
 שהוא סוד הדעת המאיר ד"ת כמו כלילה כשהוא
 חושך אף שעיניו פתוחות אינו רואה כלל בעיניו
 עד שבא לו איוה אור של נר או של אבוקה ואז האירו
 עיניו ורואה ומביט ומסתכל וכמו כן האירו עיניהם
 באור הקדוש של הש"י שהופיע עליהם וזהו באורך
 נראה אור והבן לאפוקי מי שאין לו אור ונר אללו
 הוא חושך ולכן לישראל היה אור במושבות היינו
 לפום מדרגתם או שילאו מן השכחה והחושך והיו
 דבוקים באור הקדוש ממילא היה להם אור אבל
 מצרים שהם בתי' השכחה ולא היה להם אור היה
 להם חושך כי דיני השכחה נמתקים לישראל ע"י
 הזכירה כנ"ל והחושך העב והגם נפל לשורשו ושורה
 על מדריגתו ומקומו ועל אותם שדבוקים בו והם
 פרעה ומצרים. וכן י"ל במכות נכורות כי בכר הם
 אותיות שניות ונולדו מאותיות הראשונים שהם אי"ק
 והם מספר אלף ולכן בישראל שהיו דבוקים באל"ף
 הוקדשו הנכורות כי קודם היא החכמה והחיות
 שמחיה את בעליה והוא המוח הא' שמעם הם חיים
 כנ"ל ולכן נקראים בני בכורי ישראל והבן מעם
 נוחסף להם אור וקדושה ומיות על ידי שורשם
 הדבוקים

הצירוף של האמת שהוא ג"כ כלול בשמו במילואו
 אבל להם נעשה מן אותיות משה שהוא מה"ש
 במילואו צירוף של מוח שהוא מספר מוקש ועמה
 לא פתרו דבריהם כמה שאמרו אח"כ כי אצדה
 מצרים כי וודאי אצדה נגמרי הוא כי היה אללם
 הצירו' של מוח מספר מוקש כנ"ל והבן:

וישב

את משה ואת אהרן אל פרעה ויאמר
 אליהם לכו עבדו את ה' אלקיכם וכו'
 ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך כי הג' לה' לנו
 יש להעיר בזה כי אינו לודק ככאן ענין חג כי חג הוא
 נקרא יום קבוע וכאן המשמעות היה אימתי שילכו
 יהיה החג שלשת ימים וי"ל בזה בדרך רמו כי
 איתא בזה"ק פרשת בשלח שפרעה לא ידע כלל מן
 שם הוי"ה ב"ה שהיא משדד המערכות והוא שולט
 למעלה מדרך הטבע רק ידע מעם אלקים שהוא
 מספר הטבע ובדרך הטבע משולט לא ילא עבד
 ממצרים מבית האסורים כמאמרם ז"ל והוא שאמר
 לא ידעתי את ה' ולכך וגם את ישראל לא אשלח
 גם איתא בזה"ק על ויחזק ה' את לב פרעה שמה
 דא הוי"ה שהזכיר לו אהיקף לבא דפרעה כי לא
 האמין כלל בזה שיש שם הוי"ה ב"ה בעולם שהוא
 מהוה כל ההויים ומשדד המערכות והמולות ואחר
 שבאו עליו המכות שהיה שידוד המערכות התחיל
 להאמין בזה השם והוא שאמר לכו עבדו את ה'
 אלקיכם והזכיר גם שם הוי"ה ב"ה והודה במקל
 והאמין שיש הוי"ה ב"ה בעולם והוא שרימו מרע"ה
 בדברי קדשו כי הג' היינו זהו חג ויו"ט גדול ה' לנו
 היינו מה שהיה תמיד בפומך רק שם אלקים מספר
 לנו ולא האמנת רק בזה ועתה האמנת גם בשם
 הוי"ה ב"ה ולצירוף שם הוי"ה עם אלקים כאומרו ה'
 אלקיכם וזהו ה' לנו מספר אלקים זהו חג גדול לנו
 וגם רמו בתיבת חג שהוא ר"ת חסד נכורה היינו
 שהיו גזברים חסד על גבורה בזה שנתחדש באמונתו
 ג"כ בשם הוי"ה ב"ה שנחגלה ונתפשט בעולם שהוא
 שורש כל החסדים:

ולכל

בני ישראל היה אור במושבות יש כלל
 גדול מאח"ז נ"ע זללה"ה כי מן המכות
 שנמש של מצרים נעשה רפואה לישראל וכילד במכות
 דם היה למצרים מסוד השם אהי"ה ברבועו שהוא
 מספר דם ולישראל היה מ"ה בתי' מים ע"כ דבריו
 הקדושים ואבאר בקצרה את דבריו קדשו לפע"ד מה
 שרנני ה' ברחמיו וברו"ה ע"ד הידוע כי כל חיות
 האדם הוא תלוו במריגת הדמים משם"ה נידו והם
 המחיים אותו וכדבר זה שויים ישראל לאומות העולם
 אך יש בתי' אחרת תוספות לישראל עם קדוש והיא
 בתי' הנשמה והיינו אלוהות שבתולם כמו ויפח
 באפיו נשמת חיים כלום אדם נופח אלא מעצמותו
 וכן היה הש"י נופח נשמת חיים באפיו מעצמות
 יתברך ויתעלה והוא בתי' א' אלוהו של עולם השוכן
 בקרב איש ישראל ולכן אמרו רז"ל שבה' דברים
 הנשמה דומה להקב"ה מה הוא ממלא כל העולם אף
 הנשמה ממלא כל הגוף וכו' והיינו כי משם שורשה

הדבוקים בו כניל ולמזרים מח כל זכור כי זה לפומת זה עשה חלקים וכשזה עולה זה יורד והבן כל זה והשם יכפר צעדי :

א"י ולכל בני ישראל היה אור במושבותם י"ל בזה דידוע מי שהוא דבוק באמת הוא דבוק באור כי באור פני מלך חיים לאפוקי מי שהוא בשקר מכח"ש שהוא צירוף חשך וזה שהיה נגוף למזרים שהיה להם חושך אפילה ולישראל היה אור ומן אותיות אפלה נעשה ה' אלף נביינו ה' אלפין ה' אורות פ"ש שהיו דבוקים באמת שהוא אור שנעשה מן אלף של אמת אור אבל למזרים שהיו דבוקים בכחש נעשה להם צירוף של חשך אפילה וזהו ולא קמו איש מתחתיו היינו צודאי כשדבוק בשקר וכושף ואפילה שולם עליהם זה היא נפילה גדולה ולא יכלו קום והסיפוך פ"י אור נאמר קומי אורי כי בא אורך ואז חוכלו לקום כי הנה החושך יכסה ארץ היינו מה שהוא חושך הוא מחמת יכסה ארץ הוא אמת פ"ד אמת מארץ האמת כדאיתא בתיקונים וביינו מחמת סתכסה מהם אמת שאינו מתגלה בהם שאינם דבוקים רק בשקר וכחש מזה נמשך חושך וערפל לאומים היינו ערפל בא ג"כ מבחי' השכחה והערך שהוא פרעה וזהו ערפל אותיות לערף יכסה לאומים היינו פרעה וכל מזרים אבל וכבוד ה' עליך זרח היינו עליך שאתה דבוק באמת שהוא אור יזרח כבוד ה' שהוא האמת והוא האמונה וזהו רזא דתרין תפוחין דנהרין לעלמא והמש"י וזהו י"ל ולכל בני ישראל היה אור והטעם במושבותם חסר כתיב שהוא אותיות במושבותם שהיו במדרגת יעקב איש חס והוא יהיה דבוק באמת פ"ד הן אמת ליעקב ומאלף של אמת נעשה להם אור והיו במושבותם והבן :

א"י ולכל בני ישראל היה אור במושבותם אור גימ' רמו והוא ע"ד נכנס יין יצא סוד שהוא מרמו על עולם הבינה שהוא עולם החשבה שהוא אמת עילאה והיינו כי בכל ימות השנה יש בו זר לכן הוא רז והיינו בשכמל"ו אומרים בלחש אבל ביום הכפורים נחנלה חמשה פעמים אור ונכנס יין שהיא אמת עילאה ויצא סוד ונעשה מן רז אור לכן אומרים בשכמל"ו בקול רם ולכן אלל שמחת חתן וכלה היא ג"כ אל יתערב זר בשמחתו כי לאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה היינו חתן שדומה למלך ומהחלה היה רק פלג גוף וכשנשא אשה נקרא מלך שלם בעפרה שעטרה לו אמו היינו שהחתן נעשה בחי' אמה עילאה שמוחלין לו כל עונותיו ולכל הנלוים אליו והיא עטרה שעטרה לו אמו מ"ש תבא אמה ותקנח אה בנה והימתי הוא בימי חתונתו ויש בזה סוד עמוק כי ביום הכפורים שהוא סוד אמת עילאה יש בו חמשה תפלות וכתתן יש בו חמשה קולות קול ששון וכו' והוא בחי' יותר גדולה מיום הכפורים והבן ולכן ג"כ אל יתערב זר בשמחתו כי נעשה מן זר אור והבן כל זה כי הדברים עתיקים : **וגם** מקנינו ילך עמנו לא תשאר פרסה וכו' לשונו

צריך להבין זה כי אין לו שום ביאור והיה ראוי לומר לא תשאר מאומה ולמה חסס לשון פרסה והנראה לפי ענ"ד בזה דבר עמוק ע"ס ששמעתי מן אא"י נ"ע זללה"ה שכל מה שיש לאדם בן ענדיו ומשרתיו ובהמותיו ואפילו כל הכלים שלו כולם הם ניזונות שלו כשייכים לשורש נשמתו וצריך להעלותם לשורשם וזהו המניד מראשית אחרית מניד לשון קשר והמשכה והיינו שיקשר בראשית היינו בקדמין וראשית הכל אחרית היינו סוף כל הסדריות כל ניזוני השפלים כולם הם דבוקים בראשית עד א"ס וכשיש לאדם שהם משורש נשמתו עליה למעלה אזי כולם נתעלו עמו והכל הוא ע"י שדבוק באמת וקרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ועי"ז יכול להעלותו נ"כ והוא שרימו משה בתחלת הסדר בעריו ובזקניו נלך בצלמינו ובנקרנו נלך וכו' כי כל אלו הם ניזונין קדישין הנחונים בשביה במדריעת תתחונים מאוד וצריך להעלותם ומה שאמר לא תשאר פרסה הוא מספר משה כי ידוע שכל אותו הדור היה ניזונין של מרע"ה והוא היה אז לכולם ושקיל לכולם וכל מה שהיה להם הוא רק ניזונין של מרע"ה והוא היה יכול להעלותו ע"י שהיה דבוק באמת ואז נקרא אדם בחי' מה כמו שאמר משה ואנחנו מה וע"י בחי' זו יכול להעלות למעלה ואז עולין כל הנזונות שלו ג"כ וזהו ואנחנו לא נדע מה היינו שעדיין לא השגנו בחי' מה לכן נעבוד את ה' מקודם עד בואנו שמה כדי שנגיע למדרגת מה שזהו עיקר השלימות ונקרא אדם ויכול להעלות כל ניזונות שלו וההשכיל יבין :

עוד יש בזה רמו שא"ל להשיג שום בחי' ומדריגה מענין עבודת הצורה יתברך ויתעלה עד שכבר הוא בזה המדריגה ועוד את ה' ב"ה וב"ש באותו בחי' והוא שאמר ואנחנו לא נדע מה נעבוד את ה' שא"ל לידע איך ומה נעבוד את ה' עד בואנו שמה עד שתחלה בא למדריגה ועוד את ה' בזה ואח"כ יוכל להשיג זה המדריגה לידע שיש בחי' ומדריגה כזה לפני עבודתו ית' ויתעלה אבל אם אין עדיין על מדרגה זו ולא הלך בה מעולם א"ל להשיגה והמשכיל יבין. עוד יש בזה סוד עמוק לענין התפלה וכשיהיה מאת ה' אבאר בעזרתו : **וְרָבֵל** בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו וי"ל לדרכינו הנ"ל שהחורה ניתנה בלא נקודות ויכול לדרוש בכל ניקוד שיעלה לענין הדרוש וי"ל הרמו בזה כי כל הצרות הבאים על האדם ח"ו הוא מחמת שנטבע בשקר ואינו דבוק באמת ואין פיו ולבו שוין אבל מי שדבוק באמת ופיו ולבו שוין אז נמחקים הגבורות פה מכפר חלקים ע"ה ע"י הלב כי בינה לבוא ויש נמתקו הדינים בשורשן ובטל כל הצרות ר"ל אבל כשנטבע בשקר ומדבר אחד בפה ואחד בלב שהפה אינו דבוק ללב ואדרבה הוא חלוק מן הלב ולכן לא נמתקו הגבורות ומשם נחשורר כל הצרות וזה י"ל שרימו הפסוק כאן ולבני ישראל ללא יחרץ שלא היה מוזיק להם שום דבר זה עם כלב לשונו

גולגלתא כנ"ל ע"כ הוא ר"ה למלכים דברו אל כג
 עדה בני ישראל ויקחו להם שם לבית אבות שם
 לבית כי ישראל נקראים שם ע"ד שם פזורה ישראל
 והוא שאמר שיעשו עמם לבית לאבות היינו להיות
 מרכבה לג' אבהן שהם חנ"ה כמו דהמ"ה עמם
 עמנו מרכבה לאותן המדות וחבר עמנו עמם שם
 לבית היינו שיכינו עמם בהקשרות מעשיהם לבית
 נכון ונשא שיסיר הגאולה במהרה צימינו אמן
 ואם ימנע הבית מהיות משה היינו שנמיטות
 כשגתו לא יוכל לעשות לעמנו בית ומרכבה כנ"ל
 אזי עמם היעוצה היא ולקח הוא ושכינו היינו מקום
 שהשכינה שורה שם היינו שיחבר עמנו ללדיק
 שנקרא שכינו כנ"ל והוא הקרוב אל ביתו שיהיה
 לו לעזר ולסעד בעבודת הש"י והבן כדאיתא בכתבי
 האר"י זללה"ה על פסוק טוב שכן קרוב מאת רחוק
 כי הקב"ה נקרא בגלות את רחוק כביכול והלדיק
 הקרוב ודבוק לה' תמיד נקרא שכן קרוב שמאמר
 עלדו תמיד בגלות השכינה כביכול והוא ולקח הוא
 ושכינו הקרוב אל ביתו כנ"ל שהלדיק נקרא שכן
 קרוב. או יאמר ושכינו על השכינה הקדושה השוכן
 בקרב האדם והיא תמיד שורה אלל האדם כותל
 מערבי שמעולם לא זזה שכינה וכו' והוא והקריש
 אל ביתו והיינו שיתפלל להש"י ב"ה שיהיה לו
 לעזר ולסעד ע"ד הבא לספר מסייעין לו והבן:
 א"י החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם
 לחדשי השנה. יש בזה רמז לפלא מה שחגיג' ה'
 ברחמי וברו"ח כי ידוע שהקב"ה מחדש בכל יום
 תמיד העשה בראשית וכבר בארתו זה לעיל כי כמו
 שהתחלת הבריאה היתה ע"י החוכה כדאיתא בזה"ק
 הקב"ה אסתכל באורייתא וברא עולמא כך התחדשות
 הבריאה של מ"ב הוא ג"כ ע"י התחדשות התורה
 שישראל מחדשין בכל יום חדושי תורה וכמו
 ששמעתי מאת"י זללה"ה שספר הזוהר יש לו בכל
 יום פי' אחר ע"ד דאיתא בגמ' על ואשם דברי
 צפ"ק לנטוע שמים וליסוד הארץ ויאחר לציון עמי
 אתה אל תקרא עמי אלא עמי בחירוק דהיינו
 בשותפות מה אנא במילולא עב"ד במיא וארעא
 אף אתה כן. והוא ואשיב דברי צפ"ק לנטוע שמים
 וליסוד ארץ היינו מהחידוש שמתחדשין ישראל בתורת
 אמת מחדשין בריאת שמים וארץ החדשים וכל
 דברים המתחדשים בעולם הכל הוא ע"י התחדשות
 התורה שישראל מחדשים בהתכלותם בה וכפי ענין
 התחדשיתם בתורה כך נתחדש בעולם וכמו ששמעתי
 בשם אחי הרב הקדוש המפורסם מוה' ברוך נרו
 יאיר שאמר לזרף סיוס התורה בהתחלתה לעיני
 כל ישראל בראשית פירוש לפי עיני ישראל שמתחילים
 בתורה כפי הסתכלותם בתורה כך הוא ענין
 חידוש מעשה בראשית שנתחדש בכל יום ע"כ.
 וזה י"ל שמרומז בפסוק החודש הזה היינן מס
 שנתחדש בכל יום מעשה בראשית והוא הזה דייקא
 כי הוא בכל ווס ובכל עת לכם היינו בהכר
 תלוי כפי ענין הסתכלותם וחידושם בתורה כך הוא

כתחדשות

לשוננו היינו לשוננו היה כמו לנו שהיה פיו ולבו שוים
 בהיו דבוקים באמת וא"י נמחקו כל הדינים והבן:
החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם
 לחדשי השנה י"ל בזה ע"ד שאמרתי
 כמד על פסוק צי מלכים ימלוכו שמן השכינה
 הנקראת מלכות נפסק כל המלכות וע"כ צא' בניסן
 הוא ראש השנה למלכים שבי"ב חדשים שהם י"ב
 צירופי הוי"ה ב"ה נחקן כל הפיסוק מלכים וע"כ
 כשנא א' בניסן שהוא הראש הנקרא גולגלתא והוא
 הראשון לכל החדשים ולכל הצירופים שבחודש ניסן
 הוי"ה שלו כסדר וממנו נהוו כל הצירופים והוא
 אב לכולן ר"ה למלכים והוא צי היינו י"ב חדשים
 שהם י"ב צורות הוי"ה ב"ה כנ"ל מלכים ימלוכו
 שבכולן נחקן כל הפיסוק מלכים אך שהחודש ניסן
 שהוא הראשון וראשון הוא ר"ה למלכים וע"כ נקרא
 זה החודש אביב אב י"ב שהוא אב לכל הי"ב חדשים
 וצירופי הוי"ה שהוא הצירוף הראשון כסדר השם
 הוי"ה ב"ה והשאר צירופים נקראים הולדות גם
 שהוא אותיות צי אב שהוא אב וראשון לכולם ולכך
 ממנו נפסק ונידון כל עניני מלכים ושררה לרועם
 זה ולהשכיל זה הכל תלוי באחד בניסן וכשישראל
 מיישרים מעשיהם והלב שלהם הוא מלך וממילא כל
 האברים נופים ומתנהגים ע"פ הראש שלהם ובזה
 גורמים שנמשך מלכותו של הקב"ה שנקרא ג"כ לב
 על כל העולם והשרים והמלכים כולם צידו להטות
 לבם לכל אשר יחפוץ וזה לב מלכים היינו כשהלב
 הוא מלך וכל האברים מתנהגים על ידו אז ושרים
 ציד ה' אצל כשח"ו אינם הולכים בדרך הישר מתישים
 כח של מפלה כביכול ודי בזה. גם י"ל לב מלכים כי
 התורה נקרא לב שהוא התחלת התורה צב' וסיוס
 בלמ"ד לעיני כל ישראל שהוא מעילא לתחת ומתחת
 לעילא נקרא לב והיינו כשהתורה הנקרא לב מולך
 ע"ד צי מלכים ימלוכו ע"ד והמתנשא לכל לראש
 שדרשו חז"ל אפי' ריש גרנותא וכו' הכל נפסק ממנו
 ושמו ששמעתי מן הרב המגיד המנוח זללה"ה שנקרא
 מלכות פה ע"ש שהמלך כל מה שמדבר צפה מיד
 נעשה כן וע"כ החג שבניסן נקרא פסח כי החודש
 הזה בחי' מלכות שממנו נפסק כל המלכות כנ"ל ע"כ
 בחודש הזה הוא חג פסח שהוא פה כח שזה בחי'
 מלכות כנ"ל ואז ושרים ציד ה' עמן התורה נפסק
 כל המלכות והוא משפיל אף מרומם לכל מי שיחפוץ
 וזה החודש הזה כל ענין החודש הזה לכם היינו
 בכס היא תלוי בהטבת מעשי ישראל והלב שלהם
 יהיה מלך. ואיתא בזה"ק שהשיב ר"ה לכות' אחד
 סאי לבא רכיכא מכולא ואינו מקבל עכירות כלל ואז
 כשלב מלך כל האברים נמשכים אחר הראש וכן
 כשהתורה מולכת אז ושרים ציד ה' כנ"ל גם כי בניסן
 נגאלו ובניסן עתידין להגאל ואין הדבר תלוי אלא
 בתשובה והוא שרימו החודש הזה לכם היינו שהוא
 עת הגאולה אך בכס הדבר תלוי כשיחזרו בתשובה
 אזי יהיה נעשה מן אותיות לכם אותיות מלך ראשון
 הוא לכם לחדשי השנה ע"ד דאיתא שהוא בסוד

בא

המלכו' אשר תכונה בשם עטרה ודי כזה למכין :
משארותם צרורות בשמלותם יש כזה סוד
 עמוק כי איתא בכתבי האר"י
 וללר"ה כוונה להכניס דינין דקפנות הנקרא שאר
 כמבואר שם בבחי' דעת דז"א ע"ש והנה שמלה
 הוא בחי' דעת כי הוא אותיות למשה שהיה בחי'
 הדעת פידוע ונבאר יותר כי איתא בש"ס אף השמל'
 היתה בכלל וכו' כידוע כי בחינת אבידה הוא מכלל
 הפרת הדעת של האדם מן הדבר ויכול להאבד
 משא"כ אם יתן האדם דעתו עליו לשומרו אי אפשר
 להאבד כלל ובהסרת הדעת הוא נאבד לכן נקראים
 ישראל בגלות אובדי' מחמת הסרון הדעת שזהו בחי'
 אבידה ובבוא משיח לדקנו כב"א ואז יתפשט ויתגלי'
 הדעת כמ"ש ומלאה הארץ דעה וכו' ואז ובאו
 האובדים בארץ אשור והגדחים בארץ מצרים כי
 גדחים ג"כ בחי' הסרון הדעת כי אותיות גדחים
 הוא גד חיים היינו שאין בו דעת וחכמה המחי' בעלי'
 ובעת הגאול' יעלו כל הניצוצו' קדישין והגדחים
 בארץ מצרים שזה הי' גלות מצרים שהיה הסרון
 הדעת כידוע מכתבי האר"י וללה"ה ע"ש שורש
 הדברים והוא בחי' חזרת האבידה שהוא בחי' הדע'
 ואז וחזרו האבידות לכן נרמו בחי' השבת אבידה
 בבחי' השמלה וזהו הרמז משארותם היינו בחי' שאר
 שהוא דינין דקפנות כג"ל צרורות בשמלותם היינו
 להכניכו לדעת שהוא בחי' ז"א כג"ל ותהיה מלא
 שמורה מן המזיקין אותנו וכל ישראל בכלל
 הרחמים אמן :

פרשת בשלח

וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים . יש
 כזה ב' פירושים ברש"י אופן אחד
 שיצאו מזוינים סוס מוכן ליום מלחמה ולה' התשועה
 וח"א שיצאו אחד מחמשים וכו' . וי"ל בדרך רמז
 ששני הפירושים אחת ושניהם ענינם אחד והגה בכל
 דבר צריך לעשות עצמו כלי והכנה לאותו דבר כמו
 סוס מוכן למלחמה הוא הכלי ההכנה לבחינת
 מלחמה ובאמת ולה' הישועה כי אם ה' לא יעזור לו
 וישמור כבר אמר דוד המע"ה שוא תשועת אדם
 באלקים נעשה חיל והוא יבוס צרינו וכן הוא הענין
 בעבודת הבור' צ"ה צריך האדם לעשות עצמו כלי
 והכנה לקבל סוד אלוהות בתוכו וידוע כי ביציאת
 מצרים יצאו ישראל מחמשים שערי סומא' לג' שערי
 קדושה שהוא סוד החמשים וסוד הנשמה כי נשמה
 הוא סוד המחשב' שהוא בחי' חש"ב ר"ת חמשי' שערי
 בינה וגי' הכתוב לנו הכנתם שעשו שע"ז יצאו מן
 הסומאות מצרים לסוד הנשמה ע"י מצות מעשיות
 שעשו עצמם כלי כדס פסח וכדס מילה כדאיתא
 בגמרא על פסוק משכו וקחו לכם לאן משכו עצמיכם
 מן הע"ז ולקחתם אגודת אובז הוא סוד בחי'
 התקשרות ועבלתם בדם אשר בסף הוא סוד סוף
 היינו לקשר סוף ואחרית בראשית וסוד משקוף וסתי

ההחדשות הבריאה ראש חדשים היינו השכל שבראש
 הוא החדש אותם כל חדושי מעשה בראשית ע"י
 חידושי בתורה ע"י השכל שמכניס בתורה ומסתכל
 בה . גם י"ל ראש חדשים היינו החידוש הזה
 שאתם מתדשי' בתורה הקדושה הוא ראש לכל
 החידושים שנתחדש בכל יום מ"ב כי הכל נמשך
 ונזרר בתר רישא כפי ענין התחדשם בתורה כך
 הוא ענין התחדשות הבריאה בכל יום . ראשון
 הוא היינו הקב"ה הנקרא אני ראשון הוא היינו
 לשון נסתר כי הש"י רואה ואינו נראה לכם היינו
 שכביכול הוא תלוי בכם לחדשי השנה היינו כפי
 החידושים שמתחדשים במשנתם ובתורתם כך
 הקב"ה מתחדש מ"ב והבן :

א"י החודש הזה לכם ראש חדשים . י"ל כזה
 ע"ד מאמרם ז"ל באחד בניסן ר"ה למלכו'
 וידוע דענין המלוכה נתיחס לישראל שהם לבדם
 נקראים בני מלכים וזהו החודש הזה לכם אותיות
 מלך היינו החודש הזה שהוא ר"ה למלכים נתיחס
 הוא לכם דייקא והמש"י :

למה נקרא חודש ניסן חודש האביב . ע"ד הג"ל
 אך אין מדרש בלא חידוש ע"ד כי מלכים
 ימלטו כג"ל כי יש י"ב מזלות וי"ב צירופי הוי"ה
 צ"ה השולטים בי"ב חדשי השנה וע"י צירופי האלו
 גמשך כל הנהגות המזלות והמלכים וזהו כי היינו
 י"ב צירופי' על ידם מלכים ימלטו שמשם נפסק
 ונמשך כל המלכים כג"ל וע"כ חודש האביב חודש
 ניסן הוא ר"ה למלכים כי בחודש ניסן הוי"ה שלו
 כסדר והוא אב לכל הצירופים שהם נולדו מן
 הצירוף הראשון ולכך ממנה נמשך הנהגות כל
 המזלות וכמו ששמעתי מן א"א ז"ע וללה"ה שאמר
 פעם א' בחודש ניסן להרב המגיד המפורסם
 מפורקסין עתה העת שצריכים להתפלל כי בא'
 בניסן ר"ה למלכים ואז נתמנה בו כל השרים
 ושלטונים שבפולס ולעת עתה נתמנו שרים לא
 טובים ועתה הוא העת להתפלל ע"כ שמעתי מפיו
 הקדוש ונ"ל שהוא מסע' הנ"ל כי בחודש זה הוא
 הוי"ה כסדר שהוא אב לכל י"ב צירופים כג"ל עוד
 י"ל כי לכך נקרא אביב כי איתא פלוגתא בגמרא
 ולחד מ"ד בניסן נולדו האבות וזהו מרמז תיבת אביב
 אותיות בי אב היינו שבו נולדו האבות והבן :

עוד הראני ה' בחודש ניסן תקמ"ח פה ק"ק
 מעיבזו מפני מה בא' בניסן ר"ה למלכים
 כי בחדש זה הוא עשר ספירות בסוד גולגלתא
 דמלכא שהיא כוללת כל הבחינות ע"ס של מלכות
 וכוללת כל המלכות והתמשל' כי בידך לגדל ולחזק
 לכל והמתגש' לכל ראש אפי' ריש גרניתא מן שמיא
 מוקמי לו כי ממלכות שמים נמשך מתשלחו ודי
 כזה ולכן הוא ר"ה למלכים והבן ולפי דברינו אלה
 יתורץ מה דאיתא במדרש כי אותו היום נמל עשר
 עשרות וגם בגמרא איתא זה הלשון ולא אמר עשרה
 כתרים והוא מוכן ע"פ הג"ל שרימזו כזה כי
 גולגלתא דמלכא הוא שורש וכולל כל ע"ס של

המים שפ"י יעקב שהיה שם וזכותו נבקעו המים וק"ל :

וישובו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם בים לא

נשאר בהם עד אחד לריך להבין יתור חיבה עד

אחד כי היה די לומר לא נשאר בהם או לכתוב לא

נשאר בהם אחד מאי עד אחד. וי"ל בזה לפע"ד

שיש בזה רמז נכון מה שחנני ה' ברחמיו וברוח

ונקדים הפסוק ה' איש מלחמה ה' שמו ופירש"י

מלחמותיו לא בכלי זיין אלא בשמו הוא נלחם כמ"ש

ואני בא אליך בשם ה' לנצח עכ"ל והנה הכתוב

הזה כתיב אלל דוד המע"ה שאמר לגלית הפלשתי

והנה איתא בזוה"ק חמשה חלוקי חבנים שהיה

לוקח דוד והיה לוחם בהם עם גלית הפלשתי היינו

ה' תיבות דיחודא שמע ישראל ה' אלהינו ה' ושו

אותם בקורס' חדא היינו באחד וזוה היה גובר

אותו עיי"ש וענין הזה הוא נלחיות בכל אדם ובכל

זמן בזה מתגברים על כל אויבים ומזיקים כמאמר

חז"ל כל האומר ק"ש על מטתו כאלו אוהו מרב

סיסיות בידו עיי"ש וזוה התגבר ג"כ דוד המע"ה

על גלית והנה רש"י ו"ל מראה מקום כאן בשמו הוא

נלחם כמו ואני בא בשם ה' לנצח שכתוב אלל דוד

המע"ה שלחם עם גלית דיחודא דק"ש וכוודאי גם

כאן ברזא דיחודא היו נלחמים וזה י"ל שמרומז

בפסוק לא נשאר בהם עד אחד היינו עד אחד ע"י

יחוד של ק"ש שהוא שמע ישראל וכו' ה' אחד וידוע

שמע עיין רבתי אחד דלת רבתי שהיא חובת עד

שהוא מרומז שזה עדות שישראל מעידים על

אחדותו ית"ש והוא שאמר ע"י עד אחד שהוא רזא

דיחודא זהו שכתוב בשמו הוא נלחם ועיי"ז לא נשאר

בהם ואכדו כולם כן יאכדו כל אויביו ה' ואוהביו

וכו' והבן :

ויאמינו בה' וכמשה עבדו אז ישיר משה י"ל בזה

כשהאמינו בה' וגם האמינו שמשה הוא

עבדו שהוא לדיק אז ישיר משה היינו אז היה יכול

משה לומר שירה והמשכיל יבין :

אז ישיר משה ובני ישראל וכו'. נשאלתי בזה למה

בשירת הנאר בפרשת חוקת כתיב אז ישיר

ישראל ולא כתיב ובני ישראל וכאן שנה הכתוב ובני

ישראל וי"ל בזה ע"פ הג"ל דאיתא בזוה"ק וירא

ישראל ישראל סבא שיעקב היה שם ולכך מכנה

אותם בשם בני ישראל כי האב היה שם ונגד האב

שייך לומר לקרוא להם בני וק"ל :

ויבואו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה כי

מרים הם וילונו העם על משה וכו' ויורהו

ה' עץ וישלך אל המים וימתקו המים וכו' ויאמר

אם שמוע השמע וכו' כל המחלה אשר שמתו במצרים

לא אשים עליך כי אני ה' רופאך יש בזה סוד ורמז

נכון לפענ"ד ולהבין התרגום על ויורהו ה' עץ

ואולפיה ה' אעא ונקדים הפסוק לדיק כתמר יפרח

והיינו לדיק הוא בחי' תמר כי כמו תמר לית דכר

בלא נוקבא כך הוא הלדיק שדכוק תמיד ביראת ה'

כל

מזוחת הם בחי' האמונה והם בחי' חיים שהוא ענין
מזוחת זו מות ובחי' פשיות המלות כאלו עשו עמ'ם
כלי והמשיכו עממם מן ע"ז לבחי' יהודי חלקים כדי
שיוכלו לעלות ממצרים לסוד חמשים שהוא לקבל
הנשמה כנ"ל והוא ענין הב' פירושים פי' אחד היינו
שילאו אחד מחמשים ר"ל שעלו ממצרי' בסוד אור
החמשים שהוא הנשמה והפי' השני הוא שהיו מזוייגי'
ר"ל מהיבן זכו לזה ע"י שעשו עממם כלי והכנה
בפשיות המלות כנ"ל לקבל אור הנשמה לעלות משם
בסוד הנשמה שהוא המחשבה בחי' השב ר"ת חמשים
שערי בינה והמש"י :

ובני ישראל יולאיו ביד רמה ותרגומו ובני ישראל
נפקין בריש גלי י"ל בזה ע"ד ששמעתי מן אה"ז
וללה"ה על תן במדבר הר היינו שהוא תפלה להש"י
שיתן הר היינו הריש שהוא חכמה ע"ד ראשית חכמה
במדבר היינו בדבור ר"ל שיהיה יחוד דיבור שהוא
מלכות סוף כל המדריגות עם חכמה וזהו יחוד יוד
ראשונה כל הוי"ה עם יוד אחרונה של אדנ"י וזהו
סוף מעשה היינו יוד של אדנ"י יתייחד במחשבה
תחלה שהוא יוד ראשונה של הוי"ה ואז יהיה גאולה
שלימה וזהו שמרמו הפסוק ובני ישראל יולאיו היינו
מן הגלות ביד רמה היינו ביד רמה כמו שאיתא
בכוונת פותח את ידיך אלא יודיך כן נמי
י"ל א"ת ביד רמה אלא ביד רמה היינו שהיוד
אחרונה של אדני יתרימם ויתגשא ויתייחד ליוד
ראשונה של הוי"ה כ"ה ואז יסקון מן גלותא. וזהו
שרימו ג"כ התרגום בריש גלי היינו שהריש שהוא
חכמה יתגלה אל הדיבור שהוא מלכות והוא יחוד
הב' יודי"ן של הוי"ה אדנ"י כנ"ל :

א"י בריש גלי היינו כשיר גלי ר"ל כשיתגלה
שיוכלו לומר לפני הש"י שירה כמו מרע"ה
ושאר הלדיקים שאמרו שירה אז ובני ישראל יולאיו
מן הגלות והבן :

א"י בריש גלי ע"ד דאיתא בזוה"ק בספרא דא יסקון
מן גלותא וע"ש שמבואר עוד יותר כשיתגלה
הספר הזוהר בדא יסקון מן גלותא. וזהו שמרמו
בפסוק ובני ישראל יולאיו היינו מן הגלות כנ"ל
ביד רמה ותרגומו בריש גלי בריש ר"ת רבי שמעון
בן יוחאי גלי כשיתגלה ספרו הקדוש ספר הזוהר א'
בדא יסקון מן גלותא והבן :

א"י ע"פ מה שאמר הרב הקדוש המפורסם
מהר"ר ליסא מחמעלניק וע"ד דאיתא באגרת
הקודש של אה"ז וללה"ה הגדפם בספר הקדוש
של הרב מפולנאי ע"ה שאל למשיח אימתי אחי מר
והשיב כשיתגלה תורתך ויפולו מעינותיך הוליה ע"ש.
זהו י"ל שמרמו בפסוק ובני ישראל יולאיו מן
הגלות בריש גלי. בריש ר"ת רבי ישראל בע"ש
גלי היינו כשיתגלה תורתו ויפולו מעינותיו אז יסקון
מן גלותא והבן :

וישם את הים להרבה ויבקעו המים ויבקעו
אותיות ויעקב היינו כדאיתא בזוה"ק וירא
ישראל וכו' ישראל סבא היינו שמרמו כאן ויבקעו

חנני ה' ברחמיו וברו"ח ע"פ הידוע שכל המכות היו
נגוף למצרים ורפוא לישראל כבר נתבאר זה לעיל
כי המצרים שהיו דבוקים בשקר וכחש היה להם
חושך שהוא לירוף כחש וישראל שהיו דבוקים באור
היה להם אור וכן בכל המכות שהיה להם היה להם
מבחי' רעחם עצמם וההיפוך לישראל והוא שמרמו
הפסוק כאן חס שמוע תשמע לקול ה' אלהיך וכו'
וכו' שתדבק עצמך לאור באור ה' או בוודאי כל
המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך שום
מכה מהם כיון שתהיה דבוקים באור ה' כי אני
ה' רופאיך אני ה' לפעמים פירושו נאמן לשלם שכר
למהלכים לפני ולפעמים פירושו נאמן לשלם
פורעניות לרשעים והוא שאמר כי אני ה' רופאיך
היינו שזה היא הרפואה שלך כשתשמע לקול ה' או
יהיה אצלך אני ה' נאמן לשלם שכר ולעו"ג יהיה אני
ה' נאמן לשלם פורעניות שהוא נגוף למצרים ורפוא
לישראל כנ"ל וזהו לא אשים עליך כי אני ה' נאמן
לשלם שכר הוא רופאיך שאותו שיהיה נגוף למצרים
הוא רפואה לישראל וזהו רופאיך והבן:

א יאמר ויבואו מרתה ולא יכלו לשחות מים ממרה
כי מרים הם וכו' ויורה ה' עץ וישלך אל המים
וימתקו המים ע"ד הנ"ל אך אין מדרש בלא חידוש
כי זה גלוי שהתורה נקרא מים כמ"ש הוי כל צמח
לכו למים וי"ל בזה כי צמח הוא מספר קל"ח
מספר שמא"ל וע"י התורה שהוא מים הוא מתבטל
כמו דאיתא משכחו לבית המדרש אם אבן הוא
נימוה ואם ברזל הוא מתפוצץ היינו מחמת קדושת
בהמ"ד שלומדים שם תורה ומתפללים ממילא הוא
מתבטל ונמתקין כל הדינים שהם בחי' ברזל ונעשו
חסדים גמורים בחי' מים ולכן התורה נקרא מים
כי הוא נביעו לכל הגבראים שכולם הם חיים וקיימ'
ע"י התורה והעבודה שעוסקים בהם ישראל כי
אורייתא וקב"ה וישראל כולו חד הוא ואך ורק
כשמשיבין סוד אלוה בתורה ע"י שלומדים התורה
לשמה או יש בה כח אלוהות ונעשית סוד נביעו
להחיות ולרפאות כמו שש בראשו יפסוק באורה
וכו' וכן זכה נעשה לו סם חיים וכולי כמו שאמרתי
כבר על פסוק וחי בהם אני ה' היינו כשיש בתורה
אני ה' דהיינו קב"ה ושכינתיה הנקראת אני או
והי בהם היינו נעשה לו סם חיים אבל כשלומד ח"ו
התורה שלא לשמה רק לשם דברי שעות והבלי עולם
או הוא להיפוך ח"ו ומזה בא התעוררת כל הדינים
כיון שאינם נמתקים על ידי התורה והוא שאמר
הכתוב ויבואו מרתה והוא ע"ד שאמר אלו"ג כ"ע
זללה"ה בשם ספר ברית מנוחה תלמוד חכם שפרת
ואינו הולך בדרך הטוב והישר בוודאי שמה מן מים
המרים המאוררים וזהו ויבואו מרתה היינו לאותו
בחינה של מים המרים ולא יכלו לשחות מים ממרה
פי' להמשיך חסדים להחיות נפשותם כי מרים הם
היינו כנ"ל. וכמו שאמר הרב הגאון מוה' יעקב יוסף
הכהן אע"פ שמימי התורה בוודאי מתוקים מדבש
ונופת טפים עכ"ו נדמה להם למד והטעם כי מרים

כל הימים ותמן שכינתא שריא וממילא שורה תמן
הש"י ג"כ כמ"ש בכל המקום אשר אזכיר את שמי
אבוא אלך וכו' ותרגומו בכל אתר דחשרי שכינתא
תמן וכו' נמצא הוא מעורר תמיד יחוד קוב"ה
ושכינתיה והנה כבר נתבאר זה לעיל שהתורה נקראת
ג"כ תמר כי תרי"ג מלות התורה עם ד"ו הותיות
התורה הוא מספר תמר וזה י"ל הרמו בכאן ויבואו
מרתה היינו שנפלו ממדריגתם שהיו דבוקים בצדיק
ובתורה הנקראים המר ועשו מן תמר מרתה ולא
יכלו לשחות מים היינו התורה כי מרים הם היינו
הם עצמם מרים שנפלו ממדריגתן והוא ע"ד דאיתא
בתיקונים על ויבאש היאר ולא יכלו לשחות מים מן
היאור כי תורה אור סרת לגבייהו וכו' וזהו נמי כי
מרים הם הם המרים ונדמה להם תורה וצדיקים
למרה ואינם יכולים לדבק בהם וזהו גורמים
התעוררת תנבורת הדינים עליהם וזהו וילונו העם
על משה שמתחילין לדבר רע על הצדיק וזהו נתעורר
הדין הקשה עליהם ויורהו ה' עץ ותרגומו וחולפיה
ה' אעא אעא מספר ע"ב שהוא מדת חסד שמספרו
ע"ב היינו שהש"י היה לומד אותו איך להמתיק
מרירות הדינים ע"י מדת החסד וזהו וישלך אל המים
וימתקו המים ע"י מדת ההסד נעשה מים מתוקים
וערבים הנובעים ממקור מים חיים ויאמר חס שמוע
תשמע לקול ה' אלקיך וכו' כל המחלה כי פ"ג מיני
פגמים יש שתלויים במרה כמנין מחלה וזהו לא אשים
עליך כי נמתק מרירותם ע"י כי אני ה' רופאיך
היינו בשם הוי"ה מדת החסד אני רופאיך והבן.
א י"ל כל המחלה וכו' כי אני ה' רופאיך. כי תיבת
המחלה מספר פ"ח ע"ש שהוא פח יקיש וזהו
לא אשים עליך כי אני ה' אני עם ה' מספר פ"ו
והצדיק המיוחד אותם הוא פ"ח והוא רופאיך שבטלין
כל הדינים וחלאים כשמתיוחד אני עם ה' שהוא
יחוד קב"ה ושכינתיה והבן:

א י"ל כי אני ה' רופאיך ע"ד שקבלתי מן אלו"ג
זללה"ה שכל היסורים הבאים על האדם ר"ל
הוא מחמת שיש חסרון כזה בשכינה כביכול שאין
ביחוד בשלימות וע"כ הש"י שולה עליו יסורים כדי
לעוררו להתפלל על חסרון השכינה כביכול כמ"ש
כי חולת אהבה אני ויראה לעורר אהבה רבה ליחד
קדשא ב"ה ושכינתיה ביחוד אמת בשלימות בלי שום
חסרון ואז ממילא יסתלק הדינים והיסורים מעליו
והוא שמרמו הפסוק כי אני ה' היינו שיהיה אני
שהוא השכינה עם ה' שיהיה יחוד קוב"ה ושכינתיה
הוא רופאיך היינו רפואה שלך כי אז ממילא מסתלק
ובטל כל היסורים ונמתק כל הדינים והבן:

א י"ל ויאמר חס שמוע תשמע לקול ה' אלקיך וכו'
כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך
כי אני ה' רופאיך. ויש להעיר בזה דיוק תיבת
במצרים לא אשים עליך משמע אבל שאר חולאים
ח"ו ישים עליהם גם צריך להבין אתר שאמר שלא
ישים עליהם כלל החולאים מה זה שאמר אני ה'
רופאיך למה צריך רכואה והנכון בזה לפענ"ד אשר

ההכמה חה י"ל ג"כ כזכות אמרם יודע היה בגלגל
 לזרף אזהרות וכו' היינו כמו ולארזף כבוד פטיף
 ר"ל שהיה יודע לזרף אזהרות כמו מרזף כבוד
 שמרפס שם הוהב מעכירות ופסולת כך היה מוכן
 ומלבן מעכירות הקליפה והמשיך לשם זכות ובהירו'
 וזהו ג"כ רמו אמרם ז"ל מגלגלין זכות ע"י זכאי ע"ד
 שאמרתי כבר על ענין שנאמר ימינו פשוטה לקבל
 שנים להבין זה איך שיך ענין זה אלל הש"י אבל
 הענין הוא שזהו כינוי להתעוררת חסד אל יתברך
 שרולה לזכות עמו ישראל הוא שולח אור
 קדוש נשמה קדושה הנאלל מעלמותו יתברך לעוה"י
 ועי"ז מתעוררי' בני עמו ושנים בתשוב' אליו יתברך
 והוא ימינו פשוטה היינו אור חסדו שהוא כלדיק שיש
 בעולם שנקח מאור חסדו יתברך לקבל שנים שעל
 ידו רבים שנים לאביהם שבשמים הן ע"י תורה
 ותפלתו שממשיך עליהם דעת ובהירות אור החכמה
 וזהו מגלגלין זכות היינו הש"י מגלגל זכות ובהירות
 לעמו ישראל ע"י זכאי היינו מי שהוא נן ובהיר
 בעלמו אז הוא ממשיך זכות ובהירות לנשמות ישראל
 ולכל הדברים שיש בעולם אפילו במדרגת תחתונים
 מאוד ובהבנת דבר זה במה יכול להשיג עשות כך
 ובמה כוחו גדול כ"כ ונקדים הלא ידוע בפשרה
 מאמרות נברא העולם והם מכוונים עד פשרה
 הדברות וידוע שדיבור אנכי הוא כולל כל התורה
 כולה וכנגדו מאמר ראשון הוא כולל כל היוד
 מאמרות והנה מאמר ראשון הוא בראשית כי
 בראשית נמי מאמר הוא נמלא במאמר ראשון שהוא
 בראשית זו לבדו נברא כל העולם ובראשית תרגום
 ירושלמי בהוכמתו והיינו על דרך כולם בחכמה
 עשית ובתיבת בראשית שהוא התחלת התורה נכלל
 כל התורה מראש ועד סוף וממלת בראשית אחשטו'
 כל התורה כולה ולכך כל התורה הוא מלא דחכמתו
 ואין לך אזה או מלא זעירא בתורה דלא רמיזין ביה
 רזין דחכמתו מחמת שכולל בסוד החכמה חת
 מורה פתיחת התורה באות ב' וסופה בלמ"ד שהיא
 מורה על ל"ב נתיבות החכמה שכלולים בתורה
 מראש ועד סוף כולה בכלל אור החכמה והוא שרימ
 פיה פתחה בחכמה היינו התורה הקדושה פתיחתה
 בחכמה היינו במלת בראשית שתרגום בחוכמתו
 ובאמת בתיבה זו לבדה היה סני כי זו נכלל כל
 התורה כולה וזוה נברא כל עלמין כמו כולם בחכמה
 עשית והוא כמו מאמר רז"ל והלא במאמר אחד
 יכול וכו' אלא ותורת חסד על לשונה היינו מה שיש
 לשון בתורה שמתפשט להרבה דיבורים הוא מחסדו
 יתברך כמ"ש ליתן שכר טוב ללדיקים וכו' ולכך
 הלדיק יכול להמשיך זכות ובהירות אור החכמה לכל
 הדברים אפי' למדרגת הפחותים מאוד כי הכל
 בחכמ' אתברירא כמו שכלם בחכמה עשית ואין שום
 דבר בעולם שיאל מגדר החכמה מא"ס עד איך
 חכלית וכו' ולכך יכול להעלותם לשורשם ולמקורם
 וזוה הוא ממתיק כל הדינים בשורשיה' לסוד החכמ'
 שהוא שורש החיים והתקד וזהו שמרמו הפסוק וזרם
 לכם

סג: הם הם המרים מחמת חולשת העונות וי"ל
 עמו החולה אשר כל פעם מתוק ידמה לו למר כן
 יאז בחולי הנפשות כמ"ש בפסוק זישעיהו שמים
 מד לתתוק ומתוק למר והיינו שנתהפך עליו מתיקות
 ועריבות התורה למר ואינו יכול לשנות מהם להחיו'
 מת נפשו ועי"ז לא זכה נעשה לו וכו' וכמו שדרשו
 רז"ל על פסוק יערוף כמטר לקחי וכו' והשם בחסדו
 הגדול החפץ בתשובת וסובתן של ישראל רלה לההיות
 את נפשם והראה להם איך סוד אלוהותו גמז בתורה
 ממש ובסוד נשמת האדם כמו אורייתו וקב"ה
 וישראל כולה חד וכבר נתבאר זה בפרשת וארא
 וזהו ויורהו ה' ען ותרגומו ואולפיה ה' היינו שלמד
 אותם איך הוי"ה ב"ה שהוא ען כידוע סוד הפדיון
 והתורה שהיא ען חיים וישראל הנקראים ען ע"ד
 כי האדם ען השדה הם אחד ושורש אחד ועי"י
 לימוד ועסק התורה לשמה יכול להחיות את נפשו
 ולתקן רמ"ח אבריו ושם"ה גידיו לדבק עלמו בשורש'
 ובשורש שורשם שהוא התורה והוי"ה ב"ה כמבואר
 לפיל שהוי"ה ב"ה הוא סוד כל התור' והכל הוא ע"י
 עושקם בתורה לשמה ולבקש מן האותיות ממש וכמו
 ששמעתי פירושו מן אה"ז וללה"ה פי' מן סוד אלוה
 שבהם שיעזור להם לדברי האותיות בכונת אמת
 לשמה ועי"ז נמתקין כל הדינים בשורשן ונמתקין
 המים כי אז טועם בתורה טעם מתוק וערב והמים
 הם מתוקים מדבש וכו' שממתיקן כל הדינים וכל
 העונות ונעשה נביעו ממש לו ולכל העולמות כמו
 שאמר אליהו ז"ל והאי נביעו איהו כנשמתו לגופא
 דאיהו היים לגופא ואזי וימתקו המים והבן וסמך
 לזה והיה אם שמוע תשמע לקול ה' אלהך וכו'
 כל המתל' לא חשים עליך כי אני ה' רופאיך
 ע"ד ולכל בשרו מרפא שקאי על התורה רק שיהיה
 בה אני ה' כנ"ל אז הוא רופאיך והבן כל זה כי בכאן
 מבואר סוד הפדיון אשר הוא בשם ען ועפ"ז תבין
 מה שאמר אה"ז וללה"ה על מאמר הז"ל מפני מה
 הרבה ירושלים על שלא ברכו בתורה תחלה ואמר
 הוא ז"ל היינו שלא ברכו ברכת והערב נא שהוא
 ברכה ראשונה שמברכין על התורה צבוקר והוא
 פלא ועי"י הנ"ל הוא מוכן כי לריך להתפלל ע"ז
 כמו שאמר הוא ז"ל כי תורה הוא סוד אדם שלם
 יש בה מים מתוקים ומים המרים ולריך להתפלל
 לבקש זה מאת ה' שיטעים בתורתו המים מתוקים
 וערבים וזהו ברכת והערב נא והבן והוא ממש
 סוד הפדיון :

אין יאמר ויבואו מרתה ולא יכלו וכו' ויורהו ה' ען
 וכו' אם שמוע תשמע וכו' אני ה' רופאיך וכו'
 חנני ה' בזה ברהמיו וברו"ח ע"ד רמו ונקד' מאמרם
 ז"ל כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה
 רמוז בזה שמציא זכות ובהירות אפילו במקום עמקי
 הקליפות שהם בחי' הרבה בסוד כל המוסיף גורע
 שהוא מלד הקליפה גם שם יוכל להמשיך זכות
 ובהירות אור החכמה ע"י עושקו בתורה לשמה
 לבטל עומקות השכיות הקליפות ולהאירם באור
 דה

בשלה

כלי שום פילה וסיבה כלל כי הכל הוא ממנו אבל
אלו ידעו זה שאלופו של עולם הוא מסתתר שם או
היה נעשה מן עס א' שהוא יחוד אמיתי יתוד
קוב"ה ושכינתיה והבן :

הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה זה הדבר
אשר לזה ה' לקטו ממנו איש לפי אכלו עומר
לגלגולת מספר נפשותיכם איש לאשר באהלו תקחו.
יש בזה לפנ"ד סוד ה' ליריאתו וכמדומה לי שהיה על
דרך אמת הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה וכו'
וכילד תאכלו זה הדבר אשר לזה ה' לקטו ממנו איש
ע"ד שאמר אה"ז וללה"ה זי"ע במלך שהניח לבני
אולרות משונים זה מזה וכיסו אותם במכסאות והב
ובצירות בהיכלות וכל אחד מצניו לפי שכלו ישכיל
ויבין וימלא והוא ממש מתיר אסורים לאור גדול
ומאיש לאיש ומאיש לאדם לכן אפשר שזה נרגש
בפעמים כי הפעמים הם העליונים וכל מה שהוא
תחתון לריך לעליון יותר מספר נפשותיכם נעשה
נפשותם ספירות והוא לשון צהירות והוא ע"ד שאמר
אה"ז וללה"ה זי"ע שגוה הרמז"ם לכתוב למדינה
אחת והוא מבוחר בכתבי הכה"ג דק"ק פולגאה ע"ש
איש לאשר באהלו תקחו כי כל אחד הוא מכוסה
באוהל שכן באדם וכל אחד יש לו מפלה יתירה זה
מזה ואני כתבתי ג"כ אולי יחנן ה' לבאות ויבוא
אחד מצני ומחלמידי יבין וישכיל כמשל הג"ל :

והמן כורע גד הוא י"ל ע"ד הג"ל ואיחא בזה"ק
פרשה ויחי אמר ר' יצחק אלמלא דהוה גד

מצני השפחות הוה שעתה קיימא ליה לאשלמא יתיר
מכולהו הה"ד בא גד קרי וכתוב בגד הסר א' דהא
שעתא קיימא בשלימו ואסתלק מיני' וכו' ע"ש היינו
אלו היה מלא בא' שאלופו של עולם היה שם הוה
שעתא קיימא ליה יתיר מכולא רק שהי' חסר א'
כנ"ל וזש"ה והמן היינו מה שריך הכנה שיהיה פילה
וסיבה לפרנסה הוא כורע גד שחסר א' שלא השיג
זה שאלופו של עולם הוא העיקר ומסתתר בכל
העילות והסיבות כנ"ל אבל אלו הי' בא' היינו שידע
שאלופו של עולם הוא שם ואין שום דבר מבלעדו או
בוודאי הי' מזומן לו הפרנסה וכל לרכיו בלי שום
עילה וסיבה והכנה כלל והבן :

א"י והמן כורע גד הוא ע"ד בני חיי ומוזני לאו
בזכותא תליא מילתא אלא במולא תליא מלתא
והנה גד פירוש מזל כמו גד גדי וכו' והוא שאמר
והמן היינו הפרנסה כורע גד הוא היינו שתלוי במזל:
א"י והמן כורע גד הוא היינו גמול דלים שהוא
רק מלד החסד כך הפרנסה שהש"י מפרנס
לכל בריותיו במדת חסדו וטובו אף שאינם ראויים
לכך וק"ל :

א"י והמן כורע גד הוא ע"ד כל המרחם על הצרות
מרחמין עליו מן השמים וממילא כפי רחמנותו
על הצרות כך מרחמין עליו מן השמים וכבר הוא
מעורר על עצמו רחמנות מן השמים וזהו והמן
היינו הפרנסה והשפע הבא' לו מן השמים הוא כורע
גד ר"ת גומל דלים הינו כפי מה שהוא גומל דלים
ומרחם

לכם יראי שמי שמש לדקה וכו' שמש היינו התורה
שהיא תרי"ג וכ"ז אותיות מספרם שמש והוא שאומר
כשתבין יראי שמי שמש היינו שתפסקו בתורה
הקדושה בדמו"ר ויהי' שמי בתורה וזהו שמי שמש
או יורח לכם לדקה ומרפא כי ע"י התורה שהוא
בסוד החכמה נמתקו כל הדינים וזהו שרימו כאן
הפסוק ויבאו מרתה ולא יכלו לשחות מים היינו
התורה הקדושה כי מרים הם בעלמם כדאיתא
בכתבי הכהן דק"ק פולגאה ע"ש ויורהו ה' עץ היינו
שהשם צ"ה נותן ענה ה' עץ היינו שילמדו לשמה
שיהא השם צ"ה בתוך התורה שהיא עץ החיים ואז
וימתקו המים כי בזה מביא זכות וצהירות אור
החכמה מאותיות והוא שאמר כי אני ה' רופאך כי
בזה נמתקו כל הדינים כמ"ש ולכל כשרו מרפא והבן:
ויאמרן איש אל אחיו מן הוא ו"ל בזה בדרך רמו
מה שחנני ה' ברחמי וברו"ח על דרך
שאמר אה"ז וללה"ה על פסוק ברוך הגבר אשר יבטח
בה' והיה ה' מבטחו וזהו חוכן דבריו כי יש בוסח
ומבטיח ומובטח בוסח היינו אותו שהוא בוסח
ומבטיח היינו אותו שהוא מבטיח ומובטח היינו
אותו עילה שעי"ז הוא בוסח לבוא לאותו הדבר
והוא דרך משל השי"ת הוא המבטיח לאדם שיתן לו
כל לרכיו ודי מחסורו כשילך בדרכיו והאדם הוא
הבוסח בזה ומובטח היינו שהוא בוסח שהשם
יזמין לו בוודאי פרנסתו אך לריך עילה לזה שיהיה
סיבה מאת השם יתברך שעל ידה יתפרנס או מו"מ
או שאר דבר והאדם כזה עדיין לא הגיע להאמונה
העקריות כי העיקר להאמין בה' שהוא לבדו הוא
ואין בלחו שאינו לריך לשום עילה וסיבה שעי"ז
יזמשך לו פרנסתו כי הוא עילת כל העילות וסיבת
כל הסיבות ואפי' שלא יעשה שום עילה ומו"מ ושום
הכנה לפרנסתו השם יכול להזמין לו פרנסתו כחסדו
הגדול וזהו ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה'
מבטחו היינו המובטח שלו יהיה ג"כ ה' שרק הוא
לבדו הוא ואין שום דבר שיהי' עילה וסיבה לפרנסתו
או לשאר דבר שעל ידה יגמור הדבר שהוא מבטיח
לו שאינו לריך לשום דבר ושום הכנה שיהיה עילה
וסיבה והכל הוא רק ה' יתברך ואפילו כשיש לו
הדבר ע"י עילה יאמין באמונה שלימה שהוא ממש
ה' יתברך שרצה לפרנס אותו בדרך זה אבל לא
שהיה מוכרח הדבר ע"י סיבה והכנה רק לבטוח
בה' וזהו מהמדריגה גדולה וזה י"ל שמרמוז בפסוק
ויאמרו איש אל אחיו מן הוא היינו מן לשון הכנה
כמו וימן ה' וכו' והיינו שריך להכין שיהיה איזה
עילה וסיבה להתפרנס על ידה כי לא ידעו מה הוא
היינו שלא השיגו מדריגה זו לידע ולהאמין כי מה
היא היינו שאפילו העילה והסיבה ג"כ הוא בעלמו
זה כביכול הש"י עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות
גם מה הוא הוי"ה במילוי אלפין והיינו שזה לא ידעו
שאלופו של עולם הוא בתוך העילה ההוא כי אין
בלחו ומבלעדו שום דבר ומלוא כל הארץ כבודו ולית
אחר פנוי מיניה והכל הוא ממנו וכידו לפרנס האדם

בשלה

פרשת יתרו

וישמע יתרו כהן מדין חותן משה י"ל בזה בדרך רמו מה שחנני ה' ברחמי וכו' ע"פ
 מאמר רז"ל הלומד תור' לשמה וזכה לדברים הרבה וכו' ומגלין לו רוי תור' ונפשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק ופנין מגלין לו רוי תורה נזכר ג"כ בזוהר עיי"ש ע"ד אין אשה מגלית מסתור' אלא לבעלה כי מי שלומד תורה לשמה נפשה התור' לו לבחי' אשה והוא נפשה לה לבעל ע"ד ויהי ביום כלת משה כלת כתיב וכן הוא בכל דור ודור ראשי ועיני הדור הם בחי' משה כמו שנוכח בנמרא משה שסיר קאמרת שקרא אחד לחבריו משה שהוא הדעת ומי שיש לו בחי' דעת הוא נקרא משה ולהבין הענין ונפשה כמעין המתגבר הוא ע"ד ותורת חסד על לשונה והיינו שהתורה היה כולה חסד ומי שמדבק עצמו בתורה ולומד תורה לשמה נפשה כמעין המתגבר והיינו כמו מעיין הנוכח תמיד ממנו מים חיים כך הוא ממשיך תמיד חסדים בחי' מים עליו ועל כל באי עולם כ"א לפי בחינתו ואע"פ שאינו נראה ונגלה לעין החסדים עכ"ל בזוהרי הם חסדים גמור' ויתגלו לכסוף ומה שאמר וכנהר שאינו פוסק היינו שתמיד בכל עת ובכל רגע הוא ממשיך חסדים בחי' מים עליו ועל כל באי עולם ואינו נפסק כלל וזוה הוא ממתיק כל הדינים שמתקין ונעשים חסדים גמורים וידוע מה שכתוב בכתבי האר"י וללה"ה ענין תורה לשמה היינו לשם ה"א ע"ש והנש שאמר אה"ו וללה"ה לשמה היינו לשם התיב' והאות עצמה מסתמא ענינם אחד הם וזה י"ל שמרומנו בפסוק וישמע יתרו מספר התור' היינו ה' תורה ר"ל תורה לשמה שהוא לשם ה"א כנ"ל וישמע לשון חסיפה וחיבור כמו וישמע שאל את העם והיינו כשמאסיף ומחבר עצמו בלימוד "התורה לשמה מספר יתרו כנ"ל אז כהן מדין היינו כהן הוא מספר דחסד מדין היינו מדין פירוש שפועה מדין חסד בחי' כהן והיינו ע"י חסדים שהוא ממשיך תמיד הוא ממתיק כל הדינים כנ"ל חתן משה ובתורה לא כתיב נקודות וי"ל חתן משה היינו שנעשה גם בחי' משה שהיה נקרא חתן להתורה כמ"ש ביום כלת משה שהתורה היה לו לבחי' כלה כנ"ל וכן בכל דור ודור כשלומד תורה לשמה והוא בחי' משה נעשה בחי' חתן להתורה ואז נחגלה לו רוי תורה ע"ד אין אשה מגלית מסתורה אלא לבעלה והבן :

א"י וישמע יתרו כהן מדין היינו כפשוטו ששמע יתרו איך שנעש' לישראל מן הדינים שהיה להם במצרים והיינו שהיו משועבדים לעבודה ועבודה מספר חלקים ע"ה שהוא שורש הדינים נעשה להם כהן שהוא בחי' חסד ע"ד שנתבאר לעיל שכל המכות שהיו למצרים עוף וכו' נבורות היו לישראל חסדים ורחמים גמורים ורפוא להם וגם בפסוק כתוב ואמרתם זבח פסח הוא אשר פסח וכו' ותרגמו

ומרחם על הברוי' כך מרחמין עליו מן השמים וק"ל :
א"י והמן כורע גד לבן חנני ה' בזה ברחמי וכו' ע"פ
 בדרך רמו שיחזיר מלת לבן אל כורע גד ונקדים מה דאיתא בנמרא דשבת אחי דרדקי וכו' דאפילו בימי יהושע בן נון וכו' א"כ אלוף בינה כ"ד נמול דלים ז"ח הקב"ה ון אותך ונותן לך חיים וקושר לך כתרים עי"ש והנה לסי פשוטו כ"א הוא ענין בפני עצמו א"כ הוא למוד תורה וג"ד הוא ענין אחר היינו נמול דלים ונראה לתרץ באופן שיש לו חיבור ומישך שייכים להדדי ע"ס מ"ש כבר על פסוק אשרי משכיל אל דל דלכאורה הי' צריך לומר חונן אל דל ולא לשון משכיל אבל האמת הוא דיודע אין עני אלא מדעת וזה נמשך מזה מי שהוא עני בדעת הוא עני בגשמיות ג"כ וההיפוך בהיפוך ואף שלכאור' חוש הראיות מכחיש זה אך ביודאי שדברים בנו ולא ניתן להעלות על הכתב ונמצא עיקר הדק' וחנינה לדל הוא כשמרחם עליו להשכילו דעת ויהי עשיר בדעת ממילא יסתלק ממנו גם עניות גשמיות והיינו שממשיך שכל ודעת לידע חסרונות וירגיש גדול עזבם ואז ממילא יהי עשיר בגשמיות ג"כ וזהו אשרי משכיל אל דל היינו שרוא' ויודע איך להמשיך שכל אל דל וזוהא יבטל ממנו העניות לגמרי בגשמיות וברוחניות והוא שרמזו חז"ל בדבריהם אלוף בינה נמול דלים היינו שבכך הוא נמול דלים שאלוף לו בינה והשכל וזהו עיקר החנינה לדל ומה שתלה הדבר ביהושע שאמר שאפילו בימי יהושע לא איתמר וכו' יש דברים בנו ויש לחלוק מילין להבין זאת ואין כאן מקומו. וזהו שרימו הפסוק והמן כורע גד לבן היינו פרנסה שמכונה בשם מן ע"ש שצריך הכנה הוא כמו גד היינו גמילות חסדים ר"ל כמו שמרחם על הבריות כך מרחמין עליו מן השמים כורע גד היינו לדקה כמו זרעו לכם לדקה ואה"כ מפרש איך יהי אופן גמילות חסדים לב"ן ר"ת ל"ב נתיבות היינו שממשיך לו חכמה מל"ב נתיבות חכמה ודעת והמשכיל יבין :

דיאמר אליהם הוא אשר דבר ה' שבתון שבת קודש לה' מחר יש בכאן רמו נפלא מה שחנני ה' ברחמי וכו' ע"פ
 שבת שמה דקוב"ה ע"ש ויש להבין זה כי שם שבת מורה על שם הוי"ה ב"ה והוא כי שי"ן יש לה ג' קוין והוא מרמו על תלת אבהן שהם בחי' יה"ו בת היינו בחי' מלכות שהוא דוד רגל רביעי שבמרכב' והוא בחי' ה' אחרוני' נמצא שבת הוא ממש שם הוי"ה ב"ה שמרומנו באותיות שבת וזה י"ל שמרמו הפסוק כאן שבת קודש לה' היינו שבת הוא ממש לה' היינו שם הוי"ה ב"ה אך מחר היינו לשון מחיר שנתחלף באותיות שבת כמו בשכמל"ו שהוא ג"כ רזא דיחודא אך שהוא במחיר וחילוף לפי שלא ניתן בהתגלות שאומרים אותו בחשאי וכן שבת שניתנה בניגועא אינו נגלה בו השם הוי"ה ב"ה רק באתכסי' ולאוחס המסתכלין שעיניה' בראש' הם מסתכלין איך שנסתר ונרמו בו השם הוי"ה ב"ה והמשכיל יבין :

יתרו

הוא חלקי חבי בעזרי שהוא תמיד בכל עת ובכל רגע ויילני מתרב פרעה שהוא מעין המאורע שהיה גם בעזרתי או להילני מתרב פרעה ולכך לא כתיב גם כי אמר וכו' וק"ל:

ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי חלקים אנשי אמת שונאי בלע ושמת עליהם שרי חלפים וכו' י"ל בזה בדרך רמו ע"פ ששמעתי מן אח"ז וללה"ה על המשנה ד' מדות בנותני לדקה וכו' לא יתן ולא יתנו אחרים וכו'. והקשה מה מדה הוא זה ותירץ כי הכל נקראו מדות כי הלדיק לוקח לעצמו יראה ומסר חף מן אותו אדם שיש לו זה הבחינה וזהו איזהו הכס הלומד מכל אדם שיכול ללמוד לעצמו דברי מוסר ויראה מן כל אדם חף ממדריגות תחתונות וזה י"ל שרימו ואתה תחזה מכל העם היינו אתה יכול לראו' עבוד' הכורא ב"ה מכל העם חף ממדריגות תחתונות שאין להם מוחין כמות' אנשי חיל היינו שהם מסטרא דהסד יראי חלקים שהם מסטרא דגבורה אנשי אמת מדת יעקב וכו' ושמת עליהם שרי חלפים וכו' כ"א לפי מדריגותו שררותו אבל אתה איך צריך לזה כי יכול אתה לראות מכל העם צדין בעיינין בשורטוטין בקמיעין כנזכר בחיקונים והמשכיל יבין:

א"י ואתה תחזה מכל העם י"ל ע"ד איזה חכם הלומד מכל אדם וזהו ההילוק שבין תואר חכם לתלמיד חכם והנה מרע"ה היה חכם ורבן של כל ישראל והם היו בחי' ת"ח והוא שרימו ואתה שחכם אתה תחזה מכל העם היינו תוכל לראות ולהוות ולהשכיל מכל העם שתואר חכם הנזכר בגמרא שלומד מכל אדם:

אם את הדבר הזה תעשה ונוך חלקים ויכלת עמוד וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום ופירש"י המלך בגבורה וכו' ואם יעכב על ידך לא תוכל לעמוד ע"כ צריך להבין דברי רש"י אלה הלא אם הש"י יעכב על ידו צוודאי יתן לו כח שיוכל לעמוד וי"ל בזה מה שמנני ה' ברהמיו וכו"ה בדרך רמו ע"פ ששמעתי מן אח"ז וללה"ה שפעם אחד בא אליו איש אחד וביקש מאתו שיאמר לו תורה והשיב לו מזה הפסוק כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' נבחות הוא ע"כ ודרשו חז"ל אם הרב דומה למלאך ה' נבחות תורה יבקשו מפיהו ואם לאו לאו ע"כ והקשה איך ימלא רב כזה בדור הזה שיהיה דומה למלאך ה' נבחות גם צריך להבין תיבת יבקשו מפיהו כי היה נכון לומר ישמעו מפיהו ואמר הוא ז"ל שכך היא הפירוש אם הרב דומה למלאך ה' נבחות היינו כמו מלאך העומד תמיד במדריג' ח' כך הוא עומד תמיד במדריגה ח' והנה יש בחי' קטנות ובחי' גדולות והוא שאמר אם הרב דומה למלאך היינו שיש לו בחי' עומד כמו מלאך ח"פ שזה אי אפשר לעמוד תמיד על מדריג' ח' כי נופל לפעמים אל הקטנות מ"מ גם קטנות שלו הוא גדלות ג"כ לאדם אחר רק נגד בחי' גדלות שלו הוא קטנות ולבחי' זו נקרא עומד היינו שאינו עומד לשפלות

ותרגומו דבחי חיים הוא דחם וכו' שנתעורר עליהם מדת החסד ונמתקין כל הדינים והבן:

עוד יש רמו מוסר צתיבת וישמע יתרו וישמע היינו ראוי לשמוע תמיד ולהבין ולהשכיל יתרו היינו מה שישאר לו לכל עמלו כי הכל הכל וריק ואין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב וכו' אלא מה שמסגל בתורה ורואה להדריך בניו בדרך הטוב והישר לפני חלקים זה ישאר לו מכל עמלו וראוי לו ולהשגיח תמיד ולשום רעיוניו ע"ז. גם י"ל וישמע יתרו היינו שראוי להבין ולהסתכל מה שהוא יתרון ומותרות להשליך מעליו ולא ירדוף אחר מותרת רק יסתפק במה שיש לו ושהוא לצורך וק"ל:

א"י וישמע יתרו וכו' את כל אשר עשה חלקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ה' את ישראל ממצרים, ע"ד דאיתא במדרש כי במצרים היה חידוש בריאת העולם ע"ש והנה בבריאות העולם כתיב בראשי' ברא חלקי' וכו' וירא חלקי' הכל בחי' חלקים ואיתא בראשית היינו בשביל ישראל שנקראו ראשי' נברא העולם ובשביל התורה שנקרא ראשית וכו' ע"ש והנה משה הוא סוד התורה כדכתיב ותרם אותו כי טוב הוא ואין טוב אלא תורה. וזהו וישמע יתרו היינו שהבין את כל אשר עשה חלקים היינו כל הבריאה שברא הקב"ה בעולמו הוא למשה היינו בשביל משה שהוא ממש התורה כנ"ל ולישראל עמו שנקראים ראשית ומהיבן הבין זה כי הוציא ה' את ישראל ממצרים וראה היבת ואתה הקב"ה לישראל ששידד ושיכר כל המערכות והמזלות בשביל ישראל ע"י משה ושם היה חידוש העולם ומהו הסתכל והבין שכל העולם לא נברא אלא בשביל ישראל ובשביל התורה שקבלו ישראל והבן כי זה היה תכלית יציאת מצרים כדי שיקבלו ישראל את התורה שזה היה הדיבור הראשון בהוציאת את העם ממצרים תעבדון את חלקים על ההר הזה שהוא קבלת התור' על הר סיני כמו שנתבאר לעיל והבן.

א"י וישמע יתרו וכו' ולישראל עמו וכו' וי"ל שמונה ב' מעלות שהקב"ה נתן למשה רבינו ע"ה ח' הוא אשר עשה חלקים למשה היינו שעשה הש"י למשה בחי' חלקים כמ"ש ראה נתתיך חלקים והב' שעשה לישראל שיהיו עמו של משה וכול' ניצונו וחלקיו של משה והוא הכולל כולם וראש ומנהיג שלהם וזהו וישמע יתרו והבן:

ושני בניה עמה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה ושם השני אליעזר כי חלקי חבי בעזרי ויילני מתרב פרעה צריך להבין השינוי לשון בפסוק אלל גרשם כתיב כי אמר גר הייתי וכו' ואלל אליעזר לא כתיב כי אמר חלקי חבי וכו' וי"ל ע"ד הפסוק כי אם היה כתוב שם כי אמר היה שייך לכתוב חלקי חבי היה בעזרי כמו שם גר הייתי שקרא לו השם על מה שעבר עליו מכבר ואינו כעת ובאמת העזר מה' הוא תמיד בכל עת ובכל רגע ולכך לא אמר שם לשון עבר אלא לשון

לעולם וכמשל חו"ל על פסוק לח תלין נבלתו על העץ כי קללה חלקים תלוי וכו' משל לשני אחים ח' מלך ואחד לסעים ונתפס הלספי ונתלה וזה המלך ליקח אותו מן התליה כי מי שרואה אותו תלוי אומר תמוני המלך תלוי וזה אין כבוד למלך ע"ש וזה בכל אדם הוא תמונת ודיוקנה של המלך והוא רק דמיון של מלך אבל לא בחינת מלך ממש ולא השראת מלך בו רק אות' שהם מבחינות הנ"ל בחי' לדיקים או זכאי או חכימי כנ"ל הם אנפוי אנפי שכינתא ממש והוא שורה בקרבם כביכול וזה י"ל לא תעשה לך פסל ע"ד שאמרתי כבר כי יש בכל דבר ובכל בחי' זכות ולולות וזכאי' עכירות ושמרים ופסולת וזה בחי' בכורות וזכאי' בכורים והבן זה כי לריך ביאור רחב אך שאין לנו כעת בדרוש הזה גם סמכתי על המשכיל שיבין מדברינו הקודם כמה פעמי' ענין זה וזה לא תעשה לך פסל היינו פסולת וזכאי' שמרים ועכירות וכל תמונה היינו שלא תעשה פלמך שתהיה רק תמונה ודמיון המלך ה' זכאות כמשל שני אחים הנ"ל רק תראה להיות מבחי' אנפוי אנפי שכינתא ממש ושכינתא שריא בגויהון והם בחי' המלך בעלמו כביכול והבן:

וכל העם רואים את הקולות וכו' י"ל בזה ע"ד ששמעתי משל מן אח"ו וללה"ה שהיה אחד מנגן בכלי זמר יפה מאד במתיקות ועריבות גדול אותם שהם שומעים זה לא יכלו להתאפק מגודל המתיקות והתענוג עד שהיו רוקדים כמעט עד לתקרה מחמת גודל התענוג והנעימו' והמתיקו' וכל מי שהיה קרוב יותר והיה מקרב עלמו לשמוע הכלי זמר היה לו ביותר תענוג והיה רוקד עד מאוד ובתוך כך בא אחד חרש שאינו שומע כלל הקול של כלי זמר הערב רק ראה שאנשים רוקדים עד מאד והם בעיניו כמשחגעי' ואומר בלבו כי לשמחה מה זה עושה ובאמ' אלו היה הוא חכם וידע והבין שהוא מחמת גודל התענוג והנעימות קול של כלי זמר היה הוא ג"כ רוקד גם והנמשל מובן וי"ל כזה וכל העם רואים את הקולו' היינו שהש"י האופיע על כולם כאחד אור אלוהותו שהשיגו יחד כולם כשראו גודל השמח' כי מלאכי זכאות ידודון ידודון וכו' הביט שהוא מחמת מתיקות ונעימות אור החור' הקדושה ודחקו עצמם לשמוע קול החור' אע"פ שהיו קאת חרשים מכבר שלא היו שומעים את הקולות הכל נעשו פקחין ועיינין פקוחין היה להם שהיו רואים החדוה והשמחה הגדולה הבינו שהוא בוודאי את הקולו' היינו נעימות ועריבת הקול' של תורה אע"פ שהוא לא השיגו זה נעימו' החור' הבינו ע"י השמח' שהוא בוודאי מגודל נעימו' החור' ולכך דחקו עצמם לשמוע הקול ממש אולי ישיגו ויבינו נעימות אור החור' והמש"י:

א"י וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים וכו' ויניעו ויעמדו מרחוק ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו וכו' ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים ובעבור תהיה יראתו

לשפלות ולקטנות מאוד רק שנחשב לקטנות נגד בחי' הגדלות שלו כ"א לפי בחינתו או תורה יבקשו מפייהו יבקשו דייקא היינו שמוחר לשאול ולבקש ממנו שיאמר תורה כי אינו לריך לחשוב שמה הוא כעת זכאי' קטנות ואינו יכול כעת לומר תורה כי בוודאי לא נפל לזכאי' קטנות כזה שלזה הוא בחי' עומד רק הקטנות הוא לפי בחי' ומדריגה שלו ע"כ וזה י"ל הרמו בפסוק אם את הדבר הזה תעש' ויכלת עמוד היינו שתוכל להיות במדריג' עומד כמו מלאך ה' זכאות וייבקשו כל ישראל תורה מפיו והוא שפירש"י ואם השם יעכב על ידך לא תוכל עמוד היינו שלא תוכל להיות במדריגה זה להיות עומד וגם כל העם על מקומו יבוא בשלום היינו ע"ד הכתוב ה' עוז לעמו יתן היינו כשהש"י רצה ליתן התור' לעמו ישראל זכאי' בשלום והוא שאמר ויכלת עמוד שתוכל להיות במדריגת עומד וייבקשו תורה מפייהו ויתברכו בשלום וזה על מקומו יבא בשלום והבן:

והייתם לי סגולה י"ל הרמו בזה שיהיה ישראל נאחזים באגודה אחת ויהיה להם אחדות זע"ו כי יש ב' בחינות סגול וסגולתא והחילוק הוא ביניה' סגול הוא כך " וסגולת' הוא כך " וב"כ וב"כ לריך כ"א להבירו " חף שנכתב " למטה הימניו משל ע"ו הוא מחשבוניס שיש נקודה הנקרא נול שהוא בעלמו אינו מרא' על שום השבון כלל רק שהוא מועיל להורות על השבון אות שאחריה שעולה להשבון יותר כידוע נמלא שבהוספ' נקודה חף שאינו כלום בעלמו עכ"ו מועיל לכל הבא אחריו לתוספת מרובה למאות ולאלפים ולרבבות כן הוא בנמשל עם בני ישראל שטוב להם שיהיה נאחדים תמיד יחד בזכורה ה' ואז חף אותם שהם פהותים במעלה מועילים להכריה' להתקדש בקדושה יתירה ולהשיג יותר במושכלו' בתוספת מרובה כמשל הנ"ל וכשהם מתאחדים למטה אז גורמים שיתאחד שורשם ג"כ למעלה והוא שמרמו והייתם לי סגולה היינו שתהיו זכאי' סגול וסגולתא שהעליון לריך לתחתון ממנו והתחתון לריך לעליון ממנו כן אתם תהיו נאגדים תמיד באגודה אחת ואז יתאחדו ג"כ שורשם וזהו והיית' לי דייקא סגול' היינו שגם בעול' העליון תהיו סגולה כשתהיו למטה באחדות אחד והבן:

ל תעשה לך פסל וכל תמונה וכו' הנה לפי פ' האוה"ח שתיבת לך קאי על עצמיות האדם וכן מסתמא וכל תמונה קאי ג"כ על עצמיות האדם י"ל הרמו בזה ע"פ מה דאיתא בזה"ק לדיקיא די בדרא או זכאי די בדרא הו חכימי די בדרא וכו' אינון פני שכינתא ממש איהו באתכסייא ואינון באתגלייא וכן זכמה מקומות שכינתא שרייא בגויהון ממש ואנפוי אנפי שכינתא ממש וכן פירוש התרגום על פסוק ותרוע' מלך בו ושכינת מלכיהון כיניהן דייקא היינו ממש בגויהון ואותם שאינם זכאי' הנ"ל אינם במדריג' זו והם אינם רק דמות ותמוני' וללם חלקי' אבל לא ממש בחינת חלקים והשראתו בקרבן רק מה שנברא בללם ודמות חלקים כי זה לא תשתנה

יתרו

לעבודה ומתלבש עלמו בלהבה ויראה רבס ולמקור ולהתכונן ברוממות הכורח ב"ה ואח"כ מקשר עלמו להעולמות וד"ל והגה העבודה הראשונה הג"ל היה בשעת מתן תורה כי השפיע עליהם הקב"ה אהבה ויראה לכן אמרו דבר אלה עמנו פי' אין אנו רוצים לעבוד עבודה בלא התעוררת מלחמה בחקירה והתעוררת סן נמותה פירוש לפעמים יפלו ממדריגה הזאת ולא נדע איך לעלות רק דבר אלה שמהם הי' בחי' דעת וכדעת חדרים ימלאו אז לא נכוש לעולם כי אע"פ שיפלו ממדריגה אז נעבוד על הכרה ראשונה ונלך עקבותם ולזה אמר הקב"ה הטיבו כל אשר דברו מי יתן כל הימים לעבוד אותי בהתעוררת והתכוננת כל הימים ודו"ק:

במדריש רבה פרשת ואחחנן מי יתן וכו' אמר ר' מאיר משל למהד"ד לגונב וגונב מי

גדול הגונב או הגונב הוא אמור הגונב כמ"ש ויפתוהו בפיהם ובלשונם יכזבו לו ולבס לא נכון עמו לכן אמר מי יתן וכו' והוא תמיה ומושלל הבנה אבל הנראה לפי ענ"ד לחרץ בכאן ב' פירושים מה שטענו ישראל ומה שהשיב להם הקב"ה א' שהם טענו דבר אלה כ"א ידבר עמנו אלקים לא נוכל לסבול הבהירות והעבודה הגדולה מחמת יראה אך רצונו לעבדו בפשטיות העבודה לכן נקבל על ידי אמצעי ולא תכבד העבודה שנוכל לסובלו והפירוש הב' י"ל כי בפיהם כך אמרו אבל דעחס היה כמ"ש לעיל לעבוד בחקירה והתכוננת והם אמרו דבר שסובל ב' פירושים ומשה היה סבור שדעחס היה לעבוד בחקירה והשיב לו הקב"ה מי יתן והיה לבס כמו שאתה סובר בדבור' ועוד ליראה אותי כל הימים שיהא כל הימים תמיד מחשבותיהם ולבס תמיד בעבודה הג"ל ולע"פ אין לבס כמו שאתה סבור רק כפירוש הא' ומאן מוכח איזה פירוש יוכשר אם הא' או הב' ומלינו לדייק שכפירוש הא' הוא אמת דקשה בפסוק מאמר הקב"ה הטיבו אשר דברו מי יתן והיה לבס זה ממה נפשך אם הקב"ה מדקדק על הלב למה אמר אשר דברו אלא ע"כ שדבורם היה טוב ולבס לא כך היה כסברת משה ולזה השיב לו הקב"ה מי יתן והיה לבס כדיבורם נמלא לפ"ו היה בכאן אחד צפה ואחד בלב וידוע כשהדבור מדבר מה שאין בלב נקרא הדבור גונב והלב נגנב וזהו מאמר ר' מאיר שהיה רוצה להכריח ולהראות כפירוש הא' מכח קושיא אשר דברו כנ"ל לכן אמר שהקב"ה חסן באמת בלב כי הוא הטיק ולא הדבור כי המעשה יותר גדול מהגונב כשבדו לעשות שלא יוגנב מתעשה הגונב והלבי בודאי יש בידו למחות שלא יוגנב לזה אמר הקב"ה מה בכך שהטיבו אשר דברו מי יתן והיה לבס כנ"ל שלא יתן עלמו ליגנב והם ויפתוהו בפיהם ולבס לא נכון אבל שאר תנאי סבירא להו כפירוש הג"ל על פסוק מי יתן והמשכיל יבין ודו"ק:

א חעשון אחי אלקי כסף י"ל בזה בדרך רמז ע"ד דאיתא בזה"ק כשישראל מכשירים

יראתו על פניכם וכו' יש בזה דברים עמוקים לפע"ד מה שחנני ה' ברחמי וברו"ח ואבאר בקיצור כי ידוע אם לא היו ישראל אומרים אל משה דבר אלה עמנו רק היו שומעים כל הדברים מפי הקב"ה בעלמו אז היה ביטול הינה"ד ולא היו באים לכלל חטא לעולם אך הם גרמו בדבריהם שאמרו למשה דבר אלה עמנו וחז"ל דרשו מלמד שתש כוחו של משה כנקבה והיינו כי זה גלוי מאח"י וללה"ה כי הלומד מלדיק הוא דבר גדול ומכ"ש מהבורח ב"ה בעלמו בודאי היה כח רבס בתלמידים מה הוא חי ודבריו חיים וקיימים כן היה אלל התלמידים היו חיים לעולם משא"כ כששמעו מפי ב"י אך לריך להבין הא שמעו אנכי ולא יהיה לך מפי הנבורה עצמה לזה וקיימים לעולמים ולא היה בא הדבר לכלל ביטול חירץ הכתוב מאין היה להם זה לומר דבר אלה עמנו וכו' שלא ישמעו מפי הקב"ה כי וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת ההר עשן היינו כדאיתא בזה"ר חדש כי אית מהן שהיו מסתכלין בקולות ואית מהן שהיו מסתכלין בלפידים וזעירין אינון דהו מסתכלין בדבור אנכי ממש ומוה היה נולד וגעשה משך המכדיל בינס לבין אנכי ועי"ז ויטעו ויטמדו מרחוק היינו שנעשה משך ומכדיל רחוק בינס לבורח ב"ה וזה גרם להם שאמרו למשה דבר אלה עמנו היינו ע"י משך המכדיל והוא שאמר להם מרע"ה אל תיראו כי לבטור נסות אתכם בא האלקים נסות לשון הרמה כמו הרימו גם והיינו שהקב"ה רוצה להרים אתכם למדריגה גדולה לבלתי תחטאו היינו כמו שהוא נלחי וקיים תמיד כן אתם תהיו כולכם שלימי' וקיימי' לעול' ברמ"ח מלות עשה ושם"ה מלות ל"ת בלי חסרון הנק' חטא והבן כל זה: **וי'ש** בזה עוד רמו עמוק ואבאר בקיצור נמרץ כי איתא אנכי ר"ת "אנא" נפשי "כתבית" "יהבית" והוא סוד הגפש ובתוכו סוד הרוח והנשמה כמו שאמר אח"י וללה"ה בסוד תחתיים ושניים ושלישים תעשה כן הוא בסוד נפש רוח ונשמה והבן ובפירוש אמר לבקש מהאותיות היינו מסוד אור האלוהות אשר בחוכם ולבקש משם והבן. וזהו חכלית בריאת האדם בתורה ובמלות ובעבודה וכבר בארתי זה במקום אחר כי זה סוד תורת ה' תמימה משיבת נפש והוא תורה לשמה ע"ש ואם היו ישראל מדבקים עצמם כדיבור אנכי ולא יהיה לך ממש והיו שם כולו באותו מקום ושם א"א להיות ביטול ח"ו כי הוא חי וקיים ודבריו חיים וקיימים כמו שנתבאר לעיל אך רבים מהם השניחו על הקולות על הלפידים והם סוד המלאכים ויש שם בחי' ינה"ש וינה"ר והלדיקים והנשמות שדבקו עצמם ממש בסוד אנכי הם חיים וקיימים ודבריהם חיים וקיימים לעולמים ולא יאונה ללדיק כל און:

דבר אלה עמנו ונשמעה וכו' ויאמר ה' הטיבו וכו' מי יתן וכו' פירוש כי יש שני מיני עבודה אחד שלפעמים בא לאדם התלהבות גדול מלעילא בלי שום התעוררת מלחמה ולפעמים לריך הכנה והתעוררת

אחדות שהוא מייחד ועיינ ביהודא דקוב"ה ושכינתו
בלחודוהי יפוק והיינו בגפו ילא בודלוי ילא מן
העולם בימודא והבן :

עוד י"ל בגפו היינו בגפניות יבוא שהוא עוסק
תמיד בענייני גופניות ועסקי עוה"ז בגפו
ילא היינו בגופניות ישאר בו בלא נשמה אבל אם
בעל אשה הוא היינו שזכה יתיר יהבין ליה נשמתא
שהיא נקרא אשה כמו אשכון את דכא ואיתא
בכתבים ר"ת דכא דירה כלים אשה היינו שצריך
להבין מקום להשראת הש"י ב"ה בדירה נאה היינו
בלבו שיהיה נאה וכלים נאים היינו האברים ואשה
נאה היינו נשמתא אז הש"י שורה עליו ע"כ ע"ש
נמצא אשה היא בתי נשמה ואותו שזכה לה נעשה
בתי בעלה והוא שאמר אם בעל אשה הוא היינו
מוכה לנשמתא אז וילאה אשתו עמו היינו יפוק
בנשמתא והיא תשאר לו אע"פ שהנוף יכלה ויאבד
הנשמה תהא נרורה ברור החיים וק"ל :

עוד י"ל בגפו היינו לשון כנפיים כחרגומו והיינו
רמו תורה ומצות המנינים על האדם וסוככים
עליו ככנפים ואם בתורה ובמצות יבא אז ג"כ בגפו
ילא כי אין מלוין לו לאדם וכו' רק מצות ומע"ס
ותורה ואם בעל אשה הוא היינו שזכה עוד למעלה
יתירה שזכה לנשמתא שנקרא אשה כנ"ל אז וילאה
אשתו עמו היינו יש לו ג"כ יתרון ביציאתו שגם
נשמתו יולאת עמו לרור ברור החיים והבן :

וכי ימכור איש את בתו לאמה וכו' י"ל שמרמו
בזה דרך רמו ומוסר השכל על העוסק בתורה
שלא לשמה דהנה ידוע מה שאמר ר' נחמן
הארידענקר על פסוק בא נא אל שפתוי וכו' הנה
שלא לשמה היא בתי שפחה ולשמה היא בתי גבירה
ובת הורין והגה אף שאח"כ התירו חכמינו ז"ל
לעסוק בתורה שלא לשמה אך אמרו שמתוך שלא
לשמה בא לשמה והיינו דתחלת לימודו צריך להיות
עד"ז אף שלע"ע אינו יכול עדיין ללמוד לשמה אך
אולי יזכה שיבוא לשמה אבל לא שישאר חלילה לעולם
בשלא לשמה רק תמיד יהיה יגע בזה לזכות ללמוד
לשמה והוא שמרמו הפסוק בא נא אל שפתוי היינו
בתי שלא לשמה אולי אבנה ממנה גם אנכי היינו
לטעם שיבנה מזה בתי שרה וגבירה שהוא בתי
לשמה עכ"ל וזה י"ל ג"כ רמו הפסוק בכאן דרך
מוסר וכי ימכור איש את בתו של הקב"ה היינו
התוה"ק שהאדון ב"ה נתנה לנו ארוסה כמ"ש משה
מורשה א"ת מורשה אלא מאורסה לאמה היינו
שלומד את התורה שלא לשמה שהיא בחינות אמה
ושפחה עכ"פ לא תלא כלאה העבדים והיינו שיראה
שלא ישאר לעולם באותו בתי עבד ואמה רק עיקר
התכלית יהיה אללו לבא לבתי נשמה וכו' והבן :

אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה
לו כנושה י"ל בדרך רמו מוסר כסף לשון
תלוה כמו נכסוף נכספת תלוה לשון לוייה וחיבור
כמו לוית חן הם לראשך והיינו אם כסף הייע
להתאוות גופניות תלוה היינו תחבר עמך להם הוי
וכור

ומסיבים מעשיהם אז השכינה מתפחרת עלמה חזי
נא במאי ברא אחינא לבך ע"ש דאז עאלת בלא
כפוסא קמיה מריה כמ"ש בחרוז של לכה דודי לא
חבושו ולא תכלמו וכו' אבל כשאין לדיק בארץ אזי
נורמין ח"ו כפופי ונושה להשכינה כביכול שאין לה
במה להתפאר עלמה לפני הכורא ב"ה וזה י"ל
הפירוש לא חטשון אחי היינו אותו חלקי כסף פי'
כסף לשון כפוסא ונושה והיינו לא חטשון אחי
שאי' חלקי כסף היינו כביכול עאלת כפוסא והבן :

פרשת משפטים

ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם איתא
בזוה"ק אילין סדורין דגלגולין ע"ש והוא
תמוה לכאורה הא בפסוק מפרש ואזיל דיני ממונות
אך שמעתי בענין הדין שאחד דן את חברו לב"ד
ויודע בעלמו שבוודאי הוא זכאי בדין והתורה
מחייבתו אל יקשה לו הלא תורה אמת היא ודרכיה
דרכי נועם כי זהו אמתית התורה ונועם דרכיה כי
בוודאי מסתמא היה חייב בגלגול העבר לאיש הדין
עמו וכעת חייבתו התורה לשלמו כדי ללאת ידי
חובתו וחברו שלוקח עתה המעות במרמה הוא
עתיד ליתן את הדין וכאלה רבים בעלי דינים וזה
י"ל שרימו הזוה"ק ואלה המשפטים שהם דיני ממונות
אע"פ שמן הנראה הם נגד האמת לפעמים אך
דכאמת הוא אילין סדורין דגלגולין והיינו הכורא
הכל ובורא כל הנשמות הוא היודע איך היה
בגלגולים הקודמים בין איש לחבירו ככה יסובב
המסבב ומנהיג ע"פ התורה את עולמו בחסד
וברחמים ובנדק וכמשפט אמת לשפוט בין איש ובין
רעהו ובין שורו וחמורו וכל אשר לו כפי אשר יורם
חלקים ויש בזה פתח רחב :

עוד י"ל ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם ע"ד
הידוע מאח"ז וללה"ה שחלת אבהן הם תלת
דינים ונקראו משפטים וזה י"ל ואלה המשפטים
היינו מדות האבות אשר תשים לפניכם היינו ע"ד
לעולם יאמר אדם מתי יגיע מעשי למעשה אבותי
וק"ל :

עוד י"ל כי הנה בנח נאמר את האלקים התהלך
נח היינו בשוה עמו כביכול ובאברהם נאמר
התהלך לפני שהוא מדריגה יותר גדולה שילך לפני
הש"י ב"ה ולמרע"ה נאמר הנה אנכי שולח מלאך
לפניך שזהו מדריגה יותר גדולה כי מלאך מהסר נ"ל
והיינו יהוד קוב"ה ושכינתיה כביכול הם לפני תמיד
והבן. וזה י"ל ג"כ בדרך רמו בפסוק ואלה המשפטי'
היינו ע"ד משפטים נקראו קוב"ה ושכינתיה וזהו
אשר תשים לפניכם שהוא מדריגה עליונה מאוד
מדריגתו ובהינתו כמ"ש שולח מלאך לפניך
והמשכיל יבין :

אם בגפו יבוא בגפו ילא. י"ל הרמו בזה בגפו
מספר ל"א שהוא יהוד הוי"ה ואלני וזהו
שפירש התרגום אם בלחודוהי ייעול היינו לשון

נמצא כשאחד לומד ושכיני' שריא שם כנ"ל והוא דומ' כנר לפני האבוק' נגד השכינה בודלחי לריב' השכיני' כביכול לזמנס עצמ' ולהתלבש דרך אבוק' קסניה באופן שלא יכב' הנר וזהו כשלומד או מתפלל ביחודי לאסוקי כשרבים העובדים את ה' והלומדי' האבוק' מתנדלות ומתפשטות אור השכיני' יותר נגד היוצאין נגד' בתור' ובעבוד' וזהו קירוב לזדיקים נאה להם ונא' לעולם והיינו שממשיכין אור השכיני' כביכול עליהם ועל כל העולם כולו וכן הוא להיפוך פיזור לרשעים נא' להם ונא' לעולם כי כמו שהוא באור בן הוא בחושך כנ"ל וזהו ועבדתם את ה' אלקיכם לשון רבים היינו שתזכו לעבוד ה' ברבים ביד רמ' ויתרב' אור השכיני' נגד אורות הנשמות העובד' ולכן כתיב לשון רבים שזה ברכ' גדול' וברך את לחמך וכו' לשון יחיד כי שם המכוון כפשוטו שכל אחד ואחד יתברך בפני עצמו ולא יצטר' לזולתו וק"ל :

א"י ע"ד דאיתא בש"ס כד מיטלם שערך מכדא רמי תיגרא בביתא עי"ש נמצא כי העניות ר"ל מביא לידי קטטה ומריבה הלילה וכן הוא ברוחניות ואין עני אלא בדעת ולכן השכינה נקראת ריב כדאיתא בתיקונים כמ"ס כי ריב לה' וכו' והיינו מפני שהיא דלה ועניה בגלותא וכשאלם עובד ה' באמת לייחד קב"ה ושכינתיה ולאקמא שכינתא מפפרא אזי עושה מריב רבי וסוד רבי הוא מבואר בשם אר"ז זללה"ה שהוא סוד חכמה וזינה עם הנביעו וזהו בודלחי אין יחוד בלא דעת והדעת הוא המייחד האמיתי שבו כלול חכמה וזינה וכדעת חדרים ימלאון ומשם נמשך אל השכינה כביכול ב"ה וב"ש כידוע ואין לי עסק בנסתרות ונעשה מזה יהוד בכל העולמות ונשקט הריב ונתמלא כל העולמות בבחי' רבי שהוא בחי' מוחין הנובעים וכן הוא באדם פרטי כשמתכוון בשפלותו מחסרונו ובגדלות הבורא ב"ה ובאור תורתו המאירה עד א"ס ועד אין תכלית ומגענע ומשתוקק לראות את שטועיו של הקב"ה גרולה מאוד להיות מן העובדים את ה' באמת ובלב שלם ולהיות בסוד שושבינא דמלכא כשמשב זה בודלחי הוא עני באותה שעה והשכינה מתלבשת בו ומדברת מגרוננו והקב"ה שומע תפלתו כמו אם שגורה תפלתי צפי היינו השכינה שהיא סוד תפלה כשהיא שם אז הקב"ה פותח היכלין כדאיתא בתיקונים והקב"ה נעשה לו מוחין בבחי' רבי ללמוד וללמד את העניים ואציונים המבקשים דבר ה' כי נוצר תאנה יאכל פריה ונתמלא עניותו בהון יקר וגאים כי כלל החכמה כלל הכסף וההכמה תחיה בעליה ברוחניות ובגשמיות ונתמלא כל חסרונו כי אין מהסור ליראיו ונתהפך מריב לרבי כמ"ס במקום אחר על פסוק ועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע פי' שנעשה הוי"ה ויהוד ע"פ הכהנים העובדים את ה' ונתהפך מריב לרבי ומגענע לעונג כי בריש מרעין הנא דם ובחי' דם כשהוא בלא יחוד עם א' ח"ו ע"ד ואשה כי חזיב וכו' עיין בזה"ק וכשמתקרב ונתייחד עם הא' היינו א' אלופו של עולם נעשה אדם סוד

זכור את העני עמך ע"ד שאמרו חז"ל כל החוסא דוחק ח"ו את רגלי השכינה שהיא עניא בגלותא והוא שאמר את העני היינו השכינה הוא עמך כפי עסקך שאתה סונה אליו אתה מושך השכינה גם כן לשם וזוה הוא דוחק רגליה כביכול וזהו אל תהיה לו כנושה לשון שכחה כמו כי נשני אלקים והיינו שאל תשכח בו רק הוי דכיר שהחס' והפגם נמשך גם לשכינה כביכול כנ"ל וק"ל :

עוד יש רמז בזה ע"ד שכבר נתבאר לעיל כמה פעמים והוא שיראה להתפלל כל מגמותיו על השכינה כביכול כי הוא בכל דבר שחושק ומתאוה ידוע הוא כי השכינה מגענעת לזה וזה פי' הפסוק אם כסף היינו ל' תאוה כנ"ל היינו כשחושק ומתאוה לאיזה תאוה. תלוה היינו תחבר את העני היינו השכינה עמך שהוא בכל דבר וזה י"ל פי' המדרש על פסוק אשרי משכיל אל דל וכו' אשרי מי שבורח עצמו מן המלכות והוא תמוה לכאורה וי"ל ע"ד הנ"ל היינו אשרי מי ששם כל מגמותיו אל השכינה כביכול וזהו אשרי משכיל אל דל היינו שהוא מסתכל תמיד בכל מגמותיו אל השכינה כביכול שהיא דלה ועניה בגלותא הוא שרימו המדרש אשרי מי שבורח עצמו היינו מי שבורח מן הדברים הנוגעים לו לעצמו והוא מבריח לגמרי עצמו ממנו מן המלכות היינו עד השכינה שהיא מלכות וזה תמיד כל מגמותיו רק עבור השכינה כביכול והבן :

ועבדתם את ה' אלקיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך. י"ל בזה ע"ד דאיתא בש"ס חסידים הראשונים היו שוהים שעה אחת קודם שמתפללין וכו' פריך א"כ תורתן היאך משתמרת ומלאכתן מתי נעשית אלא מתוך שחסידים הם תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת. וגם איתא בגמרא חש בראשו יעסוק בתור' וכו' חש בכל גופו וכו' שנאמר ולכל בשרו מרפא. וזה י"ל שמרומו בפסוק ועבדת' את ה' אלקיכם היינו בענין התפל' כמו חסידים הראשונים וא"ת תורתן היאך משתמרת ומלאכתן מתי נעשית לזה אמר וברך את לחמך ואת מימך היינו לחם הוא רמז הפרנסה ומים הוא רמז התור' והיינו כתירון הגמר' שממילא התור' משתמרת ומלאכתן מתברכת ואח"ל לפעמי' צריך ללמוד משום רפואה כנ"ל לכן אמר והסירותי מחל' מקרבך ואינו צריך לפסוק רק בעבוד' שזהו תפל' כנ"ל והבן :

א"י ועבדתם את ה' אלקיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחל' מקרבך ולבאר השינוי לשון בפסוק אלל עבוד' אמר לשון רבי' ועבדתם וכו' ואח"כ מסיים בלשון יחיד את לחמך וכו' וי"ל כי זה ברכ' כסולה אמיתית כי עבוד' יותר טוב ברבים בין בגשמיות ובין ברוחניות כמו שאמרתי על מאמרם ז"ל קירוב לזדיקים נאה להם ונא' לעולם כי לדיקים דומים לפני השכיני' כנר לפני האבוק' וחז"ל אמרו אחד הלומד שכינה עומדת כנגדו ודל' הנר כשכא אבוק' נגדו אזי מכנין הנר מפני האור האבוק'

אחר החתונה ואין להם שום דאגת וטרדה פרנסה הם יכולים להשיג ולכזב למדריגה גדולה באותן השנים כי לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן ואל אילי בני ישראל הם הסמוכים על שלחן אביהם ומתנהגים באמת וביושר לא שלח ידו שיהיה להם הסתרת ההשגה רק ויחזו את האלקים היינו שבאו למדריגה גדולה שהיו רואים אלקים לנגד עיניהם תמיד וע"י מה זכו לזה משום ויאכלו וישתו היוזו כנ"ל שלא היה להם שום דאגת וטרדת פרנסה כי היה מוכן להם תמיד אכילה ושתייה וק"ל:

ויאמר ה' אל משה עלה אלי ההר ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמלוה אשר כתבתי להרחם חסר כתוב והיינו לשון הריון שתוכל לעשות מן התורה הריון ולידה והבן:

פרשת תרומה

ויקחו לי תרומה ופי' רש"י לי לשמי י"ל בזה ע"ד משל בענין ההתונה כי כל ענין התחונ' וכל ההכנות וגרמי התחונה הוא רק לשמח חתן וכלה ויש כמה אנשים שתופסים הטפל שבאים רק לאכול ולשתות ומשליכים העיקר וכן כל הא' עלמא לבי הלולא דמיא והכל מה שברא הקב"ה בעולמו הוא לחכלית המכוון כדי לייחד חתן וכלה ויש כמה אנשים שרואים לאכול ולשתות ולילך אחר התענוגים ומשליכים העיקר אבל החכם עיניו צראשו והוא מסתכל ועוסק תמיד רק לייחד חתן וכלה שהוא יחוד קוב"ה ושכינתיה ומשליך כל תענוגי עוה"ז אחר גוו והו' י"ל שמרומו בפסוק ויקחו לי לשמי תרומה לשון הפרשה והיינו שמפריש עלמו מן הספל והסניפון רק שמחזיק בעיקר שהוא לייחד תמיד קוב"ה ושכינתיה וזה ויקחו לי היינו אותי לשמי היינו אל השכינה שהוא שם של הקב"ה כמ"ש בכל מקום אשר אזכיר את שמי ותרגומו די אשרי שכינתי וכו' היינו שעוסקים לקרב אותי אל השכינה הקדושה ולייחדם ביהוד גמור ואמת והבן:

ואי ויקחו לי תרומה ופרש"י לי לשמי ע"ד הידוע קוב"ה הוא ושמו אחד לא כבשר ודם כי שמו בפ"ע זהו בפ"ע ועיין באוה"ח על פסוק ושמי ה' לא נודעתי להם וכן שמעתי מן אה"ז זללה"ה בשם החכם בעחו"ה ולזה הקב"ה שיקח האדם להקב"ה אללו כמו שמפורש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ממש אך איך אפשר ליקח הקב"ה כביכול שישרה אלל האדם והיינו ע"י התורה שהוא שמותיו של הקב"ה והוא הקב"ה ממש כנ"ל שהוא ושמו אחד וגם בזה"ק איתא קוב"ה ואוריית' כולל חד וכשלומ' תורה לשם הקב"ה והוא לקיים מצותיו ולשמור הל"ת ומוכיר אותיות התורה שהם שמותיו של הקב"ה בזה הוא לוקח להקב"ה ממש כנ"ל ושורה עליו השכינה כביכול כמ"ש בכל מקום אשר אזכיר את שמי כשיזכיר את שם של הקב"ה שהיא התורה הקדושה שכולם שמותיו אז אבוא אליך וכרכתיך נמלא

יסוד דבר ומוקבא אדם שלם ואזי נחהפך מנגע לפונג והבן והוא ע"פ הכהנים העובדים את ה' והם שושבינא דמטרוניתא ונעשה הולדה מאדם בכל העולמות וזהו ודל לא תהדר בריבו פי' כי יש שם ה' אל"ד ובגלות הוא נכתב אל"ל כמו "אל דמי" לך עד יכונן וישים את ירושלים תהלה בארץ ובבחי' הגאולה יהיה השם אל"ד כי הוא בבחי' הולדה ובבחי' אמת כמו ביום ההוא יהיה ה' אחד וכו' והבן כי שורש גדול וכלל גדול יש בכאן חכו לדיק כתמר יסרח והבן. וזהו ודל היינו בחי' דלת לא אותיות אל למפרע וזהו תהדר לשון חורה שתהדר ותחזור אותיות לא ויתפחה אותיות אל ותקרב בחי' דלת אל אותיות אל וזהו ג"כ תהדר שיוחזר מראש לסוף מה שהיה בתחלה אל"ל יתהוה אל"ד בריבו ומתהפך מזה מריב לרבי והש"י יכפר בעדי וזהו ועבדתם את ה' אלקיכם היינו שתינו מייחד הוי"ה עם אלקים שהוא יחוד קב"ה ושכינתיה ובירך את לחמך ואת מימך שזהו שורש הריב והנגע כי לחם הוא פרנסה והוא שורש ריב כמאמר חז"ל כד מישלם שערך וכו' ומים הם שורש עונג שנעשה מן דם אדם שהוא בחי' מים חסדים גמורים וזהו ובירך שיטעה מן ריב רבי ומנגע לפונג וזהו והסירותי מחלה מקרבך היינו שיתהפך מריב לרבי ומנגע לפונג גדול נוצר תאנה יאכל פריה והבן:

ויאמרן כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע. י"ל בזה ע"ד שאמר הרב המוכיח מפולגאה ע"ה על פסוק ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו ע"ד שהיה בית יוסף עושה לו מלימודו מלאך מן השמים שהי' מגיד לו סתרי תורה וזהו פירוש הפסוק גבורי כח היינו הלדיקים שהם מתגברי' על יארם עושי דברו היינו שעושים ופועלים דברו היינו מן הדבור נעש' אח"כ לשמוע בקול דברו שכבר מלאך השומע אח"כ בקולו ולומד ממנו ע"כ דבריו הקדושים. וזה י"ל ג"כ כוונת דבריהם כל אשר דבר ה' נעשה היינו שנפעל מן הדיבור ונשמע שנהיה אח"כ נשמע בקול של הדיבור כנ"ל אלל בית יוסף והבן:

ואל אילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו ע"ד שכתב האוה"ח על והסירותי את כפי אז וראית והיינו כי שימת הכף היינו הכיסוי והסתרה ומניעת ההשגה והסרת הכף אז וראית שיוכל להשיג וידוע בכל דרכך דעהו והיינו לדבק ולקשר עלמו אל הקב"ה בכל עניינים שעושה וזה י"ל הסי' ואל אילי בני ישראל היינו אותם שהם בני עליה לא שלח ידו היינו בחינת מניעת ההשגה ע"י שימת היד כי ויחזו האלקים ויאכלו וישתו היינו שהיו מדבקים עלמם להקב"ה אפי' באכילה ושתייה היו רואין אלקים ולכך לא היה שום מסך המבדיל להם שיהי' מונע להם ההשגה והבן:

עוד י"ל בזה ע"ד הלצה כי אילי בני ישראל הם נערי בני ישראל המפורשים בפרשה והוא רמז לאותן הסמוכין על שלחן אביהם כמה שנים

תרומה

כיחשבות קדושות וטהורות ואיתא בזה"ק כשלומד כפשוטו או הוא מוריד שפת מן בחר כחפוי וכשלומד בכונה או הוא מוריד שפת מן נגד פניו ע"ש. וזה י"ל שמרומו כאן בפסוק כי ידוע בפסוק יצירה הוא מכנה התיבות בשם חכמים כדליתא שם חכמה אחת בונה וכו' והוא שאמר חכמי שהם היינו יש שהוא לומד ומזכיר התיבות שמכונים בשם חכמים שהם היינו כמו שהם כפשוטו ויש חכמי מלואים היינו שהוא מזכיר " התיבות בכונה דלכא וממשיך כונת קדושות וטהורות בתוך הדיבורים שמדבר וזה נקרא חכמי מלואים שהוא ממלא את התיבות באותיות דברים כפי מה שמחשב בפירושן יש חכמים אותיות בפסוק א' אם היה רוצה לדבר ולפרש בפה מה שמחשב כוונת התיבות וממשיך עליהם מחשבות קדושות בכונה דלכא והשני בחי' אלו הם לאפוד ולחושן היינו כשלומד כפשוטו אזי היא מוריד שפת מכתר כחפוי שהוא נהי' אפוד שהוא מאחוריו בחר כחפוי כדכתיב על כחשות האפוד וכשלומד בכונה הוא מוריד שפת מן פניו כנ"ל שזהו בחי' חושן שהיה על הלב נגד פניו גם הוא רמו שמונה על לבו והלב מחשב מחשבות קדושות בלימודו והבן:

ועשה כרוב אחד מקלה מזה וכרוב אחד מקלה מזה וכו' יש בזה רמו נסלא ע"ד שכתוב בזה"ק הא' עלמא בין תרי לדיקי יתיב והיינו כשיש לדיק למטה לעורר מ"נ אזי מעורר לדיק דלעילא להשפיע מ"ד וזהו ועשה כרוב אחד כרוב הוא אותיות ברוך לשון בריכת מים נוקצין היינו מקלה מזה כשיש לדיק לתתא שמעורר מיין נוקצין לתתא וכרוב אחד מקלה מזה היינו אזי מעורר ברוך היינו בריכה והמשכה ובריכה עליונה הם מים דכורין מלעילא ע"י לדיק דלעילא והבן ויש בזה דרכים עמוקים צנין התפלה ובכרכה ראשונה של תפלת י"ה וגם בחי' הארון שרומו אל הדיבור:

ועשית את הקרשים למשכן עלי שיסים עומדים להבין זה איך שהוא נוהג גם בזה הזמן בקיצור נמרץ כי קבלתי מן אה"ו וללה"ה כי קרש הוא אדם ולהבין זה היא כי באותיות קרש הוא אותיות קשר והוא מרומו על האדם שהוא המקשר כל העולמות ומייחדם זה בזה ולכן לריך האדם לקשר עצמו ומחשבתו תמיד כבוראו ועי"ו נתקשרו קוב"ה ושכינתיה וכל העולמות מתקשרים ומתייחדים זה בזה ואם חלילה הוא מקשר ומחבר עצמו אל השמות והכלי עולם שאין להם קיום והם דברים שיש להם תכלית וסוף זהו שמקושר בקשר ח"ו שהוא נ"כ באותיות קרש וזהו מה שאמר אה"ו וללה"ה וסרתם ועבדתם חלקים אחרים כי תיכף כשם עצמו מן הדביקות והתקשרות האמת בבורא יתברך אזי עובד חלקים אחרים יהשב שנתקשר בהם שהם בחי' שגר וידוע שהאדם נברא בטי"ר ויש לפניו שני בחי' כמ"ש ראה נתתי לפניך את העוב וכו' ובהרת בחיים והתכלית העיקר הוא שישתדל בהתקשרות כל הדברים לשורשן ולעשות מרע שבהן טוב

נמלא בשמקו בלימוד תורה לשמה בזה הוא לוקח להשם כניכול וממשיך עליו השראת השכינה הקדושה וזה י"ל שמרומו בפסוק ויקחו לי היינו שיקחו אותי כניכול לשכונ אללם ואך אפשר ליקח אותו כניכול לכך פירש"י לי לשמי היינו שיקחו שמי ומתילא יהיו לוקח אותי כי אני ושמי אחד והיכן הוא והיכן שמו תרומה היינו תורה מ' היינו ע"י התורה כי התורה הוא שמי ממש ואיזה ללמוד ולעשות ולקיים וזהו מרומו תורת מ' היינו כי התורה ניתנה במ' יום כדי יצירת הוולד כי כמו הוולד נלטייר כל אבריו ונידיו במ' יום וכן התורה הקדושה שהוא שמו של הקב"ה כנ"ל יש בה רמ"ח ושס"ה המלטיירים בה במ' יום ולזה נלטיירו במ' יום דוקא כנגד יצירת האדם שכל ידי האדם הנוצר בארבעים יום מלטיירים מלות התורה בקיום מצותיה ושמירת הלא תעשה או הלומד על מנת לקיימה והבן:

עוד אבאר בזה לפע"ד מה שנשאלתי מאחי הרב החסיד המפורסם מוה' ברוך נ"י מה זה אשר דרשו הו"ל על תיבת תרומה תור' מ' ויש לומר בזה כי זה נלוי לכל בעלי הדעת ששורש נשמת ישראל הם בתורה רמ"ח מלות עשה ושס"ה מלות ל"ת ומצרי אחי' אלוה כי אדם נולד ונברא בארבעים יום בכל פרטי אבריו ונידיו כי קודם ארבעים יום יוכל להשוך מזכר לנקבה ומנקב' לזכר ואחר ארבעי' יום אי אפשר עוד לשנות כי בארבעים יום נלטייר כל אבר ואבר עד שניכר בין דבר לנוקבא ואין להשיב הגם שזה לריך נ"כ להבין מפני מה דווקא בארבעים יום לא פחות ולא יותר אך אחר העיון בחיקונים ואחר האיר ה' עינינו למי שיחפון לרחמו אפשר זה להבין אך אין אני עתה בביאור זה עכ"פ עיקר המלטיירות האדם הוא בארבעים יום לכל אבר פרטי ולכל גיד פרטי ושורש שורשו הוא התורה כי הוא האדם הגדול אשר ממנה נתהוה כל העולמות וכל הנבראים כשכל ישראל הנקראים אדם בוודאי אין בשרם אלא מה שכלל שהתורה ג"כ נלטיירה ברמ"ח מלות עשה ושס"ה מלות ל"ת בכל פרטיהם בארבעים יום כי היה התורה מתהלה בצירופים קדושים אחרים כמבואר לבעלי הדעת ואח"ו נלרפו כ"א לפי צירופו הטהור והבן זה כי לא יכולתי להאריך:

עוד י"ל ויקחו לי תרומה וכו' דליתא בזה"ק תרומה דא תורה מ' והיינו כי רבנן בלרו חדא והעמידו על ל"ט מלאכות ל"ט קללות ואיתא כל העוסק בתורה טל תורה מהייהו והיינו שאינו לריך לעסוק בל"ט מלאכות לההיות את נפשו כי טל תורה מחייהו כי הם עסקו בסל מלאכות למשכן והכניסו קדושה במלאכות הנ"ל:

אבני שהם ואבני מלואים לאפוד ולהושן י"ל בזה ע"ד רמו כי יש שני עניינים בבחי' לימוד יש לימוד שלומד התורה ומזכיר אותיות התורה כמו שהם להבין מה שכתוב בו ויש שלומד בכונה דלכא

אהבה ויראה והבן כל זה כיטיב כי קלרתי:
וכפלת את היריעה הששית אל מול פני האהל
 י"ל בזה ע"ד רמז כי כל החסרונות
 והרעות שבאים ח"ו על האדם יבין שיש חסרון בזה
 בשכינה כביכול וכבר נתבאר זה לעיל כמה פעמים
 ואית' בזה"ק יום הששי יום ששי לא כתיב אלא הששי
 לרבות שביעי ע"ש וזה י"ל הרמז גם כאן וכפלת את
 היריעה היינו לשון רעה ח"ו כשנא עליך אזי וכפלת
 לשון כפל היינו חסרון והסרון השכינה כביכול וזהו
 הששי בזה"א לרבות שביעי שהוא מדה השביעית
 שהוא מלכות השכי' כביכול כנ"ל והיינו להתפלל
 עבור השכי' וימולא ממילא חסרון והבן:

א"י וכפלת את היריעה הששית כי ידוע ה' תחאה
 הוא דינא דמלכותא וה' עילאה מיניה כל הידו
 וכל נהירו דאנפין נפיק והוא שמרמוז וכפלת את
 היריע' הששי היינו השביעי כנ"ל ר"ל מדת מלכות
 שהיא ה' תחאה דינא דמלכותא שמשס דינים ורעות
 מחעוררים תכפול בה' היינו ה' תחאה עם ה'
 עילאה דמינה כל חידו כנ"ל ובה' יהיה נמתק הדינין
 והמשכיל יבין:

פרשת תצוה

ואתה תצוה את בני ישראל י"ל ע"ד כל העולם
 לא נברא אלא לצוות לזה היינו להצדיקה
 י"ל הרמז שאמר הש"י למשה ואתה תצוה היינו אתה
 הוא הצוות של כל בני ישראל כי כל העולם לא נברא
 אלא בשביל ישראל וכל ישראל הם לא נבראו אלא
 לצוות לך והבן:

ויקחו אליך שמן זית זך כתיב למאור להעלות נר
 תמיד י"ל בזה בדרך רמז מה שחנני ה'
 ברחמיו וברו"ח כי ידוע כולם בחכמה עשית שכל
 הדברים בחכמה נבראו ונעשו והתיקון שלהם הוא
 ג"כ ע"י חכמה היינו כשמדבר דבורים ולירופי
 אותיות בחכמ' בזה הוא מעלה כל הנצונות קדושים
 ההתחונני' הנתונים בשפלות ובה' ממשיך להם אור
 ומאירי' מהשכינות וזה י"ל שמרמוז בפסוק שמן זית
 הוא החכמ' כידוע זך היינו הכ"כ אותיות התור'
 וה' אותיות מנלפ"ך כפולים הם מספר ז"ך והיינו
 ע"י שמדבר לירופי אותיות הקדושי' בחכמ' שהיא
 בתי' שמן זית אז כתיב למאור היינו מה שהי'
 מתהל' כתיב ומעוך ונמוך ממשיך לו אור שהתחיל
 להאיר מנו השוכא, ושורש הכל הוא להעלות נר
 היינו השכינה הנקרא נר כמו כי נר מלוא וגם נשמת
 האדם נקרא כמו נר כי נר ה' נשמת אדם, ועיקר
 הוא להעלותם לבה' תמיד שהוא בחינות ארבע
 אלפין שהם מן ד' אהי"ה שהוא בתי' תמיד והיינו
 שהוא מעל' אלופו של עולם שהוא השכי' כביכול
 הנקרא נר לבה' ארבע אלפין של ד' אהי"ה, ונעשה
 ה' אלפין ועי"ז נמהקו הדינים בשורשן ויש בזה עוד
 רמז אל כוונת הקטורת ויאמר ה' אל משה ע"ש:
שתי כתפיו לזכרון יש בזה סוד כוונה ויחוד לזכרון
 בר"ה

עוב ע"ד סוד מרע ועשה עוב מן הרע תעשה טוב
 ולהבין זה כי כל בתי' רע בשורשו הוא טוב ד"מ
 אכילה ושתייה וזיווג כשהוא מדבק עלמו כשעוסק
 בדברים האלה לשורשם אזי באכילה ושתייה הוא
 מעלה נ"ק וזיווג גורם זיווגים עליונים ובנים
 לדיקים וח"ו להיפוך או ישמחן ישורון ויבטע הינה"ר
 מתגרה בו ודי לחכם וזהו חיכוו חכם הלומד מכל
 אדם כאשר שמעתי בזה מאנשי קודש שהיו סביב
 אח"ו וללה"ה אפי' מן הינה"ר יש ללמוד ממנו ויש
 בזה דרכים שונים בדרך העבודה ועי"ז מעלין כל
 הרע לטוב וזה מהשכין מדה"ד למדה"ר וזה י"ל
 שמרמוז בפסוק ועשית את הקרשים למשכן היינו
 ועשולי מקדש ושכנתי בתוכם ממש ויהיה בנין
 המשכן הזה בקרשים היינו בקשרים כנ"ל לקשר
 עלמו להבזרז ב"ה ויקיים בכל דרכך דעוה אפי'
 כשעוסק בדברים שהם מלד הינה"ר יראה לקשר
 עלמו בשורשם ובה הוא מעלה אותם ונתעלה ונעשה
 מרע טוב כנ"ל והוא שאמר עלי שיטיס היינו עלי
 לשון עלות שיטיס הוא מספר שסן ר"ל אותם הדברי'
 שהם אפי' מלד השסן כנ"ל עומדים היינו יהיה להם
 קימה ועליה ע"ד ויקם השדה לאברהם היינו בשביל
 שהיה לאברהם היה לו קימה ועליה כן הוא ג"כ
 כאן השי' שמעלה ומקים אפי' בתי' הרע שהם מלד
 השסן וינה"ר ונעשה מרע טוב ובה מהפכים מדה"ד
 למדה"ר ונמתקין כל הדינים כן יהיה כנ"א:

שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידותיו.
 י"ל בזה ע"ד רמז ונקדים הנמרא כל הקובע
 מקום לתפלתו אלקי אברהם יהיה בעזרו ע"כ והנה
 צריך להבין מפני מה דוקא אלקי אברהם גם היה
 ראוי לומר הקובע מקום להתפלל והנכון בזה
 לפענ"ד ע"ד כה אמר ה' ליעקב אשר פדה את
 אברהם והיינו שבזכות יעקב ילא אברהם מאור
 כשדים כי מאברהם נפיק ישמעאל ומינהק עשו עד
 יעקב שהיתה מעתו שלימה ואיתא בזה"ק וירא את
 המקום מרחוק המקום דא יעקב ע"ש וכבר אמרתי
 בזה אשר פדה את אברהם לשון התגלות שע"י נגלה
 בתי' החסד מדת אברהם שהיה אהיד יעקב בתרין
 דרועין וזה י"ל הקובע מקום היינו בתי' יעקב
 והוא שם הוי"ה ב"ה כידוע בהכאה הוא מספר
 מקום לתפלתו היינו השכינה שנקראת תפלה כמ"ש
 ואני תפלה והיינו שמייהד קוב"ה ושכינתיה צדהילו
 ורהימו שהוא יראה ואהבה אז אלקי אברהם יהיה
 בעזרו היינו שיעקב פדה את אברהם שהוא בתי'
 קסד ונתגלה ביחוד חו"ג שהם תרין דרועין וזה י"ל
 שמרמוז בפסוק שני אדנים היינו שני בתי' אדני
 שהוא כביכול קוב"ה ושכינתיה לקרש האחד היינו
 לקשר האחד ר"ל ע"י האדם שהוא בתי' קשר יראה
 לקשר ולייחדם באחד ובה נתקשרו כל העולמות
 והוא בתי' יעקב כידוע מחו"ל שהיה העול' מחמוטט
 עד יעקב אבינו ע"ה והוא לשתי ידותיו היינו לתרין
 דרועין כנ"ל כל הקובע מקום לתפלתו היינו בתי'
 יעקב ובה נתאחד בתרין דרועין שהם חו"ג בתי'

תצוה

הקדוש ב"ה ש' עומדת לו שנאמר **החלך לפני** והי' תמים וכו' והיית לאב המון גוים ופירש"י עול' לגדולה דכתיב מקודם לזה לא יקרא שמך אברם כ"א אברהם יהי' שמך כי אב המון גוים וכו' ואית' שהוסיף לו ה' הומשי תור' ועי"כ עלה לגדולה והיית לאב המון גוים וגם הגבי' אותו למעלה מכל המולו' שנאמר הכס נא השמימ' וכו' אין הכסה אלא מלמעל' למטה והכל אחר שנתוסף לו הה"א שהוא ה' הומשי תור' כי ע"י התור' שישראל דבוקים בה אמרו הו' ל אין מול לישראל שהם למעל' למעלה מכל המזלות והתור' אומרת כי מלכים ימלוכו שעל ידי התור' יכולין לשבור כל הבעלי מזלות והשרי' ואיתא אור שנברא בששת ימי בראשית הי' אדם יכול להסתכל בו מסוף עולם ועד סופו וגנוז הקב"ה לגדיקים בכל דור ודור ושמתו מאח"ז וללה"ה היכן גנוז הקב"ה בתור' גנוז שע"י התור' יכול להסתכל מסוף עולם ועד סופו והנה איתא ליהודים היחה אור' זו תור' ומהיכן למדו אבותינו זה מדכתיב אור' בה' והי' די לכתוב הית' אור אלא לרמוז אור ה' הומשי תור' והס' ה' אורות ואעפ"כ הוא כול' הד ע"כ אורה זו תור' שיש בה ה' הומשי תור' והוא הד וזה י"ל הרמוז בפסוק ונתת אל חשן המשפט שהוא על הלב ומסתמא יש בו ג"כ בהי' לב והוא רמוז על התורה שהוא לב כי מתחיל בב' ומסיים בל' את האורים היינו ה' אורים ר"ל ה' אורים של ה' הומשי תור' וזכה ע"י התור' ואת התומים היינו כשמתמים עם הקב"ה שעה עומדת לו והיינו שעול' לגדול' כנ"ל כ"א לפי מדריגתו כדאיתא בזה"ק ומש' על' אל האלקים כל עלמא כד סלקין סלקין לרבו ולמלכו ומש' כד סליק כתיב על' אל האלקים זה הי' כל עליותיו וכן כל אדם ע"י התור' יכול לעלות לגדול' ולהשיג ה' אורות שבתו' שנכללן בחד ולהשתמש באור הגנוז אור המונע מסוף עולם ועד סופו וזהו והי' על לב אהרן היינו שהכל הוא ע"י התור' שנקרא לב כנ"ל והבן :

ועשית מעיל האפוד כליל תכלת וכו' פעמון זהב ורמון וכו' י"ל בו' בדרך רמז דהנ' נרמב"ס הלק איכות הדיבור להמשה עניינים אסור ומותר ומזה וכו' עיי"ש והנה הגדיק השלם יכול להעלות כל הדיבורים לעשותם בסוד הקדושה בתורה ותפלה והוא שרימוז הפסוק ועשית מעיל האפוד אפד גימ' פה מעיל לשון מעיל' ובניד' והיינו אפילו בבניד' הפ' היינו דיבורים שלא לצורך אפי' אותם תעש' כליל שיוכלל תכלת היינו במקום הקדוש' והיראה כידוע תכלת היא בהי' ירא' ויכול לעשותם כפי תחרא תרגומו כפי שריון ושריון היינו לדקה ע"ד וילבש לדקה כשריון ולדקה היא רמז על תורה ותפלה כמ"ס באורה לדקה תמלא חיים גם לדקה רמז על תפלה כי ר"ת של לדקה ל' אמנים ד' קדושות וכו' היינו שיעשה דיבורי חול כדיבורי קודש של תורה ותפלה וזהו כפי תהרא כפה המדבר דברי קודש המרומז בתרגום של תחרא וכו' ועשית על

בר"ה מפנין כתפיים ע"ש וזהו שמרמוז שתי כתפיו הם יחוד לזכרון והמש"י :

עוד י"ל שמן זית זך כתיב למאור להעלות נר תמיד כי איתא בר"מ כי התורה היא רמ"ח מלות עשה כדי להמליך הקב"ה על כל רמ"ח איבריו וממילא נמלך על כל העולם ועיין בפרשה משפטים דף קי"ח ע"א וזהו י"ל שמן זית היינו התורה שנמשל לשמן זך היינו יהיה זך בלי שום עירוב שמרים ופסולת וכוונה אהרת רק להמליך הקב"ה על רמ"ח איבריו וזהו מאור ע"ה גימ' רמ"ח להעלות נר כי השכינה כשמקבלת מבין תרי דרושין נעשה נר עיין בפ' תרומה במאמר האי רביא דלא יכול ברכת מזוגא ע"ש וזהו להעלות נר תמיד היינו שיהיה נעש' מן מאור שהוא מספר רמ"ח נר ע"י שתקבל מבין תריין דרושין ויהיה זיווג תמיד בסוד תריין רעין דלא מתפרשין בתדירא והמש"י :

רבוץ יהיה כסול יש בזה רמוז נפלא לענ"ד מה שהגני ה' בזה ברחמיו וברו"ח ע"ד והיה ביום ההיא יהיה ה' אהד וכו' ואיתא בכוונת האר"י ז"ל שהפירוש הוא כך כי השם הוי"ה ב"ה אותיו י"ה הם או"א רעין דלא מתפרשין לעלמין ובאותיות ו"ה יש לשעמים פירוד ח"ן אבל לעתיד יהיה הכל שזה שיהיו אותיות ו"ה ג"כ תמיד ביחודא וזהו הפי' בפסוק ביום ההוא יהיה ה' היינו השם הוי"ה כולו שזה ו"ה ל"ה כאלו היה יהיה היינו שני פעמים י"ה ע"כ והבן וזה י"ל שמרמוז כאן בפסוק כי ידוע שם הוי"ה ב"ה נקרא שם בן ד' וזהו רבוע מ' שהוא כעת רבוע שם בן ד' יהיה לעתיד נכתב יהיה כפול היינו כפל אותיות י"ה ע"ש שיהיה יחוד ג"כ בו"ה תדירא בלי שום פירוד לעולם יהי רגון שיהי' בב"א חמן :

עוד י"ל ע"ד הגמרא כל המשחף שם שמים בצפרו כופלין לו פרנסתו וזה י"ל הרמוז כשמתפלל ע"ז רבוע היינו שם בן ד' יהי' היינו יתהו' שיהי' בבחי' י"ה י"ה כנ"ל כפול אזי יכפול לו הקדוש ב"ה פרנסתו וק"ל :

ולא יזח החושן מעל האפוד והנ' מפרשי התור' מונין אותו בכלל התרי"ג מלות שחייב כ"א מישראל לקיים תמיד כי ידוע שהתור' היא נלחיות ונהג בכל אדם ובכל זמן. וי"ל בו' לפענ"ד מה שחנני ה' ברחמיו וברו"ח איך שמצו' הזאת הוא נוהג בזמן הז' ג"כ כי החושן היה על לבו ואפד הוא מספר פה וזהו ולא יזח החושן היינו הלב מעל האפד היינו מעל הפ' שיהי' פיו ולבו שוים ולא יהי' חלוק לבו מפיו וק"ל :

ונרתתה אל הושן המשפט את האורי' ואת התומי' והיו על לב אהרן וכו' י"ל בו' בדרך רמז האורים דא ירא' שיש בו אותיות ירא' התומי' לשון תמימות ולהדות דא אהבה מספרו אהד והיו על לב אהרן היינו שיהי' בלב שלם בכל לבו שני בחי' אלו ירא' ואהב' :

עוד י"ל ע"ד דאיתא בגמרא כל המתמים עם

יחוד כמו חייב אדם לפקוד וזהו בפקוד אותך היינו כשתייחד אותיות שמהם בא הניגון כנ"ל שהם מספר מגפ' ואז לא יהי' בהם נגה היינו מלפני כנ"ל והמש"י :

ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה וכדעת ובכל מלאכה. י"ל בזה לענ"ד מה שאנו ה' ברחמיו וברו"ח כי גלוי וידוע בשם אה"ו וללה"ה שאחר התפלה שאדם מתפלל צריך ליהרר במעשיו כי עלול הוא ליפול ח"ו לכעס או לשאר דברים שמינה מהוגנים והיינו אם מתפלל במדת יראה נופל מזה אח"כ בכעס חלילה וחם ואם מתפלל במדת אהבה גדולה יכול לבוא לפעמים אח"כ לאהבה שאינה צריכה ומזה תבין בכל מדה ומדה ועלה היעולה בזה הוא לסמוך תיכף אחר התפלה לד"ת או למלאכה והדברים הללו צריך ביאור רב ועומק בהרחבה כי לא ניתן לכתוב על הספר והרב החסיד מוה' יעקב יוסף הכהן סמך דברי פי חכם על משנה במס' אבות כל תור' שאין עמה מלאכ' סופה בטינה וגוררת עון כנ"ל וזה י"ל שמרמו בפסו' ואמלא אותו רוח אלקים היינו רוח ממלא לדבר בתורה ותפלה בחכמה ובתבונה וכדעת ועוד מעלה אחת יתירה הצריך לעבודת ה' ובכל מלאכה היינו לסמוך תיכף אחר התפלה עכ"ס לחיזה מלאכה כמאמר התנא במשנה דמסכת אבות כל תורה שאין עמה מלאכה וכו' וגוררת עון ולזה אמר ובכל מלאכה וזה מה שרצינו לבאר וחכם יבין :

ורחשוב מחשבות לעשות ככסף וכוהב ובנחשו ובחרושת אבן למלאות ובחרושת עץ וכו' דבר זה גלוי וידוע לכל בעלי הדעת כי הכל הולך אחר המחשבה וידוע מה שכתוב בזה"ק ובתיקונים כי המשכן וכליו הם דוגמת עולמות עליונים וליורא דעובדא דמעשה בראשית ומעשהו היה משלש עשרה מדות כסף וזהב וכו' שכולם הם מדות ידועים למשכיל בהם ותורתנו תורת אמת נילחות וקיימת לעלמי עולמים צוודאי לא להגם נכתב מעשה המשכן וכל כליו בתורתנו הקדושה אלא כדי להורות לנו הדרך האיק הוא בכל אדם שיכול לבנות משכן וכלים להשראת השכינה בקרבנו כי זה היה כל מעשי המשכן כמ"ש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכ' בתוכו לא נאמר אלא בתוכם ממש וכמ"ש בתיקונים זכאה הוא מאן דעביד ליה דירה נאה בליציה כלים נאים באברי' דיליה וכו' והוא ע"י הזדככות מדותיו הנשמיים בכל פרסיהם ללבנם ולרפס לעשותם ככסף צרוף וכוהב מזוקק שבעתיים וכנחושת קלל וממילא יבוסל מזה כל גבהות לבו ויהי' לו דיר' נאה בלביה כי בהבטל ממנו כל גבהות לבו אזי יהיה לבו נר דלוק אחרי ה' ותורתו והכמתו ויהי' |אכילתו ושתיתו מזוכך להיות נקרא זה השלחן אשר לפני ה' והוא שאמר דוד המע"ה אם אהן שנת לפעפי תנומה עד אמלא מקום לה' וכו' היינו מקום פנוי מן ע"ז כמו אנכי פנותי הבית מן ע"ז וכשיהיה המקום פנוי וכשר ויבנה שמה בית נכון ונשא להיות מוכן |להשראת

שולי המעיל היינו שפסולת והצנידה והמשיל' שהם דברים האסורים לעשותם פעמון זהב פעמון הוא ע"ד ותחל רוח ה' לפעמו ורמון היינו תפלה שהוא רמו על פושעי ישראל שהם מלאים מצות כרימון וכל תפלה שאין בה מפושעי ישראל אינה תפלה ולא תפלה לרצון כ"א עם פושעי ישראל והוא שאמר להעלות אותם דברי בגידות ע"י חורה ותפלה שיהי' בה מפושעי ישראל ואז נשמע קולו בבואו אל הקודש היינו שאז תפלתו נשמעת כשיהיה בצירוף פושעי ישראל והבן :

פרשת כי תשא

כי תשא את ראש בני ישראל יש בזה רמו הידוע מאה"ו וללה"ה וכבר נתבאר זה כמה פעמים כי לדיקיא אינון שלוהי דמטרוניתא וכל מגמתם יהי' על השכינ' כביכול וכן אמר ג"כ הרב המגיד המנוה מוהר"ר דוב בער וללה"ה על המשנ' אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש היינו מכובד שבראש ר"ל על השכינה כביכול וזה י"ל שמרמו ג"כ בפסוק כי תשא אין תשא אלא תפלה כמ"ש ואל תשא בעדס רינה ותפלה והוא שאמר כשתשא תפלה להש"י את ראש בני ישראל ראוי שיהי' עבור הראש היינו השכינה הקדושה כנ"ל והבן . אופן אחר י"ל ע"פ ששמעתי מחכם אחד בדורינו ה"ה הרב המגיד מפולנא' מוה' יוסף ניו המשל כשאדם מייגע המוח שלו ע"י שלא ישן כל לרכו ואזי כל האברים כבידים עליו ואינו יכול לנענע אותם בשום מלאכה או משא ומתן וכשהמוח פנוי וחזק ורחב אזי בא בהירות ובהירות לכל האיברים וזו אין צריך ביאור כי מיהוש הוא לכל בעל חי מרגישו וכמשל הזה הוא ג"כ בענין הדיקים שהם ראשי הדור והעם נקראים אברי הדיק וכשהראש פנוי היינו הדיק נשיש לו הרחבה והוא פנוי מכל עסקים וטרדות או ממילא יכול להעלות כל האברים שלו היינו המוני עם ויבוא בהירות וריוות להם לעבודת הבורא יתב' ויתעל' וזי"ל שמרמו הפסוק כי תשא היינו כשתרצה לנשא ולהעלות את ישראל אזי תעל' המוח והראש שלהם דהיינו הדיקים והחכמים שהם ראשי הדור שיהי' להם מנוחה והרחבה בדעת אזי ממילא גופא בטר רישא גרירא ויעלו כל בית ישראל עמו ויביא בהם זריוות וחיים וחשק גדול לעבודת הבורא יתברך וזהו את ראש בני ישראל והבן . ויש בזה עוד רמו ע"ד שאמרתי על פסוק ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם לירא' את ה' אלקיך וכו' ויש מזה רמו בכאן ראש בני ישראל ר"ת רבי את ראש בני ישראל ס"ת "שילת וצריך לבאר בעהש"י . ולא יהי' בהם נגף בפקוד אותם יש בזה סוד ידוע' כי המגפ' באה מחמת הסתלקו' ד' שמות הפשוטים מן המלואים מלואים גי' מגפה ע"ה והכוונה שיחזור להאיר בהם הפשוטים וזה י"ל שמרמו בכאן ולא יהי' בהם נגף בפקוד היינו לשון

תשא

מן הצדיק אפילו דבר א' ואות א' יכול האות הזה
 לפרות ולרבות אללו והדבר הזה צריך ביאור רב
 להבין את זה מפני מה הוא כך והוא שאמר הכתוב
 כאן ובחרושת אבן למלאות היינו כי בצלאל הוא צדיק
 גדול אפילו מי שלומד אות א' הנקרא אבן כג"ל
 בשם ספר יציר' כשלומד ממנו אז הוא למלאות היינו
 יכול להתמלאות ממנו בכל חכמה כי האות האז
 הוא פרה ורבה אללו כג"ל והוא צריך ביאור ואין
 כאן מקומו ואיה"ש כשיעזור ברחמיו לפרש אותו
 אזי אבאר אותו בעזרתו לפי קט שכלי :

ובחרושת ען לעשות בכל מלאכת מחשבת וכו' י"ל בזה הרמו ע"ס דאיתא בגמרא

כל העוסק בתורה טל תורה מחייהו ויש להבין זה
 כי גלוי וידוע כי אחר חטא אדה"ר נעש' ציר'
 ונסלו כל הדברי' לעמקי הקליפו' ונחטב רע בטוב
 ולזה צריך לעסוק בל"ט מלאכות וזהו ל"ט מלקיות
 ר"ל זהבן אך דאין לוקין בשבת ות"ח שהוא גם כן
 בחי' שבת כידוע הוא אסור בעשיית מלאכה גשמיות
 רק תורתו אומנתו וא"ת איך יולא הגליעות
 קדושות שנסלו בסוד ל"ט מלאכות כג"ל. יש בזה
 הקדמה עזומה מן אה"ו וללה"ה כי ע"י עוסקו
 בתורה הוא מעל' כל הנלוות הנ"ל וגם כל המלאכות
 הנפעלים בכל העולמות נתגלים ונתעלו על ידו ד"מ
 זה זורע זה קוצר זה הורש בגשמיות או פי
 שמתליף פרה בחמור ות"ח לומד תורה לשמה הוא
 עוסק בענין אותן המלאכות ובוזה מעלה אותן
 הדברים ורוב טוב וגם כל המלאכות הנעשים בעולם
 הגשמי עולים על ידי דיבורו והתקשרותו בתורה
 ובקב"ה אך זה דווקא כשעוסק בתורה לשמה אזי
 מכניס חיות בתורה עצמה כאשר אמרתי על משנה
 במסכת אבות כל המכבד את התורה וכו' פי'
 שנותן כבוד שהוא מספר ל"ב נתיבות ההכמה
 והחכמה תחיה בעליה נמצא עי"ו הוא נותן חיים
 לתורה וזהו צריך ביאור רב ונבון לב ימצא הרבה
 בהקדמה זו וכבר הארכתי בזה בפסוק וירא את
 העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו ותחי רוח יעקב
 וכו' ע"ס זהו כל העוסק בתורה ונותן חיים לתורה
 אזי על תורה מחייהו היינו שאינו צריך לעסוק בל"ט
 מלאכות רק הכל נבררו ע"י התורה שיש בה ענין
 ל"ט מלאכות והוא המחיה אותם ועולים כל הבחי'
 לשורשם וזהו ובחרושת ען חרושת לשון מחשבה
 כמ"ס וחורש מחשבות והיינו כשכל מחשבתו הוא
 ען היינו בהתור' שהוא ען חיים לעשות בכל מלאכת
 מחשבת היינו ע"י התורה נעשה כל המלאכה בסוד
 המחשבה ויש להם עליה וחיים על ידי על תורה
 כג"ל והבן :

א"י ואמלא אותו רוח חלקים בהכמה וכו' לחשוב
 מהשבות ובחרושת אבן למלאות ובחרושת ען
 לעשות בכל מלאכה ע"ד משל מי שהוא למדן גדול
 אינו יכול ללמוד עם תינוקת קטנים ומי שאינו למדן
 אינו יכול ללמוד עם תלמידים גדולים רק לפי בחינתו
 אך מי שיש לו חמיתת החכמה והוא דבוק בה אז

להשריח השכימה שם אזי בודאי יצאם שם שכינתו
 כביכול ב"ה וב"ש כדי לשכון שמה כי בודאי חסן
 באר להיות תמיד עם בניו הידידים והאהובים אליו
 אשן מעיו המו עליהם וכמשל המדרש על פסוק
 ועשו לי מקדש וכו' עשו לי קיטון א' וכו' וכוה הוא
 ממליך הקב"ה על כל אנבים דיליה וממילא נמלך
 על כל העולם כולו ונחפרסם אלהותו ומלכותו בכל
 משלה שאין שום דבר בעולם שלא יהיה בו בחי'
 אלוהות המחי' והמקיים את הדבר ההוא ולכן בכל
 דבר שעוסק בו אפי' בדברים גשמיים הוא מדבק
 עצמו לשורשו בחי' אלוהות שיש בו וביה אמרתי כבר
 על פסוק ה' בציון גדול זרם הוא על כל העמים
 בציון היינו בדברים המלויינים והמסומני' כל הדברי'
 גשמיים הנקראי' בשם כ"א ואחד לפי מה שהוא ד"מ
 כשעוסק בכסף או בזהב או בנחושת ששם הוא
 תורה ג"כ על מדות ידועות או כפססן וכעסקו
 בדברים ההם הוא מדבק עצמו לשורש אוחיות של
 שם דבר ההוא שעוסק בו שהוא חיותו כידוע שם כל
 דבר הוא חיותו או כידוע כי כסף יש בו ג"כ רמו אל
 בחי' תאוה וכן בכל מדה ומדה שהוא עוסק בו אינו
 עוסק בגשמיות הדבר רק מדבק עצמו לשורש הדבר
 לעולם המחשב ועי"ו הוא מזכך כל הגשמיות וכנעני'
 כל הקליפות להקב"ה ב"ה וב"ש וזהו ה' בציון היינו
 בסימן וציון שם כל דבר ודבר נעשה שם ה' גדול
 בהודכות הדבר הגשמי ונחקרב לשמו שהוא שורשו
 וחיותו ובוה זרם הוא על כל העמים היינו שנכנעים
 כל הקליפות ונחפרסם אלהותו ומלכותו בכל משלה
 כג"ל וזה שאמר ג"כ דהמע"ה כי אני ידעתי כי
 גדול ה' ואדוניו מכל האלקים היינו ע"ד הג"ל ע"י
 שאני ידעתי היינו בחי' דעת שמהבר כל דבר לשורשו
 היינו לבחי' אלוהות שיש בו ובוה נודכך הגשמי
 ועולה לה' ובוה נתגלה גדולת ה' ונעשה בזה אדונינו
 שנכנעים כל הקליפות והוא מושל ואדון עליהם וזהו
 מכל האלקים היינו ע"י בחי' אלוהות שיש בכל דבר
 ודבר הנקראים בשם וזה י"ל שמרומז כאן בפסוק
 ולחשוב מחשבות לעשות בכסף ובוה וכו' היינו
 כשעוסק בדברים הללו העיקר הוא להעלותן לעולם
 המחשב' וידבק עצמו שם כג"ל וזה מה שרצינו לבאר :

ובחרושת אבן למלאות וכו' יש לומר בזה כי
 בפסוק הקודם כתיב איך שהתפאר
 הקב"ה את בצלאל לפני ישראל כדי שיאמינו בו
 ישראל בכל דבריו וישמעו אליו לקבל ממנו חכמת
 בנין המשכן וכליו בכדי שלא יאמר כל אחד ואחד שאתו
 חלוי החכמה וכמו שיש הרבה בדור הזה המקבלים
 חיזה דבר מרובם ואח"כ בועטים ברובם ונראה שהם
 חכמו יותר ולזה התפאר הש"י את בצלאל ואמר
 ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור וכו' היינו
 שיש לו זכות אבות ועוד הוא בעצמו מלא בחכמה
 ובחכונה ובדעת ובכל מלאכה כג"ל ובחרושת אבן
 למלאות הוא ע"ס שאמר אחזי"ע וללה"ה לתרץ
 קשיא עזומה במשנה דתסכת אבות הלומד מחבירו
 פרק א' וכו' עאכ"ו ואמר הוא זה כי מי שלומד

שכפולם כי השכינה שורה במעשה ידיו כנ"ל והבן :
ולחשוב מחשבות לעשות בזה בכסף ובנחושא.
 ותרנומו לחלשא אומנון והנה התרנוס
 הזה הוא תמוה גדולה לכאורה שלא נזכר כלל בפסוק
 מזה וי"ל בזה לפענ"ד מה שחנני ה' ברחמי
 וברו"ח ולכאר ג"כ הכפל לשון לחשוב מחשבות כי
 ידוע מי שחושב חיזה מחשבה ואינה מושיאה מכה אל
 הפועל נמצא מחשבתו בפילה והיה כלא היה אך
 כשמושיאה מכה אל הפועל אזי נתקיימה מחשבתו
 ונקרא למפרע מחשבה וזה י"ל לחשוב מחשבות היינו
 שהיה מחשבתו נעשה השוב ע"י לעשות היינו שבא
 לעשיה והושיאה מכה אל הפועל והנה במשכנא היה
 לזר עובדא דבראשית ובללאל היה יודע לזרף
 האותיות של עובדא דבראשית כנ"ל בודאי היה
 מכוון כל דבר כמו במעשה בראשית דליתא בזה"ק
 ובתיקונים כשברא הקב"ה את העולם בתחלה היה
 במחשבה ראשיתא דכולא ואח"כ אפיק ששת ימי
 הבנין וכל חד אפיק אומנותא דיליה כדליתא בזה"ק
 דכל חד גלי עבידתא ויהיב חיליה בהאי יומא והיינו
 כל מדה ומדה מו' מדות שהם נקראים שבעה ימי
 הבנין שבהם נברא העולם וכן היה נמי בודאי אלל
 בללאל שבתחלה היה מחשבה כמ"ש ולחשוב מחשבות
 ואח"כ לעשות שהושיא מכה אל הפועל וכמו שכל
 אחד מו' ימי הבנין אפיק אומנותא דיליה כן הוא
 נמי תיקן כל הו' מדות והו בכסף ובזהב ובנחושא
 שהם מדות חסד גבורה תפארת וכן שאר כל
 המדות ככה הו' מדות אפיק אומנותא דיליה וניתקן
 כל הו' מדות על ידו והו שרימו התרנוס על ולחשוב
 מחשבות לעשות לחלשא אומנון היינו שהש"י נתן בו
 חכמה ותבונה שילמוד מן עובדא דבראשית כמו
 שהיה שם בתחילי מחשבה כנ"ל ואח"כ כל אחד אפיק
 אומנותא דיליה אל הפועל כן ג"כ הוא היה עושה
 בתחלה לחשוב מחשבות ואחר כך לעשות שכל חד
 אפיק אומנותא דיליה והו לחשוב ר"ת "חשב היינו
 המשים שערי בינה היינו שע"י מהשבתו שהי' מן
 עולם הבינה הושיא מכה אל הפועל והמש"י :
איתא בגמרא יודע היה בללאל לזרף אותיות
 שנבראו בהם שמים וארץ להבין זה לרין
 ביאור רחב ואקצר והחכם ישכיל ויבין כי בהבראם
 אותיות באברהם כי בחסד נברא העולם כמ"ש
 עולם חסד יבנה והו כלל גדול שבאותיות נברא
 העולם נמצא היה לירוף האותיות בחסד וידוע
 שהקב"ה מהדש בכל יום המיד מעשה בראשית
 ומנהיג את עולמו במדת החסד כבריאה ראשונה
 נמצא בכל יום הוא לירוף אותיות בחסד שעל ידי
 אותיות ההם הקב"ה מהדש הבריאה וד"מ כשהקב"ה
 משפיע מזון ופרנסה לכל באי העולם בחסדו הגדול
 נעשה לירוף אותיות של פרנסה או של רפואה או
 של שלום וכל השבעה ענייני טובות הנזכר בספר
 יצירה והכל ככה השעשועים של לזקה שיש בעולם
 כידוע מאנשי השם שעל ידם נעשה לירוף אותיות
 של חסד והם הם שמהפכין מדת הדין למדת
 הרהמים

יכול ללמוד עם כולם וכל אחד יכול ללמוד ולקבל
 ממנו לפי מדרגתו. וזה היה חכמת שלמה המע"ה
 שכתוב בו וידבר על העצים ועל האבנים היינו שהי'
 יכול לדבר אף עם מי שהיה לו לב אבן בדכתיב
 והסירותי את לב האבן וכו' מכלל שיש מי שיש לו
 לב אבן. והו י"ל ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה
 וכו' היינו שהיה דבוק לאמיתת החכמה והיה יכול
 ללמוד עם כולם והו ובחרושת אבן היינו אף עם
 מי שיש לו לב אבן והלב מהשב ולכך אמר חרושת
 שסירוסו מהשנה ובחרושת עץ היינו משום שהיה
 דבוק מחשבתו שהוא הרושת תמיד בעץ היינו התורה
 שנקרא עץ חיים והיה דבוק לאמיתת החכמה כנ"ל
 ולכך היה יכול ללמוד עם כולם ושיכנסו דבריו אף
 למי שיש לו לב אבן כנ"ל והבן :

א"י ובחרושת אבן ובחרושת עץ ע"ד מאמרס ז"ל
 הייס אומר לו עשה כך עד שאומר לו לך עבוד
 ע"ז והוא לכאורה אינו מוכן שהוא רחוק שיאמר
 לו לך עבוד ע"ז ממש אך דהאמת הוא כך דיש כמה
 מן הרשעים שאינם מאמינים כלל בע"ז ויודעים
 שאין בהם ממש אך מחמת שאינם מאמינים בה'
 נקראים ג"כ עובדי ע"ז כן נמי הסירוס שם כשהוא
 מתרחק מאמונת אלוהות בכל פעם שמתרחק מן ה'
 ויוכל להיחל שיתרחק ח"ו לגמרי מן אמונת אלוהות
 יתברך ונקרא עובד ע"ז כנ"ל והו י"ל ע"ד הג"ל
 ובחרושת אבן ובחרושת עץ היינו שהיה יכול ללמוד
 אף למי שיש לו מחשבה לעבוד ע"ז והיינו ע"י שהוא
 מתרחק מה' ומאמונתו נקרא עובד ע"ז שהוא עץ
 ואבן והו ובחרושת אבן ובחרושת עץ וק"ל :

א"י ובחרושת אבן ובחרושת עץ. ע"ד יודע היה
 בללאל לזרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ
 וזה י"ל פ' הפסוק ואמלא אותו רוח אלהים היינו
 שהיה בו רוח אלקים לזרף אותיות שברא אלקים
 שמים וארץ ולכך נכתב אלקים כי בבריאת שמים
 וארץ וכל עובדא דבראשית הזכיר שם אלקים כמ"ש
 בראשית ברא אלקים וכו' ויכל אלקים וכו' מלאכתו
 אשר עשה ולכך השכינה היה שורה במעשה ידיו
 והו ובחרושת אבן כי השכינה נקראת אבן ע"ד אבן
 שלימה מסע נבנה היינו שהיה נבנה מאליו כמ"ש
 והבית בהבנותו והיינו ע"י השכינה שנקראת אבן
 והו אבן שלימה מסע נבנה והו ג"כ ובחרושת אבן
 היינו שהיה מלאכת השכינה כביכול והיינו כי איתא
 בתיקונים במשכנא אית ביה לזרף עובדא דבראשית
 וכיון שהיה יודע לזרף האותיות שנבראו בהם שמים
 וארץ ממילא בכלל גם לזרף המשכן שהיה נעשה
 במאמר כמו העולם שנברא בעשרה מאמרות והו
 מלאכת השכינה כביכול והו שאמר ובחרושת עץ
 היינו מחמת שהיה יכול לזרף האותיות התורה
 שנקרא עץ חיים שבהם נבראו שמים וארץ וממילא
 בכלל זה גם לזרף המשכן כנ"ל ולכך היה בחרושת
 אבן היינו מלאכת השכינה שנבנה מאליו כמו אלל
 שלמה כנ"ל והו לפשות בכל מלאכה היינו על ידי
 לירוסים של האותיות היה יכול לעשות כל מלאכה

תשנא

השבת לדורותם ברית עולם לדרתם חסר
 כתיב לשון דירה והיינו שיהיו לשמור את השבת
 ולעשות את השבת לדירות ברית עולם היינו הש"י
 ב"ה שנקרא ברית עולם ע"ש שהוא המשפיע תמיד
 שפע וזכרה לכל העולם ויעשה השבת לדור בו הש"י
 הנקרא ברית עולם והבן :

ויקח משה וכו' למה ה' יחרה אפך וכו' והנה
 בכאן יפלא מה זה השאלה למה ה' והלא
 ידוע לו שבשכיל חטא העגל אך בכאן רימו עבד
 נאמן לרומם מעלת ישראל היינו למה ה' כלומר על
 מה תהיה ה' כשיחרה אפך בעמך ותעשה להם
 כלה ח"ו מה תעשה לשמך הגדול על מי תכנה
 אלוהותך כביכול כי אינו מתכנה אלוהותך רק על
 ישראל כמו ה' אלקי ישראל :

זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך והקשה
 האוה"ה דהיה ראוי לומר לעבדיך לאברהם
 וליצחק ע"ש וי"ל בשני פנים אחד מחמת שהולכים
 בעקבותיהם והם קבעו דרך ה' להיות שכל ומסלול
 להלך בו ולכך בכל עובדא ועובדא שעובדים השם
 ב"ה היא כאלו האבות עלמם הם הם העובדים
 כיון שבנתיבתם הולכים והוא שרימו לאברהם וליצחק
 ולישראל שהם עדיין עבדיך שהם הם העובדים וכל
 פעולות ישראל שלהם הוא ומהם הוא כנ"ל. עוד
 י"ל כי ידוע שהאבות הם בהי' מוהין דעלמא שהם
 חב"ד המתפשטים בכל אחד מישראל וא"ל לעבוד
 שום עובדא בנתי מחשבה מאחד מג' בחי' הנזכר
 ולכך נקראים עבדיך שהם ובהם עובדים השי"ת :
וינחם ה' על הרעה וכו'. י"ל הפי' וינחם ה'
 מחמת אשר דבר לבד ולא ברעותו ורצונו
 לעשות כך וראיה שאמר הניחה לי וכו' ומכאן דרשו
 חז"ל שמכאן מלא מרע"ה מקום להתפלל ע"ש :

ויפן וירד וכו' לוחות כתובים משני עבריהם וכו'.
 ויש להעיר בזה אומרו ב"ש לוחות וי"ל בדרך
 רמו ע"ד שאמר הרב המגיד וללה"ה כיצד עלה
 היינו כיצד יש עליה לאדם בכבש היינו שכובש
 פניו ויהיה נכנע ול"נ כפשוטו כיצד עלה בכבש
 היינו איך יעלה במדרגה ומפרש ופנה לסובב היינו
 כשפונה בכל עסקיו לסובב כל עלמין ואל יזוז
 מהשבתו ממנו וזה י"ל שמרמו הפסוק ויפן היינו
 כשפונה מאת הש"י מיד וירד כי אין עליה רק
 כשפונה לסובב כנ"ל אבל כשיפנה מהשי"ת מיד וירד
 לירידה תהשב לו ואע"פ ששני לוחות העדות בידו
 היינו שהולך בדרך התורה והמלות ואיך אפשר לירד
 ומפרש הטעם שאפשרי הוא מחמת לוחות כתובים
 משני עבריהם היינו שכלול בהתורה רע ועוב ע"ד
 דייקים ילכו בה וכו' והבן :

והמכתב מכתב אלהים הוא הרוח על הלוחות
 ואיתא ח"ת מרות אלא הירות וי"ל
 בזה דהנה ידוע אורייתא וקוב"ה כולא חד ותיבת
 ארכי מרמו ע"ד אלא נשעי כתבית יהצית ע"כ והיינו
 כביכול נפשו של הקב"ה הוא ממש בתורה וכיון
 שהקב"ה בעצמו שם בוודאי ממילא בטל כל הס"א

הרחמים והיינו שמהפכים האותיות שיעשו לירוף של
 חסד וחלילה כשיש רשעים מהפכים וכו' שיהיו
 האותיות שלא ציור שהיא מורה על חסד כמו
 שהיה בעת הבריאה רע בהיפוך ונעשין לירוסים
 אחרים בהיפוך ז' הטובות הנ"ל הנזכרים בספר
 יצירה והלדיקים מהפכין שיהיה לירוף שמורה לשבע'
 הטובות כמו שהיה בעת הבריאה לירוף של חסד
 וזהו יודע היה כללאל לרף האותיות היינו להביא
 הירוף באותיות כמו שהיו בעת הבריאה דהיינו
 לירוף החסד וזהו שנבראו בהם שמים וארץ
 והבן זה מאוד :

עוד י"ל צביאור זה כי ידוע שהאותיות הם קדושים
 ובהם נבראו העולמות ושמים וארץ וכל
 חייליהם וכל מה שאדם עושה הן עב הן ביש חלילה
 הכל הוא באותיות כפי ענין הדבר שעושה וכשעושה
 רע ח"ו אזי הוא פוגם באותיות שנלטרפו אל הרע
 ההוא ומוריד ח"ו האותיות הקדושים לשפלות
 ולעמקי הקליפות וכשיש לדיקים בעולם אזי ע"י מה
 שמדברי האותיות הן בתורה ותפלה בדהילו ורהימו
 או בדברי נשמיות או בסיפורי מעשיות כידוע מן
 א"ל ואלה"ה שיש אנשים שרריך להעלותן בסיפורים
 ולא כל אדם זוכה לזה כי לא כל הרוצה ליסול את
 השם יסול וזהו הוא מעלה האותיות מן העכירות
 והשפלות לאור גדול ומוזכך אותם וזהו כל העוסק
 בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה זוכה פי' שמוזכך
 ומנחמה לדברים הרבה היינו לדיבורים הרבה והבן
 זה וזה י"ל הרמו בדברי חז"ל יודע היה כללאל
 לרף האותיות לרף היינו מוזכך כמו מרף לכסף
 שהוא להסיר הסיגים והפסולת שבו כדי שיהי' לכסף
 זך ונקי וטהור כן היה כללאל יודע איך לרף ולזכך
 האותיות הקדושים מכל סיג ועירוב שבהם
 ולהעלותן לשורשן להיות זך ונקי וטהור והמש"י :

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת
 לדורותם ברית עולם ביני וביני בני
 ישראל אוח הוא לעולם איתא בצעה"ט את השבת
 לדורותם ר"ת אהל ונקדים להעיר הכתוב ועשו
 לי מקדש ושכנתי בתוכם הנה מזה משמע שבלתי
 מקדש א"ל להשראת השכינה בתוכינו אך הענין
 הוא ע"ד מעין עולם הבא יום שבת מנוחה לכך
 י"ל ענה היעולה לשמור שבת כהלכתו ועי"ז יוכלו
 לזכות להשראת השכינה כביכול כי היא כעין מקדש
 שהוא ג"כ מעין עוה"ב והוא שרימו לנו התורה
 את השבת לדורותם ר"ת אהל היינו שהוא ג"כ בחי'
 אהל ומשכן והוא שאמר לדורותם לשון דירה שהוא
 בחי' דירת המקדש שעי"ז ישכון השם בתוכינו וזהו
 שמרמו ג"כ לדורותם ברית עולם היינו באמצעות
 השבת ידור ביניהם הארון ב"ה שהוא ברית של
 העולם שהוא המשפיע האמיתי לכללות העולם והוא
 שמיים א"כ אוח הוא לעולם ג"כ ר"ת אהל
 היינו זה אוח הוא לעולם בלי הפסק אפי' בזמן
 שאין מקדש מ"מ שבת לא בטלה והוא מקדש והבן :
א"י ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את

ואם לאו ח"ו אז נוסל חבירו חלק רע שלו ונש"ה
 אויביו אלביש בושת שלו והיינו הרע שלו ועליו יציץ
 נזרו היינו הטוב של חבירו שהוא לכתר ועטרה לו
 עליו היינו על המוכיח יציץ שנוטל חלק חבירו בנ"ע
 והנה לוח הוא בחי' לב כמ"ש כתבם על לוח לבך
 ולכך נקרא אדם בשם לוחות כי יש לו שני לבבות
 היינו משכן ינה"ט ומשכן ינה"ד והנה ידוע מדריגת
 משה היה ונחנו מה והיה רוצה תמיד לקרב כל
 המדריגות תחתונים להשם ב"ה והיה מוכיח תמיד
 לאותם שלא הלכו בדרך הישר וזה י"ל הרמז מפסולת
 של לוחות היינו מן מדריגות תחתונים של בני אדם
 שהם בחי' לוחות העשיר משה והיינו כנ"ל כי רצה
 לקרבם ואמר להם דברי מוסר ויראה וממ"נ העשיר
 אם לא שמעו לו אז נטל חבירו חלק הרע שלו
 בניהגס ואם קיבל דבריו אז הגיע לו יותר הארה
 מחמת שנתדבק בו טוב חבירו והבין:

עוד י"ל מפסולת של לוחות העשיר משה כי איתא
 בזוהר אל תראו כי לחמנו הם וכו' אינון
 בגרמייהו מזמנין לאינון דמשתדלין באורייתא עיי"ש
 וכתוב והלוחות מעש' אלקים המה והמכתב מכתב
 אלקים הוא וכו' הכל בחי' אלקים ואיתא בכתבים
 שיש ק"ך צירופי אלקים והמותרות היינו שמרים
 שהם הקליפות ר"ל וז' י"ל הרמז מפסולת של לוחות
 היינו מן פסולת של בחי' אלקים שהם הקליפות
 מהם העשיר משה כי אינון מזמנין וכו' וק"ל:

עוד י"ל פסל לך שני לוחות וכו' אשר שברת וכו'
 והיה נכון לבוקר וכו' יש בזה רמז ע"ד הידוע
 כי כל בר ישראל יש לו שורש ואות בתורה ע"ד
 אורייתא וקב"ה וישראל חד אינון וכשאל מישאל
 חוטא ח"ו הוא פוגם באותו אות שבתור' אשר אחיותו
 בה ומחשיך אורה וכשחוזר בתשובה הוא חוזר
 למקומה הראשון להאיר אורה של תורה מחדש והוא
 שרימו כאן אחר שחטאו ישראל בעגל וידוע שהפגם
 נמשך למשה ג"כ כמ"ש לך רד כי שחת עמך וזהו
 פסל לך שני לוחות אבנים היינו אותיות ותיבות
 אשר היו מקודם אשר שברת וקלקלת וכו' תראה
 לבנות ולתקן מחדש אור התורה והאותיות וזהו
 פסל לך דייקא בך בעצמך היינו שיאירו בך האותיות
 כמקודם החטא והוא שרימוז חז"ל באמרם הפסולת
 יהיה שלך כי ידוע השב מאהבה זדונות נעשו לו
 כזכויות והוא שאמר הפסולת היינו זדונות שהם
 מלך עכירות הקליפה יהי' ג"כ שלך שתכניס'
 לקדוש' ע"י תשובה מאהבה וכו' והיה נכון לבוקר
 הנה נכון בהיפוך ג"כ והוא מרמז על בחי' אהבה
 ויראה שהוא מדה"ד ומדה"ר והיינו שישוב באהבה
 ויראה ועוד מרמז שיראה להפוך מדה"ד למדה"ר
 וזהו לבוקר היינו שיזריח אור בוקר בחי' חסדים
 גמורים ועד"ז י"ל על פסוק נכין לבו בעוה צה'
 סמוך לבו לא יירא וכו' והבין:

עוד י"ל ע"ד כל מי שיש בו יראת שמים דבריו
 נשמעים וזהו דברי חכמים בנחת היינו
 לייחדא שכינתיה וזהו בחי' יראת שמים שהוא
 מלכות אז נשמעין דבריו והבין:

ואדעך בשם י"ל בדרך רמז ע"פ דאיתא בגמ'
 על פסוק ומעשה ידיו מגיד הרקיע
 מעשה ידיהם של לדיקים מי מגיד הרקיע פי' כשיש
 ח"ו עלירת גשמים והם מתפללין ע"ז ויורד גשמים
 וזה י"ל שמרמז ואדעך בשם בשם ע"ה מספר גשם
 והיינו ע"ש גשם שירד על ידך בזה ואדעך כנ"ל וק"ל:
פסל לך ואיתא מפסולת של לוחות העשיר משה.
 וי"ל בזה ע"ד רמז ע"פ ששמעתי מן הרב
 הקדוש מו"ה יעקב יוסף הכהן ז"ל על פסוק אויביו
 אלביש בושת ועליו יציץ נזרו ע"פ דאיתא זכה נוסל
 חלקו וחלק חבירו בנן עדן לא זכה נוסל חלקו וחלק
 חבירו בניהגס והנה כל אדם יש בו בחינת טוב ורע
 וכשמוכיח לחבירו ואומר לו דברי מוסר ויראה אם
 חבירו מקבלו אז מתדבק טוב של חבירו לטוב שלו

ואין שום שליטה להם וכו' שבטלין כל הס"א ואין
 להם שום שליטה עליו כיון שהקב"ה שורה עליו וזהו
 ג"כ שיטור הכתוב והמכתב מכתב אלהים הוא
 שאלהים הוא הכותב את התורה כדאיתא בפסי
 כתבית וכו' ולכך חרות על הלוחות היינו חירות
 כנ"ל כיון שהקב"ה בעצמו שם צודאי בטלין כל
 הקליפות וכל השיעבוד:

ואתה אמרת ידעתוך בשם וגם מלאת חן בעיני
 והקשה האוה"ח למה שינה מרע"ה ממאמר
 הש"י אליו שהקדים מלאת חן בעיני ואח"כ ידעתוך
 בשם וי"ל בזה ולהקדים מה שכתוב בזה"ק שבשם
 משה מרמז אורות עליונים ועולמות עליונים לאין
 שיטור ע"ש וזה י"ל הרמז כי מרבע"ה היה עניו
 מכל האדם אמר ידעתוך בשם פי' שקבעת בשמי
 אורות וקדושות עליונים ע"ד צטרם אלרך צבטן
 ידעתוך ולכך וגם מלאת חן בעיני אבל הש"י
 אמר בהיפוך כי מלאת חן בעיני מחמת גודל
 הטוב וכשרון הטוב ומפעל הטוב שלך לכך ואדעך
 בשם היינו נתתי לך שם הזה שנקבעו בו אורות
 עליונים יקרים וכו' והמשכיל יבין:

פני ילכו והניחותי לך י"ל בזה בדרך רמז ע"פ
 שאמרתו ע"ד הללה דברי חכמים בנחת
 נשמעים היינו דברי חכמים הוא שרוצה להיות
 נחת רוח להם זה תמיד שומעים מהם ומה הוא
 הנחת רוח שלהם כששופע עליהם תמיד יראת
 שמים שהוא אור פני מלך וכוה הם חיים וזה י"ל
 פני ילכו היינו האור פנים שלי והניחותי לך היינו
 שזה יהיה לך לנחת והבין:

עוד י"ל דברי חכמים בנחת נשמעים ע"ד נחות
 דרגא וגסיב איתתא היינו רזא לייחד קוב"ה
 ושכינתיה וזהו תמיד עסק ודברי חכמים בנחת
 היינו לשון נחות דרגא כנ"ל היינו לייחד תמיד
 קב"ה ושכינתיה וזהו נשמעים שהוא לשון יחוד
 כמו השמיעי לי הנזכר בגמרא והבין:

עוד י"ל ע"ד כל מי שיש בו יראת שמים דבריו
 נשמעים וזהו דברי חכמים בנחת היינו
 לייחדא שכינתיה וזהו בחי' יראת שמים שהוא
 מלכות אז נשמעין דבריו והבין:

ואדעך בשם י"ל בדרך רמז ע"פ דאיתא בגמ'
 על פסוק ומעשה ידיו מגיד הרקיע
 מעשה ידיהם של לדיקים מי מגיד הרקיע פי' כשיש
 ח"ו עלירת גשמים והם מתפללין ע"ז ויורד גשמים
 וזה י"ל שמרמז ואדעך בשם בשם ע"ה מספר גשם
 והיינו ע"ש גשם שירד על ידך בזה ואדעך כנ"ל וק"ל:
פסל לך ואיתא מפסולת של לוחות העשיר משה.
 וי"ל בזה ע"ד רמז ע"פ ששמעתי מן הרב
 הקדוש מו"ה יעקב יוסף הכהן ז"ל על פסוק אויביו
 אלביש בושת ועליו יציץ נזרו ע"פ דאיתא זכה נוסל
 חלקו וחלק חבירו בנן עדן לא זכה נוסל חלקו וחלק
 חבירו בניהגס והנה כל אדם יש בו בחינת טוב ורע
 וכשמוכיח לחבירו ואומר לו דברי מוסר ויראה אם
 חבירו מקבלו אז מתדבק טוב של חבירו לטוב שלו

תשא

דור ודור יש לדיקים שהם אנשי הסד ומעוררים בפעולתם רב חסד היינו ההסד הגדול המשפיע על כל העולמות מא"ס עד א"ת בן יאיר היינו שנלקח ממקום המאיר באור זך ובהיר איש ימיני היינו כשמו בן הוא שהוא בחי' רב חסד שהוא מצד הימין וזהו בכל דור ודור והבן :

וַיִּרְדּוּ אומן את הדסה היא אסתר בת דודו כי אין לה אב ואם. ו"ל בזה בדרך רמז מה דאיתא

בגמרא שמרדכי השביע שידה ובאה בדמות אסתר אל אחשורוש ואחשורוש לא נגע באסתר. והנה בתיקונים איתא וזוה הנערה באה אל המלך נערה ודאי באה אל המלך דאיס לא ידעה אלא בעל' וכמו דבערב היא באה נערה בתולה ודאי הכי נמי בצוקר היא שב' נער' בתולה ודאי. ובה ערב וצוקר פעמים קורין לישראל בעלה וסהדין עלה דלא חליפת ליה היא ובנהא באחרא ובגין דא ישראל אמרין בכל יומא שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד שמע אחד שם אח עד את נסיר לה בגין דאח לצר' יולד ועל' אחמר אתה סתר לי ביה איהי נסור' וכו' איבו דאתמר כאשר הית' באחמ' אתו ולא נגע בה נוכרא' דאיהו אחשורש בגין דאח עמה ודאי ואיהו סתיר לה מיני' ע"ש בתיקונא חד ועשרין דף נ"ג ע"א ולדרך זה י"ל הרמז כאן בפסוק שכתוב אמן הסר וא"ו שהוא מספר ז"א יחוד הוי"ה ואלדנ"י ב"ה. והוא שאמר ויהי אמן שעש' יהוד את הדס"ה היא מספר ע"ד שהוא שמע אחד אח שם עד ובזה הוא סתר לה מניה וזהו היא אסתר היינו היא עצמה היתה מוסתרת מאחשורוש כנ"ל ומשנ"ל :

עַד ירמוז ויהי אומן את הדסה ע"ד ואהי' אללו אמן א"ת אמן אלא אומן היינו שע"י התור'

ברא השם ב"ה את העולם וידוע לדיקים בהדיש תורתם שמהדשים בוראים ג"כ שמים וארץ חדשים ונתחדש על ידיה' תמיד מ"ב וידוע שמ"ב נקרא מלאכה כמ"ש ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו וכו' והקב"ה הוא האומן הגדול ע"י כלי מלאכה היינו התורה ברא כל מלאכתו וכן הוא בלדיקים ע"י התורה שמתחדשים בה נתחדש מ"ב ונעשים הם אומנים שעל ידם נעשה המלאכה והוא שמרמו על מרדכי הנדיק ויהי אומן שהוא אומן את הדס' היינו ע"י התורה שנקרא היים מספר הדס ע"ה וע"י התורה הוי' בורא שמים וארץ חדשים כנ"ל. הדס' היא אסתר ע"ד לדיקים נכתבין לאלתר לחיים וזהו הדס' הם הנדיקים שנמשלו להדס והדס גימ' חיים ע"ה אסתר גימ' לאלתר וזהו הדסה היא אסתר שהנדיקים נכתבין לאלתר לחיים והבן :

היא אסתר בת דודו. י"ל ע"ד שכתב בעה"ט על פסוק או דודו או בן דודו יגאלנו ע"ש והענין הוא דא"א לשום גאולה להיות כ"א ע"י בחי' מלכות

בית דוד רק דהחילוק הוא שגאול' דלעתיד יהי' בבחי' דכורא ויהי' גאולה שלמה וכל הגאולות שלפנינו הם בבחי' נוקבא אבל הכל צריך להיות ע"י בחי' מלכות בית דוד וזולתו אין שום גאול'. וקשה

בזה ע"ד שמתחתי מן אה"ו וללה"ה על הא דאמר משה רבכם קוביוסמס הוא נוגב נפשות להבין זה גם להבין והביטו אחרי משה איך דור דעה כדורו של משה יביטו אחרי משה וצפרט שיחשדו אותו באשת איש ופי' הוא ז"ל כי משה רבינו נולד בבחי' שיהיה רשע גמור ויהיה לו כל המדות רעות אך שהוא הפך ושיבר כל המדות רעות והשתדל רק להכניס עצמו במדות טובות ע"כ ויש לפרש דבריו הקדושים כי ידוע בכוונת הקסורת כי מה"ש במילואו הוא מספר מות ונמתק ונעש' האמת עיי"ש ולכך הם לא הבינו ולא הסתכלו אל האמת וראו רק הבחי' הרע שהיה בו והיינו הצירוף של מות הרומז בשמו ולכך והביטו אחרי משה היינו שלא הסתכלו רק בחי' אחוריים של משה וחשדוהו גם באשת איש כנ"ל שהיה נולד בבחי' כל המדות רעות אבל כאן כשהוריד הלוחות מן השמים כתיב ויראו בני ישראל כי קרן עור פני משה ע"ד בתורתו של ר' מאיר היה כתוב כתנות אור בא' וזהו הרמז כי קרן היינו האיר אור משה שעשה מן בחי' רע שלו שהוא עור אור בא' ודבק עצמו אל בחי' האמת שבו שהוא אור פני מלך חיים וזהו והשיב את המסוה על פניו כי מסוה הוא מספר אלף ע"ד ואחלפף חכמה היינו שהיה מדבק עצמו לחכמה אמתית או י"ל אלוף לשון מופלא ומכוס' היינו שאז ראו בו שגם כהוולדו היה בו בחינת הטוב והאמת ג"כ אך שהיה בהעלם ומכוסה ועתה בא להתגלות והבן :

אֵן י"ל כי קרן עור פני משה וכו' כי ידוע מה שנזכר בתיקונים מהות האדם ומעשהו הן טוב הן ביש ניכר בשרעוטיין שלו שעל פניו וידיו ע"ש והנה כשנולד בוודאי היו השרעוטיין שלו מרמזים על בחי' הרע שלו שנולד בזה והוא שאמר כי קרן היינו האיר עור פני משה עור דוק' היינו השרעוטיין שלו שנתהפך מביש לטב והיו מראי' על בחי' הטוב והאמת שהתדבק בו והשיב את המסוה על פניו וכו' היינו כי פעמים כתוב בכתבים שע"י האל"ף היינו כשממשיך אלופו של עולם בתוך אותיות מות נמתק ונעש' ואמת ע"ש והוא שאמר והשיב את המסוה שהוא מספר אלף במילואו היינו השראת אלופו של עולם על פניו כי התדבקת למדת אמת נמתק ונעשה מן אותיות מות אמת והבן

דרוש לפורים

מה שחנני ה' ברהמיו וברוב הסדיו בעניינא דמגלה :

אִישׁ יהודי היה בשושן הביר' ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש איש ימיני. גלוי וידוע שם יהודי נקרא ע"ש יהודה ובאותיות יהודה יש שם הוי"ה ב"ה שמור' היה הוה ויהי' והוא רמז איש יהודי הוי' והוא הוה בכל דור ויהי' תמיד ולא יעבור מתוך היהודים בחי' יהודי ושמו מרדכי היינו הארת בחינתו הוי' רב הסד גימ' מרדכי וזהו בכל

עם ולמלך אין שוה נהניחם והוא מרומן ג"כ זכות גדול כי ידוע שישראל הם שויס להקב"ה כי הוא אחד וישראל עם ג"כ אחד ויכח אחד וישר' באחד והוא שמרומן בדבריו ולמלך אין שוה היינו שאין שום מי שיסתוו' למלכו של עולם כי אם ישראל ולכך צריך להניחם כדי שיהי' להקב"ה על מי להשרו' שכינתו נמצא כל דבריו היו דברי זכות ומליצת טוב על ישראל וכן יהי' לעולם שיתפכו כל המקטריגים לסנגורים וימליצו טוב על ישראל בזה ובכח אמן:

ותעמוד בחצר בית המלך הפנימית נכח בית המלך והמלך יושב על כסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית. י"ל בזה בדרך רמוז ע"ד שאמרתי מכבר על פסוק ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו ע"ד בני חיי ומזוני במזלח תליא מלתא ופיין בזה"ק מהו ענין מזלח והנה יצחק הי' צריך להתפלל על בני והיה צריך להתעורר בחי' מזלח שהוא המקור לזה כנ"ל והוא שרומן ויעתר יצחק לה' לנוכח נוכח גימ' מזלח וע"ש ביארנו במקומו והנה ידוע כאן היתה הגזירה לאבד אנשים ונשים וסף ושללם לבזו נמצא היתה אסתר צריכה להתפלל על שלשה דברים אלו התלויים במזלח שהם בני חיי ומזוני שאם לא הית' תולה התפלה כי אם בחיי היה גם כן סכנה בחיי בניו וגם בענין ושללם לבזו ולכך היתה צריכה להתפלל על כל הג' דברים הג"ל והית' צריכ' לעורר בחי' זו כנ"ל והוא שרומן הפסוק ותעמוד אין עמיד' אלא תפלה. בחצר בית המלך הפנימית נכח בית המלך וידוע בכ"מ שכתוב המלך סתם הוא המלך הקב"ה והוא שרומן שהיתה מתפללת לעורר בחי' מזלח שהוא המקור לג' דברים שהית' צריכ' להתפלל עליהם וכן עזר לה הש"י ונענית בתפלת' והוא שאמר והמלך יושב על כסא מלכותו בבית המלכות נכח וכו' היינו המלך סתם שהוא ממ"ה הקב"ה הי' מעורר בזה כח שהוא מזלח לקו' בני חיי ומזוני וממילא הועילה לכולם והבן:

אם מורע היהודים מרדכי אשר החלות לגפול וכו' עודם מדברים עמו כו'. י"ל בזה בדרך רמוז ע"ד שאמרתי ע"פ והי' ערס יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע ע"ד מאמרם ז"ל ה"ד שבהא דלכורא כד אמר משיב הרוח ונשיב זיקא מוריד הגשם ואחא מיפרא ע"ש וזהו עוד הם מדברים ואני אשמע ועיין בזה במ"א וזהו ג"כ הרמוז כאן נפול תפול לפניו עודם מדברים תיכף ה' ישמע להם לגדול צדקתם אשר הם מורע היהודים כו' והמשכיל יבין:

וחמת המלך שככה. י"ל בזה בדרך רמוז ע"ד חמת וכו' ואיש חכם וכפרנה כדאיתא בכונת הקטורת ויאמר ה' אל משה וכו' כי שם מה"ש במלואו מספר מות נמתק ונעשה האמת שהוא ג"כ מספר מה"ש במלואו ותיבת מה"ש אותיות משה וזהו י"ל הרמוז כאן וחמת המלך של עולם אם צריך לשכך אותו הוא שככה מספר משה ועי"ז חמת המלך שככה והבן:

ומרדכי

נבאורה הא אסתר היתה משכב בנימין ועל ידה היתה הנאולה והוא שרומן הפסוק לתרן זה בת דדו אותיות דוד היינו שהאדון ב"ה הי' מאיר בזה אור התנוצצות בחי' דוד ככדי שיכול להיות נאולה על ידה שאמר היא אסתר שהי' נסתר בזה בחי' דוד והיא בת דודו והבן:

כי אין לה אב ואם ע"ד שמעי בת וראי והפי אונן ושכחי עמך וזית אביך ויתאו המלך יסיד היינו כשוכה לגמרי בעמו וזית אביו ואינו מדבק עצמו רק להשם ב"ה ואז ויתאו המלך יסיד. וזת צר היינו התורה היא לו צר היינו רפואה כמו הצרי אין בגלעד ע"ש וזהו ג"כ הרמוז כי אין לה אב ואם והמש"י:

ויאמר המן למלך אהשורוש ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים בכל מדינות מלכותך ודתייהם שונות מכל עם וכו' ולמלך אין שוה להניחם וכתב אה"ה בחלום הדבר בו בכתוב הזה דחציו אמר המן וחציו הוא תשובת רזה"ק בזה האופן המן אמר מפוזר ומפורד בין העמים ורו"ק משיב' בכל מדינו' וכו' פי' שאינם יושבים בשדה ומדבריו' ועוד מלכותך שהם עיקר מלכותך וכו' ע"ש והנה להבין זה אף שבאמת הכל אמר המן וכוונתו הי' למסיר' אף נלננה בו רזה"ק ודיבר דבורים קדושים להמליץ טוב על ישראל וכמו שראינו ששרת' רזה"ק על בלעם כדי לברך את ישראל וזהו לגדול חסדו של הש"י ומאהבתו אשר אהב לעם סגולתו והנה בש"ס דרשו בענין מסירת המן הי' מרומן ג"כ קטרוג על ישראל לפני מלכו של עולם כמו ישנו עם אחד ישנו מן המצו' ע"ש וגראה לפענ"ד שיש ג"כ בדברים אלו של המן רמוז זכות על ישראל וכל דבריו שהי' אומר לקטרוג הכל יש בו ג"כ זכות גדול על ישראל והשי"ת ברחמיו עשה זה ושלח דבורים כאלו בפיו והי' באופן זה המן אמר ישנו עם אחד היינו העם אחד שהם ישראל שנבראו כדי לעסוק בתורה והם בעלים מד"ת והם בחי' ישנים כמו יושב בעל כישן דמי והוא קטרוג גדול ח"ו כמאמרם ז"ל כשמרפין ידם מד"ת מיד נלכדים מ"מ בדברים אלו מרומן ג"כ זכות גדול על ישראל ע"ד שאמר אח"ז זללה"ה אינו דומ' שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד היינו שמכנים אחד שהוא אלופו ש"ע בתוך לימודו והוא שמרומן ישנו עם אחד היינו ששונים לפעמים הוא עם אחד שלומדים תורה לשמה ומכנים אחד בלימודו וברגע אחת ההוא שפוסקים בתורה לשמה מתקנים כל העולמות ומעוררים שפע וברכה על כל העולמות גם אמר מפוזר ומפורד וכו' היינו שישראל אין להם אחדות ע"ז רק חלק לבם ולכך עתה יאשמו ח"ו ומרומן ג"כ בדבריו סנגוריא וזכות על ישראל והיינו מפוזר ומפורד בין העמים שבין העמים הם מפוזרים ואינם מתערבים עם העמים כי ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם ולכך מעלה גדולה היא שהם מפוזרים בין העמים ואינם מתערבים עמהם ודתייהם שונות מכל

דרוש לפורים

גם שמחה אחרת חמשה היינו שזכו לחמש אורחות
שבה' חומשי תורה כנ"ל ע"י שקיומו מה שקבלו כבר
ושאון זה מילה ע"ד שאמרתי כבר ע"ס כל פרק
לא יאכל בו ואח"כ כתיב תורה אחת יהיה לכם
היינו תורה ממש היא אחת עם בחי' מילה שהוא
ברית מספר תרי"ב הוא מספר תורה רק א' חסר
וזהו תורה אחת היינו ועוד אחת היא ממש ענין
הברית רק לכם יהי' שאתם בבחי' ברית שהוא תורה
וזהו ג"כ כאן שזכו לתורה ממילא זכו ליכנס בבחי'
ברית שהוא ענין אחד עם תורה ממש כנ"ל והבן:
ליהודים היתה אורה זו תורה וכו' וי"ל ע"ד מה
שחנני ה' ברחמי וברו"ח כי ידוע
הכופר בע"ז נק' יהודי ושמעתי בשם אה"ז זללה"ה
שגאזה נק' ע"ז וכל הכופר בה נק' יהודי ומרע"ה
היה עניו מאוד מכל האדם שהי' בחי' מה והוא
הוי"ה והתפשטותו ולכן ניתנה התורה אליו כי בדעת
חדרים ימלאון ועל ידו נתמלא הוי"ה בעשר אותיות
להאיר בעשר מאמרות שורש של כל התורה רמ"ח
מ"ע ושם"ה ל"ת בחי' מה וזהו זכה ע"י ענוה שהיה
בחי' מה וזהו וירא חלקים את האור כי טוב לגנוז.
ושמעתי בשם אה"ז זללה"ה היכן גנוז בתורה וע"ס
במקומו. וזהו שראיתי בחלומי פי' על מעשה הנזכר
במדרש ר' אליעזר ור' יהושע היו מהלכים בספינה
והיה אחד מהם ער וא' ישן ניטר רבי אליעזר
ונזדעזע רבי יהושע אחר ליה מפני מה נזדעזעת
אמר מאור גדול ראיתי בים אמר שמא עיניו של
לוייתן הוא שנאמר עיניו כעפעפי שחר ע"כ והוא
רמז כי התורה הוא ים החכמה והספינה היא
מוח של האדם וכשהיו מהלכים השני גדולי ישראל
בים החכמה והיו עסוקים בה היה א' בבחי' ער
וא' בבחי' ישן שלא נכנס כ"כ בבחינת החכמה באלותו
זמן ונזדעזע ושאל אותו מה זאת הפליא' וא"ל זהו
פליאתו נשגבה שמאור גדול היינו אותו המאור
שמתכלין בה מסוף העולם ועד סופו שגנוז הקב"ה
ראה אותו בים פי' בים התורה כנ"ל וזהו שהיה
מתמהמה ענין של גניז' זו כיון שהכל יכולין להסתכל
בו מסו"ע וע"ס ע"י התורה והשיב לו שמא מפיט
של לוייתן הוא ר"ל שאין זה אלא לצדיקים המלוים
ומדבקין עצמם תמיד בעת עוסקם בתורה להבורא
ב"ה והם לבדם יכולין להשתמש באלותו מאור ולא
בלעדם. וזהו ליהודים היינו אותם שכופרים בע"ז
שהוא גאזה והם בבחי' מה להם היתה אורה זו
תורה היינו האור הגנוז בתוך התורה:

בר מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול
ליהודים ורצוי לרוב אחיו דורש טוב לעמו וכו'
י"ל בזה משנה היינו כל מה שלומד היה למלך שהיה
מדבק עצמו לשורש אלהות שבתורה וזהו אחשורוש
שהי' מחבר עצמו לשורש ומקור של התורה
וגדול ליהודים היינו שהי' מגדל ומרומם את היהודים
גם רמז הוא כי יש יו"ד עילאה יו"ד תתאה והוא
שאמר שעשה גדול ליהודים היינו לשני הוידוי"ן והיה
מקרב הויד"ד תתאה ליו"ד עילאה. רצוי לרוב אחיו
היינו

ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות. י"ל
ע"ד נכנס יין יצא סוד דהיינו ויאמר
המלך לאסתר במשחה היין וכיון שנכנס יין יצא
סוד דהיינו לדיק יסוד עולם שהוא מרדכי וזהו
ומרדכי יצא מלפני המלך והמש"י:

עוד ירמוז כי מלכות סתם היינו מלכות שמים
שהיא יראה והנה יש אדם כשהוא לומד לפני
המלך ד"מ בתורה ותפלה אז הוא ירא מפני המלך
וכשהול' מלפני המלך היינו לעשות נרכיו אז שוכח
ביראת המלך ולא כן הוא עיקר התכלית רק כמ"ס
כש"ס אומ"ח שויתי ה' לנגדי תמיד זהו כלל גדול
במעלות הצדיקים וכו' כי מכה"כ ומה נופל עליו
יראה והכנעה מפני השי"ת ע"ס והוא שמרמוז
שמרדכי' זו היה במרדכי הצדיק ומרדכי יצא מלפני
המלך וכו' היינו אף ביציאתו מן המלך כנ"ל היה
ג"כ בלבוש מלכות היינו בבחי' יראה והבן:

עוד ירמוז ע"ד ששמעתי בשם אה"ז זללה"ה ע"פ ה'
מלך גאות לבש שדקדק הא איתא בכ"מ שאתה
מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו
והיכן נרמז כאן ענותנותו ואמר ז"ל שהפי' הו' כך
ה' מלך גאות לבש היינו שהלבוש הוא רק גאזה אבל
באמת תוכן פנימיותו כביכול אתה מוצא ענותנותו
והוא שמרמוז שהיה מרדכי מדבק עצמו אל בחי' מדת
הש"י בזה שהיה לו רק לבוש מלכות שמחוץ נראה
מלכותו אבל תוך פנימיותו הי' לו ענוה יתירה והבן:
עוד ירמוז כי ידוע מלכות הוא בחי' דין ע"ד דינא
דמלכותא דינא ומרדכי גי' רב חסד וידוע כי
העולם לא היה יכול להתקיים במדת החסד לבד שלא
היה עונש לרשעים ושיתף מדה"ד עם מדה"ר והוא
שמרמוז ומרדכי היינו רב חסד יצא מלפני המלך
ממ"ה הקב"ה בלבוש מלכות היינו בשיתוף מדה"ר
בחי' מלכות עם מדת החסד והרחמים והבן:

עוד ירמוז ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות
תכלת וחור ועפרת זהב גדולה וכו' י"ל בזה
בדר"ר ע"ד ותלבש אסתר מלכות ואמרו חז"ל שלבשה
רוה"ק והוא שאמר גם כאן ומרדכי יצא מלפני המלך
מלכו של עולם בלבוש מלכות היינו רוה"ק ומפרש
ואזיל יותר תכלת היינו בחי' רוה"ק ע"ד תכל' דומה
ליס ויס דומה לרקיע ורקיע דומה לכסה"כ והיינו
רוה"ק אשר יערה עליו ממרום מכסה"כ וחור הוא
אותיות רוח ג"כ לכוונה זו ועפרת זהב גדולה כי
ידוע שיש זהב סגור אשר כל שסת ימי המעשה הוא
סגור וביום השביעי יפתח והוא גדול האיכות ועיין
בזוה"ק ותקונים מזה והוא שמרמוז שהיה מלבוש
בעפרת ולבוש זהב גדולה מן זהב הגדול כנ"ל והבן:
ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר ואיתא
בש"ס אורה זו תורה שמחה זו י"ס

וששון זה מילה י"ל ע"ד שאמרתי תורה מגילה מגילה
נתנה היינו ע"י קריאת המגילה ב' פעמים ניתנה
התורה כמ"ס קימו וקבלו ודרשו ז"ל קיימו מה שקבלו
כבר וזהו אז ליהודים היתה אורה זו תורה ושמחה
זה יו"ט היינו בחי' הארת יו"ט ג"כ היה שם ממילא

דרוש לפורים

היינו שהיה מרוצה לגדולים שבאהיו שהיו מבינים ויודעים ערך מעלתו דורש טוב לעמו היינו שהיה מלמד זכות על ישראל והי' דורש תמיד הטוב שבעמו שהיה מוצא הטוב שבהם ודובר שלום לכל זרעו והבן: **שושנת** יעקב זהלה ושמחה י"ל בזה מה שחנני ה' ברחמיו וברו"ח כי ידוע המלאך נקרא ע"ש העובדא שהוא עוסק בו כמ"ש והוא פלאי כי לפי העובדא כה יקרא וכן השכינה כביכול לפי העובדא שנעשה למטה כך נקרא בשם לפעמים בשם מלאך ולפעמים בשם שושנה והנה כאן שהיה עיקר התחלת הנס לבטל הגזירה בשושן וענין הנס היה הל' והוא אותיות זהלה ולכך נקרא השכינה שושנת יעקב זהלה ושמחה. בראותם יחד חכלת מרדכי כי ידוע תכלת הוא בחי' דין ומרדכי גימ' רב חסד וזהו ששמחה בראותם יחד תכלת מרדכי היינו שנתאחדו ונמתקו הדינים עם רב חסד. תשועתם היית לנצח כי ימי הפור' האלה לא יעברו לעולם וזכר' ונעשי' ממש בכל דור ודור כמבואר בשם אה"ו זל ה"ה: **עוד** ירמוז שושנת יעקב זהלה ושמחה כי איתא בתיקונים שושנה עילאה דא ק"ש של שחרית שושנה תתאה דא ק"ש של ערבית חדי ר"ש הדוא סגיא אמר לחבריא בוודאי הדוא אודמנת לגבי שכינתא דאיהו חולה דהא אם שושנה דהא יהיב ביננא לא הוי אהוותא בגין דשושנים אינון רמיזין לקבל בית ראשון ושני דאומי הקב"ה ע"ש תיקון עשרים וחמשה ס"ד ע"כ וזהו שמרמוז שושנת יעקב היינו ב' שושנים או זהלה ושמחה והבן:

עוד ירמוז ארור המן אשר בקש לאבדי וכו' כי ידוע מרדכי הוא יסוד אבא הנקרא בשם יוד וזהו איש יהודי וזהו שכתוב במלחמת עמלק ה' נסי כי ע"י יסוד אבא נתגלה נצח הוד דאבא כי נצח הוד הם תרין אחין ואז הודו בכל התורה כולה שנכתבה על הלוחות ע"ד קימו וקבלו וזהו ע"י יסוד דאבא נתגלה ג"כ נ"ה דאבא ועס"ו יפורש כל המאמר ארור המן אשר בקש לאבדי יו"ד כנ"ל וכן כל המאמר ברוכה אסתר בעדי לשון בעדי עדיים שהוא לשון חכשיע היינו לבוש מלכות כמ"ש ותלבש אסתר מלכו' גם ע"ד ככלה תעדה כליה דא נשמתייהו דישאל. או ע"ד דאיתא בכוונת בחי' אלקים נמתק ע"י כ"פ עד ע"ש וזהו ברוכה אסתר בעדי היינו ב' עד ע"י נמתק בחי' אלקים מספר בעדי והמשי':

וגם חרבונה זכור לטוב איתא בכוונת חרבונה מספר אליהו פינחס וי"ל רמז לזה ששייך לחרבונה בחי' אליהו פינחס כי ידו' אליהו הוא שר פקיד על כל בשורות טובות לשון דם מפקד פקיד היינו כל בשורות טובות כנוסים בו וכל מי שמבשר בשורה טובה נתלבש בו אליהו ז"ל ובחי' פינחס היה שקנא קנאת ה' נבאות והנה שני בחי' אלו עשה חרבונה בפעם א' כמה שאמר הנה העץ וכו' ונמצא שנתלבש בו בחי' אליהו פינחס והוא שהאיר עינים האר"י ז"ל כי בשמו הוא מרמוז גימ' אליהו פינחס וממילא שייך זה לשורשו שהוא שמו כידוע ע"ד נפש היה הוא שמו והמשי':

פרשת ויקהל

ששת ימים תעשה מלאכה וכו' השביעי יהיה לכם קודש וכו' צריך להבין זה מדוע לא כתיב תעשה בפתח כי תעשה בסגול משמעו על ידי אחרים ויש בזה רמז לפי עג"ד: והמלאכה

היינו שהיה מרוצה לגדולים שבאהיו שהיו מבינים ויודעים ערך מעלתו דורש טוב לעמו היינו שהיה מלמד זכות על ישראל והי' דורש תמיד הטוב שבעמו שהיה מוצא הטוב שבהם ודובר שלום לכל זרעו והבן: **שושנת** יעקב זהלה ושמחה י"ל בזה מה שחנני ה' ברחמיו וברו"ח כי ידוע המלאך נקרא ע"ש העובדא שהוא עוסק בו כמ"ש והוא פלאי כי לפי העובדא כה יקרא וכן השכינה כביכול לפי העובדא שנעשה למטה כך נקרא בשם לפעמים בשם מלאך ולפעמים בשם שושנה והנה כאן שהיה עיקר התחלת הנס לבטל הגזירה בשושן וענין הנס היה הל' והוא אותיות זהלה ולכך נקרא השכינה שושנת יעקב זהלה ושמחה. בראותם יחד תכלת מרדכי כי ידוע תכלת הוא בחי' דין ומרדכי גימ' רב חסד וזהו ששמחה בראותם יחד תכלת מרדכי היינו שנתאחדו ונמתקו הדינים עם רב חסד. תשועתם היית לנצח כי ימי הפור' האלה לא יעברו לעולם וזכר' ונעשי' ממש בכל דור ודור כמבואר בשם אה"ו זל ה"ה: **עוד** ירמוז שושנת יעקב זהלה ושמחה כי איתא בתיקונים שושנה עילאה דא ק"ש של שחרית שושנה תתאה דא ק"ש של ערבית חדי ר"ש הדוא סגיא אמר לחבריא בוודאי הדוא אודמנת לגבי שכינתא דאיהו חולה דהא אם שושנה דהא יהיב ביננא לא הוי אהוותא בגין דשושנים אינון רמיזין לקבל בית ראשון ושני דאומי הקב"ה ע"ש תיקון עשרים וחמשה ס"ד ע"כ וזהו שמרמוז שושנת יעקב היינו ב' שושנים או זהלה ושמחה והבן:

עוד ירמוז תשועתם היית לנצח ע"ד כי אם לא היתה החשועה רק לפדות את ישראל ממות ולהציל נפשים היה די ומכ"ש שהיתה החשועה להרוג ולאבד כל הצרים אותם וראש צר הצורר תלו אותם ואת בניו וזהו פי' תשועה גדולה היתה שהיה גם לנצח את אויביהם וק"ל: **עוד** ירמוז תשועתם היית לנצח כי ידוע נצח והוד הם תרין פלגי גופא תרין שוקין שהם סוד האמונה תרין סמכי קשוע כידוע בשם אה"ו זללה"ה וידוע שע"י הנס הגדול היה נתרבה ההאמנה וזהו תשועתם תשועה שלהם היתה לנצח כי תרין פלגי לפעמים אחד נחשבו והיינו שע"י נתגדל ההאמנה שהיא סוד נו"ה והמשי':

ותקו'תם בכל דור ודור ע"ד מלהמה לה' בעמלק מדור דור להודיע שכל קויד לא יבושו כל היינו כמו כל שהוא ר"ל אף שהם מקוים מעט כל שהוא עכ"ז לא יבושו ולא יכלמו לנצח היינו אף לנצח כנ"ל: ארור המן אשר בקש לאבדי ברוך מרדכי היהודי ארורה זרש אשת מפחידי ברוכה אסתר בעדי. י"ל ע"פ מה שחנני ה' ברחמיו וברו"ח ע"ד שבארתי כבר במ"א כי יש הילוק בין הלדיקים והמוני עם כי הלדיקים מדבקי' עצמם לסוד המחשבה ע"כ דבר לראות מקום מוצא הדבר ושורשו וכו' מעלים כל המדריוגות לשורשם אבל המוני עם ירשעים אינם רודפים רק אחר גשמיות הדברים

ויקהל

והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אות' והותר הגה הפסוק הזה אינו מובן כלל שהיה ראוי לכתוב והזהב או שאר דברים היתה דים וכו' מאי והמלאכה היתה דים לכל המלאכה גם נראה לסותר זה את זה בתחלה אמר היתה דים ואחר כך אמר והותר ויש בזה רמז לפי עניות דעתי אשר חנני ה' ברחמיו וברו"ח על פי הידוע מן הזוהר והתיקונים וכבר נתבאר זה לעיל כי בתשכנא היה ליורא עובדא דבראשית והנה כל עובדא דבראשית נקרא בשם מלאכה כמ"ש ויכל אלקים מלאכתו אשר עשה וזה י"ל שרימו כאן והמלאכה היינו מלאכת המשכן וליורא היתה דים לכל המלאכה היינו לכל מלאכת ששת ימי בראשית היה נכלל במלאכת המשכן כנ"ל ומה שאמר לעשות אותה והותר י"ל כאלו היה כתוב והותר לעשות אותה היינו דידו' לדיקים ע"י חידוש תורתם צוראים שמים וארץ חדשים כמ"ש ואשים דברי בפיו לנטוע שמים וליסוד ארץ ע"ש בזוה"ק וזה י"ל שרימו הפסוק שאפי' מה שעמיד להתחדש בריאת שמים וארץ ע"י חידושי תורה ג"כ היה נכלל במשכן וזהו והותר אותיות ותורה לעשות אותה היינו מה שיהיה נעשה ע"י התורה חידוש הבריאה ג"כ היה נכלל במלאכת המשכן והמשי' :

במשכן ע"ד ויכל אלקים ביום השביעי זכאן נאמר ויכל משה את המלאכה וכו' ע"ש נמצא לבנין המשכן צריך לידע לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ והיא שאמרו חז"ל יודע הי' בצלאל וכו' היינו אותיות התורה שהעולם נבנה בהם וזה י"ל שמרמו כאן . ולהורות נתן בלבו ולמפרע הוא ובלב נתן תורה והוא שתרנס ולא לפא אומנון היינו שהיה מליף ולומד התורה שהוא אומן של הקב"ה בצירופי אותיות שנבראו בהם שמים וארץ ועי"ז היה יכול ג"כ לחשוב מחשבות לעבודת ואומנות המשכן כי הכל הוא בסוד אחד כנ"ל והמשכיל יבין :

והנה התורה היא נצחיות ובכל עת ובכל זמן יכולין לעשות משכן לקוב"ה בלביה ע"י התורה והמלות כמ"ש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נא' אלא בתוכם וגם נאמר אהל שכן באדם וה' יזכנו להשרות שכינתו בתוכם במהרה בימינו אמן :

פרשת פקודי

אלה פקודי המשכן משכן ולבאר הכפל משכן י"ל עו"ה כי משכן לשון המשכה היינו כשתרצו לפקוד את המשכה היינו שהמשכת בחזירתך כידוע אז סגולה גדולה לחברה בד"ת ותיכף אחר התפלה ילמוד אף דבר מועט וזהו פי' פקודי המשכן הפקדת ההמשכה שאתה ממשיך בתפלה משכן העדות תחבר עם ד"ת שנקראת עדות ולא יפנה תיכף לגשמיות כי אז קרוב הוא להכשל ח"ו כי הקליפות מתקנאים בו ושומרים לעדיו וזהו פי' הני מאני דרבנן דבלו מחופיא דידהו מאני הם דברי הגשמיות שהם כלים אל הרוחניות ומפני מה הם בלויים יותר מכלי ע"ה מחופיא דידהו היינו מחמת קנאתם אך אם לומד תיכף תורה מחבר התפלה עם התורה ומשם יתפרדו כל פועלי און כמאמרם ז"ל ובני רשף יגביהו עוף ואין עוף אלא תורה ואין רשף וכו' או להיפוך וכו' . אשר סקד ע"ם משה והמשכה צריך לפקוד אותה ולהסתירה בדעת . וזהו ע"פ משה עבודת הלויים ביד איתמר פי' מפני מה אני מצוה אותך כך ולמה כך קנאתם ותירץ עבודת הלויים היינו המלויים עצמם להקב"ה בדביקו' ולויה דרכם כך הוא להעלו' הנ"ק ממקום שירדו שם וזהו פי' כי עבודת הלויים הוא ביד פי' במקום איתמר אותיות איתמר פירוש שירדו הנ"ק למקום מר ומשם מעלין אותם להיות עולין בסוד בן לאביו ולאמו וזהו בן אהרן הכהן הגדול וזהו הידור כי שם נאחזים ונדבקים בשורשם ולכן בחזרת הלוי העובד ועובר דרך עולמות שיש שם אחיזה לחיצונים מתקנאים בו כי נוטל מהם הייתם ולכן צריך לחבר עצמו בד"ת והיא מנינה ומללת בין בעידנא דעסיק וכו' ותן להכס ויחכס עוד כי קלרתי :

א"י והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה והותר והוא אין לו ביאור וחיבור כלל וי"ל בדרך רמז ע"ד שאמרו חז"ל על קושיא על חסידים הראשונים תורתם מתי היתה ומלאכתם מתי נעשית . ותירצו מתוך שחסידים היו תורתם משהמרת ומלאכתם מתברכת וזה י"ל שמרמו כאן והמלאכה היינו מלאכת עבודת הקודש זו תפלה שנקרא עבודה שכלב היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה היינו שהיה די לכל מלאכתם הצריך לעשות כי היה מלאכתם מתברכת . והותר היינו אותיות תורה ר"ל שגם די לתורתם מעט שלומדים כי תורתם משתמרת כנ"ל והבן . גם י"ל ברמז תורתם משתמרת לשון שמרים היינו שהיתה זכה ומזוקק מכל שמרים וסיג ופסולת מחמת שהיו חסידיו' ולכך היה די בהמעט שהיו לומדים כמאמרם אחד המרבה ואחד המתעט וכו' כנ"ל והבן :

ולהורות נתן בלבו תרגומו ולא לפא אומנון ועל לחשוב מחשבות תרגם ג"כ ולא לפא אומנון ולבאר זה נקדים מאמרם ז"ל יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ וצריך להבין מה הכרח לידע זאת לצורך בנין המשכן אך הענין הוא כך דידוע דבאורייתא אסתכל קב"ה וברא עלמא וקרא מסייע ואהיה אללו אמון א"ת אמון אלא אמון ע"ש וידוע שהמשכן היה גם כן תכנית ליור כל בריאת שמים וארץ שהכל נכללו בו כדי לקשר עליונים בתחתונים כדאיתא במפרשים ובמדרש כל מה שנאמר בעובדא דבראשית נאמר